

Hasan Zaza (Cengiz ERSÖZ)

CIWANÊN AZAD

Kowara Ciwanan a Mehane

Her Tişt Ji Bo Azadi!

Hejmar:5

Cotmeh 2006

EN İYİ KURT
DİRENEN
KÜRT

Kürdistan Gençliğine!

Coğrafyamızda yıllardan beri süren ve birçok insanın ölümüne sebep olan bu bedeli ağır kanlı savaşın sonuçlandırılması için özgürlük hareketimizin geçmiş yıllarda geliştirdiği tek taraflı ateşkes ve çağrılar olmak üzere, son olarak çatışmaların tırmandırıldığı bir süreçte yayınladığı çözüm deklarasyonu ile barışa hazır olduğunu bir kez daha bütün dünya kamuoyuna göstermiştir.

Çözüm arayışlarının geliştirildiği bir süreçte bütün savaş süreci boyunca en fazla bedel veren, en fazla acı çeken ama buna rağmen barış çağrılarının en fazla haykırıldığı Diyarbakır'da, aralarında dünyaya gözlerini yeni yeni açan çocuklar olmak üzere halkımıza karşı geliştirilen çirkef saldırı sonucu gerçekleştirilen katliam, TC'nin gerçek yüzünü ve savaşta ısrarını bir kez daha ortaya koymuştur.

Hareketimizin bütün barışçıl, demokratik ve özgürlükçü yaklaşımlarına rağmen savaşta ısrar edeceğinin sinyalini veren Büyükanıt şebekesi, "En iyi Kürt ölü Kürt tür" şiarıyla halkımıza karşı terör faaliyetine bir yenisini daha eklemiştir. Büyükanıt'ın "iyi çocukları" kontrgerilla şebekesi ev ödevini "başarıyla" yerine getirmenin sevinci içerisinde... Fakat bu sevincin kursaklarında bir yumruk, kulaklarında katlettikleri çocukların çığlığı ve gözlerinde 'kızıl renk' ve bütün yaşamları boyunca bir kabus olarak kalacağı iyi biline...

Bütün bu gelişmeler karşısında insan haklarından bahseden Avrupa ülkelerinin kandırmaca ve göz boyama demogojisini aşılıp bu insanlık dışı saldırılar karşısında tavrını belirlemeye çağırırken, Kürdistan gençliği olarak sivil halkımıza yönelik bu ve benzer saldırılara kesinlikle tahammül etmeyeceğimizi, bu saldırıların cevapsız kalmayacağını başta muhatapları olmak üzere bütün dünyaya duyuruyoruz. Şovenist ve katliamperest bu şebekenin bütün imha ve katletme faaliyetleri, bizi özgürlük ve barış mücadelesinden vazgeçirtmeyeceği gibi, mücadele azmimizi daha da yükseltmektedir.

Onurlu ve dirayetli Kürdistan gençliğinin bu saldırılar karşısında benzer yönelimlere düşmeyeceğine inanarak, her tarafta meşru demokratik mücadeleyi yükseltmeye, yönelimler karşısında halkının öz savunmasını almaya ve gelişmelere karşı militanca tavrını belirlemeye çağırıyoruz.

Bütün halkımızı bu tür saldırılar karşısında hiçbir umutsuzluk, kaygı ve çekinceye kapılmadan özgürlük ve demokrasi mücadelesini daha güçlü bir irade, ısrar, inanç ve umutla yükseltmeye çağırıyoruz.

Kürdistan gençliği olarak sözün bittiği, sıranın eylemde olduğu bilinci doğrultusunda bu saldırıları lanetlemekle kalmayarak hesabını soracağımızı, gereken cevabı vermekte tereddüt etmeyeceğimizi, halkımızın öz savunmasını hangi koşulda, neye mal olursa olsun alacağımızı ve zafere kadar mücadelede ısrar kararlılık sözümüzü tekrarlıyor ve "Ya Başkan Apo İle Özgür Bir Yaşam ya da Yaşamak Bize Haram" diyoruz.

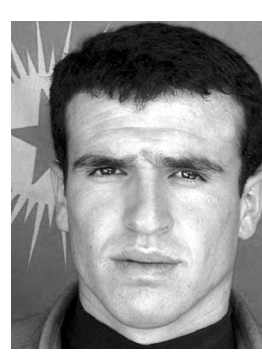
Agiri - Kazim Milan

Amed - A.Kerim Uray

Baran - Ozan Akyol

Berwedan - Xalif Aybıyık

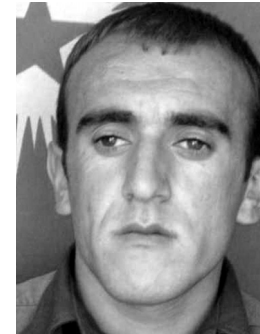
Gabar - Seyfettin Ay

Garzan - Şehmus Değirmenci

Hasan - Gengiz Ersöz

Jihat - Yılmaz Aşkan

Karker - Erkin Balıkcı

Kemal - Selman Tunç

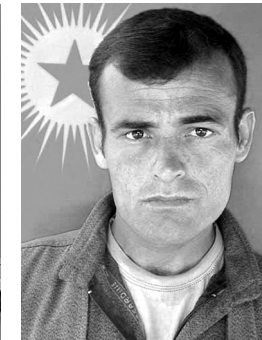
Rojhat Avaşin Kenan Çam

Mahmut Dalmış
(Istanbul'da kendisini yaktı)

Piling - İzzettin Yazıcı

Rubar - Ergül Toro

Sipan - Hasan Kaya

Mizgin Özbek
(8 yaşında Batman'da katledildi)

Amed Şehitleri

- ZilanDemir
- Şilan Demir
- Mizgin Demir
- Evin Demir
- Faide Demir
- Nazar Çetinkaya
- Nazlı Çetinkaya
- Abdullah Çetinkaya
- Rojhilat Aslan
- Hasan Marangoz

ŞEHİD NAMIRIN!

KOMALÊN CİWANEN EWROPA

İçindekiler

Ew Dijminê Gelê Me Ne	3
Azad GARZAN	
Le Voile Tombe	6
Güney AZAD	
Sözün Anlam Arayışındayız Şimdi	11
Hasan KIZILER	
Kurulu Düzene Kafa Tutan Devrimci Gençlik Ruhü	18
Gulan MALATYA	
Amaçta Netleşmek Daha Güçlü Örgüt Olmanın Birinci Koşuludur	20
Welat HEREKOL	
Sosyalizm ve Gençlik	24
Yener ORKUNOĞLU	
Devrimcinin Görevi Devrim Yapmaktır	28
Ernesto Che GUEVARA	
Kurdistan Sor (Laçin)	31
Jan KES	
İdeoloji ve Moral	32
Abdullah ÖCALAN	
Newroz Gelsin	36
Jêhat BERTİ	
Beritan Filmi - 1	40
Jêhat BERTİ	
Murray BOOKCHİN	49
Piling WELAT	
Mizah	62

Editörden

Merhaba gençler ve genç kalanlar!

Kürt özgürlük mücadelesi karşısında bir zorlanmayı yaşayan Türk devleti içerisinde yoğun çelişkiler başgöstermiş durumda. Ateşkesin gündeme geldiği günlerin hemen ertesinde, 12 Eylül askeri faşist darbesinin yıldönümünde çocuk kadın demeyen Kürt düşmanlığıyla adeta barışa bomba koyuldu. Patlamanın hemen ertesi günü TC'nin 'şahin' kanadından Kara Kuvvetleri Komutanı İlker Başbuğ, Van'da yaşamını yitiren askerlerin cenazesinde "mücadelemiz silahlı mücadeledir. Dağda ve şehirlerde tek bir terörist kalmayncaya kadar mücadelemiz sürecektir. Diğer türlü arayışların tümü, terör örgütüne taviz vermek olacaktır" diyerek, ilk bakışta PKK'ye sert tepki gösteriyor gibi görünse de asıl mesajını Türkiye'de artık bu sorunun diyalogla çözülmesini isteyen kesimlere tehditkar bir gözdağıyla verdi.

Gündemin hızına yetişmek büyük bir çaba istiyor. Dergimiz elinize ulaştığı zaman belki de ateşkes ilan edilmiş olacak. Gelişmeleri hep birlikte göreceğiz. Ama şu bir gerçektir ki, 1999 yılındaki tek yumruk faşist militarist devlet kırk parçaya bölünmüş durumda.

İnkâr ve imhada ısrar eden devletin en zayıf günlerini yaşadığı, PKK'nin ise tarihindeki en güçlü konumda olduğu bu süreçte peki gençlik kendisine nasıl bir misyon biçmeli? Amed katliamının yanı sıra bu sorunun cevabını aradık yazılarımızda.

Gençlik, kadro duruşu ve sosyalizm üzerine değerlendirmelere de yer verdiğimiz sayımızda, aslında 15 Şubat döneminde yayınlanması gereken 'Newroz Gelsin' yazısını, Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan hakkındaki kuşku uyandırıcı dedikodularla yayılan gerçek dışı ölüm haberleri üzerine başta gerillanın olmak üzere Kürt halkın hassasiyetlerini yansıtmaya açısından önemli bulduk.

**Amed'de buluşmak dileğiyle...
Genç kalın...**

Ew Dijminê Gelê Me Ne

Kurdistan

Azad GARZAN

Ew dijminê gelê me ne. Û dijminê mirovahiyê ne. Dijminê belengaz û bê kesa ne.

Dijminê zarokên derguşa ne. Gelê min navê wan kiriye Roma Reş.

Îro dîsa li welatê min zarok têne kuştin. Ji aliyê xedar û xwînswaran ve.

Zarokên me jî berdêla azadiyê didin. Zarok canê xwe didin û dayik jî rondik

dibarînin ji çavan. Çiwan ji xwe bi salane ku li serê çiya ne. Û heya azadiyê jî wê neyên.

Di 21 Mijdara 2004an de li navçeya Mêrdîn Qoserê Ugur Kaymaz ê 12 salî bi bavê xwe Ahmet Kaymaz re hat kuştin. Ugur Kaymaz ê 12 salî, bi 13 guleyan hat qetilkirin.

Li ser laşê wî cihê guleyan nema.

Di 28 Adara 2006an

de jî li Amedê cenazeyê 14 gerîlayên ku bi çekên kîmyasalê hatin qetil kirin wê bihatana veşartin. Lê belê hêzên dewletê nehiştin ku girse li gorî baweriya xwe cenazeyan veşêre. Dîsa êriş û kuştin. Di êrişên dijwar yên hêzên dewleta Tirk de bi dehan zarok hatin qetil kirin.

Fatîh Tekîn 3 salî. Enes Ata 7 salî. Mehmet Akbulut 18 salî.

Halît Sogut 78 salî. Tarik Ataykaya 22 salî. Îsmâil Erkek 8 salî. Mehmet Işikçi 19 salî. Mustafa Eryılmaz 26 salî. Abdullah Duran 9 salî. Mahsum Mizrak 17 salî. Emrah Fîdan 17 salî. Ahmet Araç 27 salî. Mehmet Sidik Onder 22 salî. Muhlis Ete 17 salî. Û hê gelekên din. Gelek birîndar û girtî.

Wek min got, ew dijminê gelê me ne. Mirovahî ji çavên wan ditirse. Ji çavên wan yên hovane. Gundên hezar salî xira kirin û daristanên çiyayên me her roj dişewitînin. Niha jî zarokên me dikujin. Zarokên derguşan bi bombeyan dikujin. Ne ol û ne jî nijada wan nayê zanîn.

Em ji Mizgîn, Şîlan, Bêrîvan, Evîn, Enes, Fatîh û Abdullah'an re çi bêjin? Herî dawiyê hun jî bûn fedayê gelê xwe. Û di temenê biçûk de. Ji ber ku me ji were rojên xweş û azad amadenekir, em li hember we pir xemdarin. Û wek gelê we em wiha dibêjin” ‘Em gerîla ne, xemgîniya me çiya kundike. Bi deşta fireh ve diçe û bi ezmên ve bilind dibe. Hêrsa me dibe gule û bi ser dijmin ve diçe. Ji me re bitenê sond xwarin dimîne. Em girtiyê azadiyê ne û di nav çar dîwaran de girtî ne. Hêrsa me dîwa-

ran derbas dike û bi nav bajarê ve diçe. Hêrsa me dibe hevok li ber qelemê. Em dayikin serê xwe xwar dikin û digrîn. Tiştê em bêjim nîne ji bilî ax dayê... ax bavê... Ev du heval li pey hev rêz dibin ji devê me. Û dibin sitran.

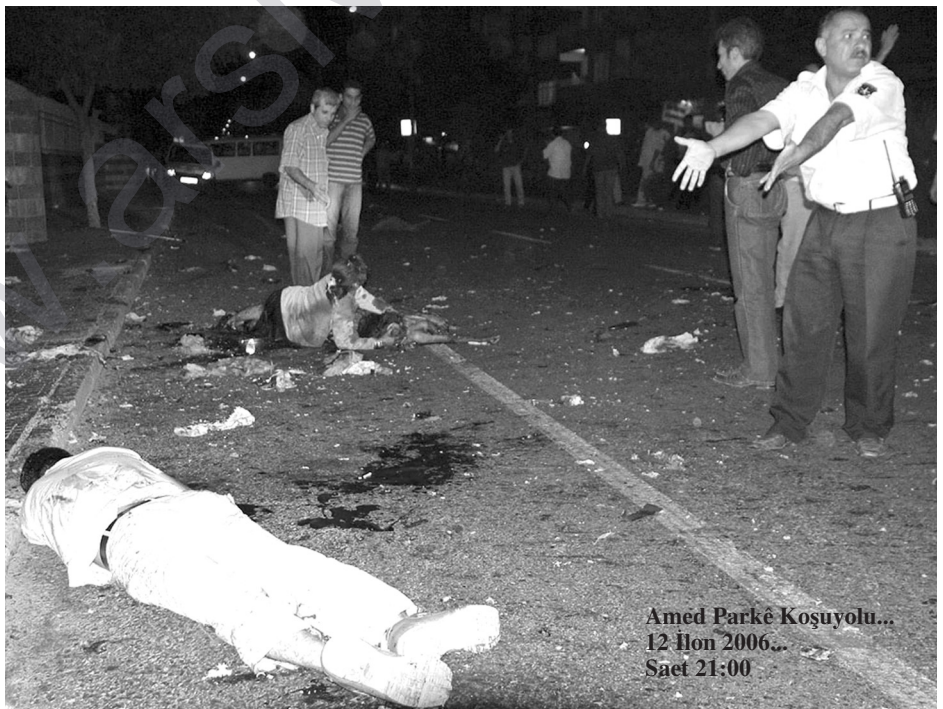
Em ne wisa bûn. Ne belengazên ber kuçan bûn. Em neviyên Zerteşt û zarokê Kawa bûn. Li Amed ji Şêx Seîd, li Mehabad ji Muhammed Qadî û li Silêmanî ji Berzanî bûn. Niha jî em Apocî nîne. Me tu car ser nedanî li ber dagirkeran. Me tim şer kir wek eqîdan. Xortên me wek Egîd û keçên me wek çelengan şer kirin.

Îro zarokên me jî dikujin. Ne navê wan, ne nasnama wan û ne jî hebûna wan qe-bul nakin.

Çav berdane axa pîroz. Axa

zêrîn. Çavên wan sor bûne ji ber êrişan. Ew dijminê gel, zarok, jin û nasnameya me ne. Hêrsa gelê min êdî ne erd û ne jî ezman ranake. Qun dike û derbas dibe. Zarokên li kolanan kevir diavêjin dagirkeran careke din ketin rojevê. Hêzên şer xwaz jî careke din li welatê min kom bûn. Belav bûn li kolan û bajarê.

Bi çek û bombe xwe ji bo êrişên hovane amade dikin. Berê tîfingên didin ser zarokên me û dikujin. Ogur ne dawî bû û ne jî Mizgîn, Şîlan û Dîlan. Lê wê navê wan her bimîne. Û wê zêde bibe. Dîsa zarok kom bûn li kolanan û dest bi lîstika xwe kirin. Ew baş dizanin wê roj jinû de derê. Cûda û xweş. Ev roj wê her devera welatê min ronî bike. Mizgîn, Şîlan, Bêrîvan û Evîn wê ji welatê min kêm nebin.

Amed Parkê Koşuyolu...
12 İlon 2006...
Saet 21:00

Gola Xwîn û Hêsirên Çavên Dayikan: AMED

Dengê Gel

**Lokman
AYDOĞAN**

Her tim wekî xeyalê aşî û bratiyê Amed, bajarê evîn û evîndarên aşîyê Amed... Tû ew qas bi xemlû rengîni ku ewirên tarî bi xwe re xwîn û hêsirên çavan dilo-pîne ser te. Te dike goleke bi xwîn û hêsir... Ew dem maye ku tû xwe bi kincên spî ên dayikên aşîyê bi-xemlîni û slavek bidî xwedavendên xwe yên şaristaniyê ava kirine. Bi darbeyan ve ru bi ru dimîni. Hisabên li ser tê ti car ranaweste. Û di her dema hewldanên te yên aşîyê ji canê te can, ji dilên te dil vediqetînin. Te dikin gola xwîne. Hêsirên çavên dayikan diherikînin di bê wicdanî û xwînxwariya xwe de. Salvegera 26. a cunta-yê dîsa li te dubarê kirin.

Bi bombeyan bersiv dan tilîlî û stranên te yên ji bo wekhevîyê. Yek bi yek pêşerojên te tarî dikin û naxwazin ku ronîya rojê te bi xweşikahiyê bi xemlîne...

Di 12 ê ilonê 2006 an de hawarek bilind bû ji nava dilê te. Ew şev çiqas xweş bû di kenên rûyê te de.. Bayeke sargerm diweziya wekî nêrîna te ya bi hempa û hêvî. Yek bi yek zarêken te xwestin li ber vê bayê te yê xweş sohbetên aşîyê bikin. Li asîmanan temaşe bikin û xeml û xweşikahiya stêrkan ji hev re ravê bikin. Bêjin va ev stêrk çiqas xweş dibiriqê wekî te Amed. Ev ronîya heyvê çî xweş tîrêjen xwe li ser te belav kiriye Amed. Wekî bûkan. Kî dizane belkî ew zarêken te yên nû dest bi dibistanê kiribûn xwestin heyecana xwe bi ew xweşikahiya te parve bikin Amed. Li nava dilên te rûnên û ji bo sibê xeyalên nû bikin di destên wan de şekirok. Bi hêviyên aşî ên ku tû didî zarokan li dayikên xwe binêrin û bêjin:

Dayê ezê sibê bi vê heyecan û xweşikahiya baja-

rême biçim dibistanê. Ji hevalên xwe yên ku îşev nehatine Parka Koşuyolu behsa xweşihayîha vê saetê bikim. Û ji wan re bêjim sibê êvarê em bi hev re ev xeml û xweşikahiya Amed temaşe bikim...

Bi wê heyecana ku ew zarêkên nû dest bi dibistanê kiribûn zarokên te yên destmal, benişt difroştin di ew rengîniya te de her çiqas westiyabin jî li ser bankekê rûniştibin û amadekariya xwe ya çûyîna malê dikirin. Bi kêfxweşî û rûkeniyên xwe yên heqê xwarina êvarî bi dest xistin. Ma kî difikirî ku di nava van xeyalên ku zarokên te difikirin de hawarek jî dilê te bilind bibe. Û ket li xeyalên zarêken te bixe. Di salvegera xwinrijandinê de ew yek li te kirin Amed. Dîsa ew kincên te yên spî ku bi xemla dayikên aşîyê hatibû pêçandin di nava xwîne de hiştin. Rondikên çavên dayikan dîsa herikandin di bê wicdaniyên xwe de. Dilên zarokên te yên li lûtkeyan şewitandin di sohbetên wan ên xeyala hevdîtîne de. Sar kirin rûyên bi ken, dilên bi hêvî...yek bi yek rakirin ji cîhên bayê azadiyê li rûyê wan dixistin û sond bi wan dan kirin ku ewê tekoşîna azadî û wekhevîyê bido-mînin. Ranezan heta sibê di wicdaniyên xwe de. Hêsir herikandin di kelogiriya rûyê dayikande. Û slavek germ şandin ji zarokên bajarê dilên xwe, ji melekên aşîyê..

"Dayê ezê sibê bi vê heyecan û xweşikahiya bajarême biçim dibistanê. Ji hevalên xwe yên ku îşev nehatine Parka Koşuyolu behsa xweşihayîha vê saetê bikim. Û ji wan re bêjim sibê êvarê em bi hev re ev xeml û xweşikahiya Amed temaşe bikim..."

Haber-Analiz

İngiltere’de “Amed İntikam Tugayı”

15.09.2006 - İngiltere'nin başkenti Londra'da kendilerine “Amed İntikam Tugayı” adını veren 50'ye yakın genç, Türk ve Kürtlerin en yoğun olduğu Haringey caddesinde Amed'deki katliamı kınamak amacıyla meşru demokratik eylem gerçekleştirdi.

Gençler eylemde açtıkları “Bebek Katili Erdoğan Halka Hesap Verecek” pankartını taşıdılar.

“Amed Halkı Yanlız Değildir”, “İntikam”, “Gençler Botan’a Misillemeye”, “Gerilla Vuruyor Kürdistan’ı

Kuruyor” sloganlarıyla 20 dakika boyunca yol kesen eylemciler, Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan lehine attıkları sloganlarla yol boyu yürüyüşe başladılar. Yolda ateş yakan gençler, dağıttıkları 500'e yakın bildiriye “Küçük Mizginlerin, Şılanların, Dilanların, Zilanların hesabının sorulacağı” mesajını vererek, HPG'nin de Türk İntikam Tugayı (TİT) gibi çetelerden hesap sormasını istediler.

Marsilya’daki kınamaya Fransız ilgisi

16.09.2006- Amed'deki halka ve çocuklara yapılan insanlık dışı saldırıyı protesto etmek için bir araya gelen yaklaşık 250 Kürdistanlı genç, Marsilya Gençlik Konseyi'nin organize ettiği bir miting düzenledi.

700 adet dağıtılan Fransızca bildirinin mitingde okunması sırasında Fransızlar tarafından yoğun bir ilgiye

le dinlenmesi dikkat çekti. Komalên Ciwanan Ewropa adına okunan bildiri ardından gençler, sık sık TC devletini kınayan Fransızca sloganlar attı.

Berlin’de anma

16.09.2006- Amed'de 8'i çocuk 10 kişinin yaşamını yitirdiği ve TİT'in üstlendiği bombalı saldırıyı kınamak amacıyla Berlin Gençlik İnisiyatifi, 100 gencin katılımıyla bir anma etkinliği gerçekleştirdi.

Hamburg’ta molotoflu saldırı

15.09.2006- Almanya'nın Hamburg kentinde bulunan Atatürk Kültür Merkezi'ne (AKM) gece saatlerinde molotofkokteyli atıldı. Yaklaşık 10 bin euroluk zarar meydana geldiği saldırının kimler tarafından yapıldığı konusunda polisin araştırma başlattığı bildirildi.

LE VOILE TOMBE...

Analyse

Güney AZAD

L'attentat, qui s'est produit à Diyarbakir, est programmé et ciblé. Le gouvernement turc a voulu faire porter la responsabilité de l'attentat au PKK, en inscrivant cette action dans la lignée de ceux perpétrés par le TAK (Les Faucons de la Liberté du Kurdistan). Les auteurs de ce massacre ont voulu tout d'abord discréditer le PKK aux yeux de la population Kurde et de la communauté internationale.

Le premier but de cet attentat était de mettre face à face le PKK et la population Kurde. Diyarbakir est le bastion du PKK. En perpétrant cet attentat à Diyarbakir, on a voulu toucher le cœur de la démocratie et du mouvement.

Les américains ont nommé un coordinateur pour aider la Turquie à lutter contre le PKK. La Turquie a décidé d'envoyer des soldats au Liban pour peser de tout son poids dans la région

et surtout avoir les faveurs des puissants de ce monde pour justifier sa sale guerre au Kurdistan. Le second dessein était de s'attirer la faveur de la communauté internationale pour une future opération contre le PKK dans le Kurdistan du Sud. L'Etat-major turc prend comme prétexte le PKK pour entrer au Kurdistan irakien et détruire le fragile équilibre qui s'y développe...

La population de Diyarbakir, qui suit très attentivement les développements politiques, n'est pas tombée dans le piège tendu par le général Buyukanit. Le go-

uvernement du AKP et le président de la république sont complices de ce massacre par leur attitude. Ce n'est pas en protégeant ces individus que le gouvernement turc résoudra la question Kurde. Aucun haut responsable du gouvernement turc n'a pris la peine de présenter ses condoléances aux familles des victimes. Ces personnes considèrent qu'un bon kurde est un kurde mort.

Les auteurs de ces attentats sont les mêmes que ceux responsables des événements survenus à Semdinli, Susurluk, ... Comme à Semdinli, ces criminels

"L'organisation TIT (les Brigades de la Vengeance de la Turquie) qui a revendiqué l'attentat, est une organisation paramilitaire formée par des ultranationalistes, des politiciens, des militaires, des agents des services secrets... Les membres de cette organisation sont les mêmes que ceux du JITEM et des autres organisations paramilitaires responsables de la mort de milliers de personnes au Kurdistan. Ces organisations n'entrent en scène que lorsque les choses commencent à changer en Turquie."

n'ont pas su parvenir à leur fin car la population a mis à l'eau leur projet.

L'Etat-major turque désire saboter le processus de résolution démocratique de la question kurde engagé par le DTP et les organisations civiles. Les responsables de ce massacre ne désirent nullement la démocratisation de la Turquie car cela nuirait à leurs intérêts. Ces personnes sont les véritables ennemis de la Turquie et de sa population.

L'état est prêt à utiliser tous les moyens pour parvenir à ses fins. En prenant comme cible les enfants de Diyarbakir, le gouvernement et l'Etat-major turque montrent combien ils sont décidés à résoudre la question Kurde. En tuant des enfants, ces criminels veulent tuer l'espoir et l'avenir des Kurdes. Ce massacre prémédité annonce le commencement d'une sale guerre. Ces personnes agissent en toute impunité car ils ont le pouvoir entre leurs mains.

L'organisation TIT (*les Brigades de la Vengeance de la Turquie*) qui a revendiqué l'attentat, est une organisation paramilitaire formée par des ultranationalistes, des politiciens, des militaires, des agents des services secrets... Les membres de cette organisation sont les mêmes que ceux du Jitem et des autres organisations paramilitaires responsables de la mort de milliers de personnes au Kurdistan. Ces organisations n'entrent en scène que lorsque les choses commencent à changer en Turquie.

Le terrorisme d'état n'est pas une chose nouvelle et propre à

la Turquie. Le terrorisme d'état est utilisé par les états fascistes pour maintenir la population dans la peur et empêcher le développement de la liberté et de la démocratie.

Le 12 septembre marque l'anniversaire de l'arrivée de la junte militaire au pouvoir en Turquie. Que cet attentat se soit produit le 12 septembre n'est pas le fruit du hasard. Le message donné est très clair et net.

Ces partisans de la violence sont prêts à tout pour empêcher la résolution pacifique et démocratique de la question kurde. Ces individus sont les mêmes que ceux responsables des attaques menées contre la population Kurde dans les métropoles turques. Ces individus veulent mettre face à face la population Kurde et Turque. Ils seraient même prêts à créer une guerre civile en Turquie pour protéger leurs intérêts personnels.

La population turque se laisse manipuler par les médias qui sont des instruments aux mains des forces anti-démocratiques. Le peuple turc est maintenant dans la peur de la séparation du pays. Les

médias entretiennent cette peur pour favoriser le sentiment national chez les personnes.

La population et les intellectuels turcs donnent raison par leur silence à ces criminels. Pourquoi la population et les intellectuels turcs n'ont-ils pas condamné ce massacre en organisant des marches...?

Les commanditaires de ces attentats veulent conduire la Turquie au chaos et ouvrir les portes de

l'enfer. Ils veulent empêcher toute démocratisation de la Turquie. S'ils doivent tuer des enfants pour arriver à leur fin, ils le feront sans hésitation. Ces personnes se nourrissent du sang des jeunes kurdes et turques pour protéger leurs intérêts personnels.

Ces criminels ne pourront plus agir impunément car tôt ou tard ils devront rendre des comptes à la population et à l'histoire. Ces individus savent qu'ils ne peuvent arrêter le processus de démocratisation de la Turquie, c'est pour cela que ces personnes jouent leurs dernières cartes. Ils essaient de retarder les choses en tuant des personnes innocentes.

Wir werden an dem Fall dran bleiben; dafür wird gezahlt werden

An die Presse und Öffentlichkeit

Zusammen mit der Deklaration für eine demokratische Lösung der kurdischen Frage seitens des KKK (Gemeinschaft der Kommunen in Kurdistan) wurde eine Phase eingeleitet, die in der Öffentlichkeit große Aufmerksamkeit erregte. Verschiedene Kreise von Demokraten, Menschenrechtlern, Friedensaktivisten sowie Künstlern und Intellektuellen haben versucht, durch das eigene Engagement, diese Phase zu vertiefen.

In einer Zeit in der die Öffentlichkeit stark über eine demokratische Lösung diskutiert, und Erwartungen hinsichtlich solch einer Lösung vertieft, ist es für uns ziemlich offensichtlich, wer in Diyarbakir unschuldige Menschen vor allem Kinder tötet, ein Massaker ausübt und versucht die Öffentlichkeit abzuschrecken. Es ist offensichtlich warum dieser Anschlag jetzt und dort ausgeübt worden ist.

Wie auch von der Presse in den letzten Tagen zu ersehen war, ist bekannt, dass Kontra-Guerilla- sowie spezielle Spitzlereinheiten der JITEM nach Kurdistan, vor allem aber nach Amed (Diyarbakir) verlegt wurden. Dieser Angriff zeigt, dass dunkle Mächte erneut an der Arbeit sind. Unzählige Male wurden Angriffe und Massaker dieser Mächte, die Teil des dunklen Staates sind und durch den Krieg profitieren wollen, deshifriert. An dieser Stelle möchten wir auf den Anschlag in Semdinli hinweisen. Denn der **“Semdinli Fall”**, wie er in der Öffentlichkeit genannt wird, legt offen da, auf welcher Ebene diese Mächte organisieren und handeln. Das Massaker von Amed ist ein 2. Semdinli-Fall.

Wir möchten hiermit alle Demokraten, Menschenrechtler, Künstler, Intellektuelle sowie Zivile Gesellschaftsorganisationen dazu aufrufen, sich nach Amed zu begeben, um hier Recherchen durchzuführen, die zur Festnahme und Definierung der Täter dienen werden, sowie sich mit diesem Volk welches die stärkste Stimme für Demokratie und Freiheit darstellt, zu solidarisieren.

Durch eine gute Ermittlung die zur Deshifrierung der Täter führt, wird offen dargestellt werden, wer in der Türkei für Krieg, und wer für den Frieden steht.

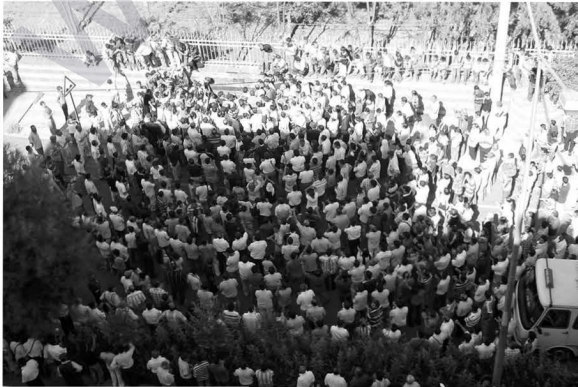
Das die türkische Presse im Anschluss auf den Anschlag, den Fall mit unserer Bewegung in Verbindung bringt, ist nichts anderes als ein weiteres Mittel, nicht auf Frieden sondern weiterhin auf Krieg zu beharren.

Es ist offensichtlich, dass diese Art der Pressedokumentation, keinen Nutzen sowohl für das kurdische, als auch für das türkische haben wird. An dieser Stelle möchten wir die türkische Presse erneut dazu aufrufen, im Rahmen der universellen Presse Ethik, die Geschehnisse so wiederzugeben, wie sie auch wirklich waren.

Unser Volk wird im Anschluss dieser Tat nicht wie von den dunklen Mächten erwarten, ein Schritt zurück gehen. Im Gegenteil; unser Volk wird den Kampf für Demokratie und Frieden fördern und verstärken. Dies wird die Antwort unseres Volkes auf den Anschlag sein.

Als HPG verurteilen wir diesen hinterhältigen Anschlag zutiefst. Auch wir werden an dem Fall dran bleiben und dafür sorgen, dass die Täter dafür bezahlen.

HPG - Hauptquartier

GERÇEĞİN DİLİ GÜZEL OLMALI

Bir gün sabah vaktiydi
Heyecan doluydum
Adeta yeni doğmuş gibiydim
Bir ses bana uyan diyordu
Uyan uyan uyan diye haykırıyordu
Çok derinlerden
Mitolojiden
Dinden
Felsefeden kelimeler duyuyordum
Uyan uykudan uyan
Ben topraktan geliyorum,
Ben Su'dan, ben temiz havadan
Ben Güneş'le geliyorum
Uyan uykudan uyan
Ben 29 isyanın son sesi
Ben direnenlerin öfkesi
Ben emeğin, proleterin sesi
Ben özgür kadının sesi
Ben dinamik gençliğin ruhuyum
Ben özgürlüğün ve gerçeğin
güzel diliyim
Ben Mazlumların, Kemallerin, Hayrilerin
Ben Berivanların, Bnevşlerin
Ve ben Apocuların ortak sesiyim
Ve ben gerçeğin güzel dili
15 Ağustosum ben,
İlk kurşun böyle patlamıştı Kürdistan'da
Faşizm titriyor, saklanacak yer bulmaya
çalışıyordu,
Sömürgeciliğin eteklerini ateş tutmuş
imdat diyordu,
İlkel milliyetçilik, kuyruğuna basılmış
kedi gibi miyav miyav diyordu,
12 Eylül saat 00 04'de
Apoletleri büyük generallere
15 Ağustos durun demişti
Ve ilk kurşundu
Ve bir halkın çağdaş destanıydı
Tarih yeniden bembeyaz sayfaya
yazılıyordu
Tarih 15 Ağustos'da gerçeğin güzel diliyle
Altın harflerle Özgürlük diye yazılıyordu
Şemdinli'de aynı saatte
güvende tutulmuştu
Cudi-Gabar Ey özgürlük diyordu
Çerçel-Cilo Ey özgürlük diyordu

O gün 15 Ağustos'tu
Destan böyle başladılar Kürdistan'da
Uykudan uyanım
Heyecan ve coşku doluydum
Sevincimden göklere uçuyordum
Gökyüzünde sonsuz bir nefes alışım
vardı
Doğa şenlenmişti
Adeta bütün sesler, tüm enstrümanlar bir
aradaydı,
Ama ses tek ve yek vücuttu
Özgürlük, özgürlük diye haykırmaya
başladım
Çünkü, bu benim öz bilincim,
benim ruhumdu
Benim destanımdı
Ama bütün bunlara rağmen
Şişkonun biri ismi devlet baba
Akdeniz'de mayosuyla yüzerken
Bu destana Üçbuçuk eşkiya diyordu
Yağ bağlamıştı kalçaları
Göbeği bir metre öne çıkmıştı
Emekçinin, işçinin, fakirin,
Tüm yağlarını bedeninde toplamış
Akdeniz'de eritip yeni yağlar peşindeydi
Her nefes alışında eşşeğin zırlaması
akla gelirdi,
Apoletlerde eşkiyayı bitiririz, bitiririz
diyordu
Böyle baktılar ilk kurşuna
Üç buçuk eşkiya dediler, bitiririz dediler
Ama destan büyüdü,
Botan'dan Hakkari'den başladı
Aldı Fırat, Dicle'yi içine
Adeta görkemli bir yüzücü gibi
Garzan'a, Amed'e
Dersim'e, Koçgiri'ye, Karadeniz'e
Amanos ve Toroslara uzandı
Zağroslardan, Engizeklere
Ve Fırat, Dicle'den Denizlere ulaştı
Karadeniz'den, Ege'ye
Marmara'dan, Akdeniz'e kadar uzandı
Üç buçuk eşkiya bir zafer seline dönüştü
Söktü rütbelerini Apoletleri büyük
dönme generalin
Ve destan büyüdüğüce büyüdü,

Çünkü o gerçeğin güzel dili
O 15 Ağustos'tu
Aldı içine Gare'yi, Martina'yı, Gosteyi
Aldı içine Bradostu, Hasanbeyi, Hındırım,
Aldı içine Spüheni, Kosalanı, Şaho'yu
Oligarşi temelinden sarsılmaya başladı
Monarşiler yerle bir oldu
Teokrasinin kara çarşafı sarsılmaya
başladı
Monarşiler yerle bir oldu
Teokrasinin kara çarşafı indirildi
Ve büyük abilerini çağırıldı
Büyük abi tecrübeliydi
Temkinli yaklaşıyordu
Çünkü tarihinde Vietnam'ı yaşamıştı
Emperyalist çıkarları için
Bu destanı durdurmalıydı
Başı koparalım gövde bizimidir diyerek,
Kara 15 Şubat'ı geliştirdi
Başaramadı
Çünkü baş bir bir tarihi,
bir bilinçti, bir bilimdi.
Çarmığa geçmek istediler
Başaramadılar
Çünkü beş bilimin ışığında
Yeni tarihi yarattı
Demokratik toplum dedi
Ekoloji dedi
Cinsiyetçi toplum özgürlüğü dedi
Ve destan büyüdüğüce büyüdü
Ve baş gerçeğin güzel diliydi
Ve destan büyüdüğüce büyüdü
Aldı kıtalar ötesini içine
Avrasya-Avrupa'ya yayıldı
Kafkasya-Orta Asya'ya
Ve destan tarihteki görkemli yerini buldu
15 Ağustos'du bunun adı
Ve özgürlük, özgürlük diyerek
Her şey özgürlük için
Seninle yaşama gözlerimi açtım
Seninle yaşamaya devam edeceğim,
Sen mutluluğun resmini çizdin
Sen milyonların destanısın
Canım 15 Ağustos'um diyerek
Ve gerçeğin dili güzel olmalı...

11-12 Ağustos 2006 / Hasan ÇARÇELA

Sözün Anlam Arayışındayız Şimdi

Ciwanaliz

Hasan KIZILER

“Utanmak devrimci bir duygudur. Varolan gerçeklikten utandığımızda onu kabul etmiyoruz demektir. Bırakıp kaçmak bir kurtuluş olmamaktadır. Ve zaten korkaklık daha büyük utançların vesilesi olacaktır. Kürt halkına yönelik uygulanan mevcut politikalarından, yöneltilen hakaretlerden utanmayan, öfke duymayan bir Kürt genci Kürtlüğünden, gençliğinden, hatta insanlığından şüphe duymalıdır. O zaman kaçmadan, korkmadan bu utancı ortadan kaldırmak için mutlaka bir şeyler yapma girişiminde bulunmamız gerekir.”

Vıyan yoldaş başta olmak üzere birçok fedai yoldaşın eylemlerini gerçekleştirirken sarf ettikleri çok anlamlı bir söz vardır:

“Söz anlamını yitirmiştir, şimdi sıra eylemde!”

Evet, sözün hiçbir anlam ifade etmediği ve tarihsel çıkışlar dışında hiçbir şeyin cevap olamadığı kritik aşamalar vardır. Bu tür süreçlerde söz söylemekten ziyade söylenmiş sözlere hakkını verecek, onların pratik değerini ortaya çıkaracak eylemlere ihtiyaç vardır. Çünkü söz söyleneceği kadar söylenmiştir. Bu biçimiyle daha fazla devam etmek artık sözü de anlamsızlaştıracaktır. O nedenle yapılması gereken şey eylemdir.

PKK'lilik söylenmiş sözlerin hakkıyla yerine getirilmesidir

Hiç tereddüt etmeden eylem koyan yoldaşların büyüklüğü, söze değer katmalarından ve sözlerine gerektiğinde canlarını ortaya koyarak sahip çıkmalarındandır. PKK'lilik aynı zamanda söylenmiş sözlerin hakkıyla yerine getirilmesidir. O nedenle Zilanlar, Viyanlar ve onlar

gibi olan yoldaşlar gerçek birer PKK'lidirler.

İçinden geçtiğimiz günlerde de söz birçoğumuz açısından artık anlamını yitirmiştir. Söylenecik sözlerin çoğu söylenmiştir. Daha fazla söz söylemekle yetinmek sadece yozlaştırır. Gereklere yerine getirilmeyen sözler, en başta da sahiplerini anlamsız ve değersiz kılar.

Eyleme geçmeyen söz sahibini değersizleştirir

Yapılması gereken artık eylemdir. Söylenmiş sözlerin boşa gitmediğini

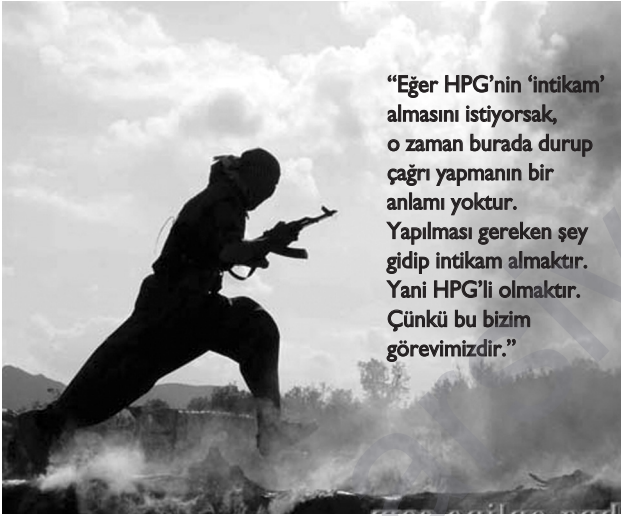
göstermektedir. Söze anlam katmaktır. Dolayısıyla sözün anlam arayışında olduğumuz bir süreçteyiz.

Bu belirlemeler kanaatimce en çok Avrupa sahasında yaşayan Kürt gençleri için geçerlidir. Bugün Avrupa alanında on binlerle ifade edilen bir Kürt gençlik kitlesi bulunmaktadır. Çok çeşitli yaşam kültürlerinin etkisinde olmakla birlikte, bu kitlenin önemli bir çoğunluğunun ortak özelliği “Kürt” olmalarıdır. Dünyanın en uzak köşesindeki insanların bile Kürdistan'da olup bitenlere

ilişkin bilgi sahibi olduğu iletişim çağı dediğimiz günümüzde, Kürt kökenli bir insanın *-hele Avrupa'da yaşıyorsa-* Kürdistan'da olup bitenlerden habersiz olması düşünülemez. Dolayısıyla sorun habersiz, bilgisiz olmak değildir. Ve işin ilginç yanı da herkes aslında Kürt olduğunu bilmektedir. Kürdistan'da günlük olarak gerçekleştirilen katliamlara ilişkin az çok herkesin bilgisi de olmaktadır. Tepki de gösterilmektedir. Bu anlamda birçok söz sarf edilmektedir.

İnternet sitelerine bakıldığında yürütülen tartışmalara dahil olan yüzlerce gençle karşılaşmaktadır.

"Eğer HPG'nin 'intikam' almasını istiyorsak, o zaman burada durup çağrı yapmanın bir anlamı yoktur. Yapılması gereken şey gidip intikam almaktır. Yani HPG'li olmaktır. Çünkü bu bizim görevimizdir."

Klavye başında ya da arkadaş ortamlarında, uygulanan katliamlara ateş püsküren gençlerimiz hiç de az değildir. Gerillayı daha fazla savaşa davet eden, TAK'ı eylem yapmaya çağıran, her türlü eylemi meşru sayan çok yoğun düşüncelerle karşılaşmaktayız. Bu anlamda bolca söz sarfedilmektedir.

Bir yere kadar yaşanmakta olan duruma ilişkin tartışmak, neler yapılabileceğini değerlendirmek gerekli bir şeydir. Ancak sürekli aynı düzeyde kalmak, tartışmanın

ötesine geçememek kendi kendimizi anlamsızlaştırmaktan öteye götürmeyecektir bizi.

Marifet, söylenen sözün sorumluluğu altına girmektir

Gençlik sadece fiziksel bir olgu değildir elbette. Yani sadece eylem yapan, başkaları adına iş yürüten bir kesim değildir. Aynı zamanda düşünen, düşünce üreten ve tartışan en dinamik toplumsal kesimdir de. Bunun en çarpıcı örneği, PKK adı altında bir araya gelen, önce tartışan ve teori üreten, ideoloji oluşturan ve daha sonra bu doğ-

rultuda bir halkı yeniden yaratacak bir mücadeleyi geliştiren gençler topluluğudur. Fakat onlar sadece tartışmakla, söz söylemekle sınırlı kalmamışlardır. Onların en büyük marifeti söyledikleri, sözün

sorumluluğu altına girmiş olmaları ve onun doğruluğunu ispatlamış olmalarıdır.

Teorisyenlik birçok toplumda yaşlıların işi olarak değerlendirilir. Bir yaşlı, filozof olabilir. Dünyaya ilişkin çeşitli teoriler geliştirebilir. Ancak bu düşünceler doğrultusunda eyleme geçmesi ender görülmüştür. Marx "**filozof sadece düşünce üretir. Ama devrimci, düşünceleri doğrultusunda dünyayı değiştirmeye çalışır**" der. Yani düşünce üreten yaşlılar çoğu kez o

düşüncelerinin eylemcisi olmayabilirler. Siyasette de böyledir. Ancak gençliğin en ayırt edici özelliği, düşüncelerinin ideallerinin eylemcisi olmasıdır. Kendi hayallerinin peşine düşme cesaretini göstermeyen bir kişi, genç olmaktan çıkmış demektir.

"Gençlik, hayallerin peşinde koşmanın en fırtınalı savaşçılığıdır."

Birçok arkadaş değişik vesilelerle mücadele örgütlerimize çağrılarda bulunmaktadır. Fakat PKK'nin ya da HPG'nin bu halkın içinden çıktığını, bizim gibi insanlardan oluştuğunu hiçbirimizin unutmaması gerekir. Bu örgütlerin yürütücüleri bizleriz. Ya da bizler olmayız. Dolayısıyla yapılan çağrılar, aslında ciddi bir yanılşamayı da içinde barındırmaktadır.

Eğer HPG'nin 'intikam' almasını istiyorsak, o zaman burada durup çağrı yapmanın bir anlamı yoktur. Yapılması gereken şey gidip intikam almaktır. Yani HPG'li olmaktır. Çünkü bu bizim görevimizdir. Ve bu görevi yerine getirmediğimizde ortada hesap soracak bir HPG veya PKK de olmayacaktır. Durduğumuz yerde çağrı yapmakla yetinenler olarak her Kürt gencini kendimiz gibi düşündüğümüzde *-ki kişinin yapmadığı şeyi başkasından yapmasını istemesi hiçbir ahlaka sığmaz-* o zaman ortada mücadele diye bir şey olur mu?

Kürt gençlerinin çoğu örgütlü olma ihtiyacını hissetmiyor

Bunun da ötesinde görev sadece HPG veya PKK'ye katılmak değildir. Son birkaç yıldır Avrupa'da Kürt gençliğinin örgütlülüğünde ciddi zayıflıklar yaşanmaktadır. Herkes kendi halinde bir Kürt'tür. Veya Kürt gençlerinin çoğu örgüt-

lü olma ihtiyacını hissetmemektedir. Ya da hissetse bile bunu başkalarının işi olarak görmekte, örgütlü olmanın en basit bir gereğini bile yerine getirmeyi çoğu kişi aklına getirmemektedir. Çoğu ya işi kadrolara bırakmakta ya da kimseye de bırakmadan kendini bırakmaktadır. “Ortada yapılması gereken bir iş vardı. O işin mutlaka yapılması gerekiyordu. Ama herkes “birilerinin” o işi yapacağını sanıyordu...” Ve en son o birileri de çıkmayınca yapılması gereken iş ortada kalıyordu.

Utanmak devrimci bir duygudur

Mevcut durumda günlük olarak ülkemizde minik bedenler parçalanmaktadır. Anaların gözyaşları her gün biraz daha çoğalmaktadır. 21. yüzyılda bir halkın en asgari insani talepleri bile kabul edilmemekte, her türlü katliam ve insanlık dışı yöntemle sindirilmeye çalışılmaktadır. Bu durum çağımız insanlığının en büyük utancıdır. Ancak ondan önce de bizim utancımızdır.

Utanmak devrimci bir duygudur. Varolan gerçeklikten utandığımızda onu kabul etmiyoruz demektir. Bırakıp kaçmak bir kurtuluş olmamaktadır. Ve zaten korkaklık daha büyük utançların vesilesi olacaktır. Kürt halkına yönelik uygulanan mevcut politikalarından, yöneltilen hakaretlerden utanmayan, öfke duymayan bir Kürt genci Kürtlüğünden, gençliğinden, hatta insanlığından şüphe duymalıdır. O zaman kaçmadan, korkmadan bu utancı ortadan kaldırmak için mutlaka bir şeyler yapma girişiminde bulunmamız gerekir.

Her birimiz kendi çapımızda sözün anlamına doğru bir adım atmamız gerekir. Her birimiz bir eylem yapma-

lıyız vicdanımıza karşı. Her birimiz cesaret etmeliyiz hayatı yaşamaya, korkmadan gerçeklerimizle yüzleşmeye; bize sunulan sanal dünyadan çıkıp halkımızın ve ülkemizin acısıyla yüzleşmeye.

Herkes söylediği sözün eylemcisi olması

Bir nebze de olsa çabalamalıyız bir şeyler yapmak için. “Dağlara!” demiyoruz herkes için. Gidebilenlerimiz oraya da gitmelidir. Ama burada kalanlarımızın da yapacakları şeyler çoktur. Yerinde eylemsiz durmanın yaşatacağı vicdan azabından kurtulmak için bile olsa yeniden daha güçlü bir biçimde mücadele değerlerine sarılmanın tam zamanıdır. Örgütlenmenin ve gençlik hareketini büyütmenin, ona her düzeyde katılmanın ve eylemleriyle şaha kaldırmanın tam zamanıdır.

Özcesi sözün en çok anlamını aradığımız günleri yaşıyoruz. Çokça söylenen sözlerin artık pratikleşmesi gerekiyor. Herkes harcadığı sözlerinin peşinde koşmalıdır. O sözlerin eylemcisi olmalıdır. Yakıcı ve sıcak günler yaşıyoruz. Da-

ha da ısınacaktır ülkemiz. Savaş daha da kızışacak gibi görünüyor. Sözün eylemcileri her gün canları pahasına söze daha yüce anlamlar katmaktadırlar. Bizim için söz tüm den anlamını yitirmeden ve bizi de anlamsızlaştırmadan kendi sözlerimize sahip çıkmamız gerekiyor. Çok geç olmadan...

Herkes gücünün yettiği kadar bir şeyler yaparsa ortaya yapılmış çok şey çıkar

Herkesin bir adım atması yeterlidir ilk etapta. Kimin gücü neye yeterse onu yapsın. Herkes gücünün yettiğini yaptığında ortaya yapılmış çok şey çıkar. Ve söylenen sözlerin ortak olduğunu da unutmamalıyız. Bir söz söylenmektedir. Her bir nebze o sözün gereğini yerine getirdiğinde söz anlamını pratikte bulmuş olacaktır. O nedenle her zamankinden daha fazla bu dönemde örgütlenmeye!

Her dönemden daha fazla eyleme! Her dönemden daha fazla HPG'ye! Her dönemden daha fazla PKK'ye! Her dönemden daha fazla nerede varsa bir bir mücadele mevzisi, orayı doldurmaya!

ZAFERİN YOLU BERİTANCA DİRENİŞTİR

Gündem

Ülkem ZEREMYA

*“Dişe diş kavganın,
en büyük sevmenin
adıdır Beritan. Gerçek
aşkın ve özgürlüğün
savaşçısı, militan nasıl
olur’un adıdır O.
Kavgasız hiçbir şeyin
kazanılmayacağıın en
iyi tarifini Beritan yoldaş
yapıyor söz ve eylemiyle.
“Savaş gülüm, sıkı savaş,
savaştıkça varız biz,
savaştıkça güzelleşir,
savaştıkça severiz.
Umuttan, sabahtan,
ateşin çocuklarından
korkan düşmanı
vurmaya gidiyorum” diyor.*

Içerisinde bulunduğumuz yılın başından itibaren yaşanan şiddet eksenli gelişmelerin hazmedilmesi zor olduğu kadar, tartışılması ve çözüme dönük bir tavrın açığa çıkartılması da bir o kadar gereklidir. Özellikle kısa bir süre önce Amed’de gerçekleştirilen saldırının nasıl bir mana taşıdığı iyi anlaşılmalıdır.

Başta Amed olmak üzere, Kürtlerin bulunduğu her yerde gerçekleştirilen görkemli 2006 Newroz kutlamalarında halkımızın ortaya koyduğu siyasi irade bütün acılara rağmen barışa hazır olduğunu beyan etmişti. Verilen cevap ise imha olmuştur.

Neden mi Amed?

Amed, barışın ve Direnişin kalesi, ülkemizin başkenti! Celladına boyunca eğdirterek iradenin zaferini sağlayan yiğit delikanlıların mekanı Amed. Bütün insanlığa, sefalet ve yoksulluğa rağmen hayata umut parıldayan gözlerle bakmayı öğreten şehir Amed.

“Abla biz ekmek değil, dilimizi istiyêx!” diyen çocuk gülümlü şehir Amed. Surlar arkasında işkence tezgahlarındaki nice insanın sessiz çığlığında **“özgürlük”** haykırışlarıyla eğitti kendisini Amed.

Amed bestesi acılarla işlenmiş özgürlüğün türküsü... Amed ülkesinin kanayan yarası...

Neden mi Amed?

Çünkü Amed **‘ölüm şebekesi’**nin tarih boyunca onursuzlaştırma saldırılarına karşı **“Yaşamak Direnmektir”** diyerek ölümden yaşamı yaratan efsanecilerin beşiği. Dalları dal budak olmuş yaşlı bir çınar ağacına benzer Amed. Yaşlı ama her dem kendisini yenileyerek filizlenmeyi başarabilen, yaşam fıskıran **umut ağacı** gibidir Amed.

Yıllar boyunca kan ağladı, katledildi nice yaşam. Yaşamın yol başlangıcında ferleri söndürülmek istendi gözlerinin nice genç canların. Ama buna rağmen hiçbir zaman dinmedi özgürlük mücadelesi Amed halkı-

nın. Boyun eğmedi düşmanına hiçbir zaman Amed. İşte bu kararlılıktır Amed'i korkulu kılan ve düşmanının yaşamında kabus olan.

Özgürlük hareketimiz tarafından Barışa dair çözüm arayışlarının geliştirilmek istendiği ve bu yönlü adımların atıldığı bir süreçte TC'nin savaş koordinatörü Yaşar Büyükanıt öncülüğündeki ölüm şebekesi “En iyi

Kürt ölü

Kürt'tür”

şiarıyla şovenist bir dalga yaratıp barış arayışlarını provoke ederek savaşta ısrar ettiğini birkez daha ortaya koymuştur. Tabi bu balta Büyükanıt ve “iyi çocukları”nın kendi ayağını kesmezse! Büyükanıt'ın iyi çocuklarını tanıdığı kadar, ben de Amedli çocukları tanırım. Asidirler, koyu inatçı ve inançlıdırlar, mert ama biraz da çilgin. Her zaman olur bir cevapları haksızlıklar karşısında.

Faşist cuntanın 12 Eylül darbesinin 26. yıldönümünde Amed'de gerçekleştirdiği, aralarında 6-8 aylık bebekler olmak üzere, yedi çocuğu da bulunduğu toplam 10 insanımızın yaşamını yitirmesiyle sonuçlanan terör saldırısını lanetlemekle kalmayarak gereken cevabın bir şekilde verileceği iyi biline...

Geçmişte olduğu gibi, bugün de, onurlu Kürdistan gençliğinin bütün saldırılar karşısında hangi

koşulda olursa olsun hiçbir çekinceye kapılmadan halkının öz savunmasını alacağına, sürece militanca tavırla gereken cevabı vermekte hiçbir tereddüt etmeyeceğine inanıyorum. Her tarafta meşru demokratik mücadele yükseltilmelidir. Her Kürt genci bulunduğu yerde beklenti içerisinde olmadan en büyük yaratıcılık, dirayet, ısrar, inanç ve kararlılıkla zafere kilitlenerek

demokratik meşru tepkisini eylemiyle, pratiğiyle göstermelidir. Sözü eylemi, eylemin adı olmalıdır gençlik.

Nasıl mı? Tarihe büyük bir efsane, yiğit savaşçı Kürt kadını, büyük komutan olarak geçen Beritan yoldaşı herkes tanır. ‘Umut kalmadı, inanç bitti, herşey bitti’ denilen noktada, düşmanın dört bir taraftan kuşattığı bir anda Beritan yoldaşın duruşu, mücadele azmi ve kararlılığı bütün düşmanına boyun eğdirterek zafirin adı olur. Düşmanını yenen Beritan yoldaşın tek bir silahı değil, amaca kilitlenmesi, derin

inancı, kararlı duruşu ve bu doğrultudaki gözü kara mücadelesini olmuştur. Evet Beritan yoldaş tek başına bir orduya boyun eğdirtip yenilgiye uğrattır. Büyük yaşam istemi olmasına rağmen, ihanete boyun eğmektense onurlu bir ölümü tercih eder. Ve şimdi ise, o dönemde Beritan yoldaşa karşı savaşanlar onun efsanesini anlatmakta çocuklarına...

Çünkü Beritan dişe diş kavganın, en büyük sevmenin adıdır. Gerçek aşkın ve özgürlüğün savaşçısı, militan nasıl olur'un adıdır O. Kavgasız hiçbir şeyin kazanılamayacağına en iyi tarifini Beritan yoldaş yapıyor söz ve eylemiyle. “Savaş gülüm, sıkı savaş, savaşıkça varız biz, savaşıkça güzelleşir çoğalır, savaşıkça severiz. Umuttan, sabahattan, ateşin çocuklarından korkan düşmanı vurmaya gidiyorum” diyordu savaşın en ılık döneminde...

Eğer büyük komutan Beritan yoldaşın izinde yürüme sözü verdisek, o zaman dönemin “Ya Başkan Apo İle Özgür Bir Yaşam ya da Yaşamak Bize Haram” şiarıyla sürece serhildan ruhu, Beritan çizgisine yüklenelim. Çünkü zaferin ve başarının adı Beritanca duruş, Beritanca direniş ve Beritanca mücadeledir.

Cûdahiya Îngilîstan û Almanya yê

E-Kurd

Ahmet DERE

Yekitiya Ewropayê ji 25 welatan pêk tê. Di nava van welatan de Fransa, Îngilîstan û Almanya xwedî hêza se-reke ne. Qasê ku Fransa di warê siyasî de xwedî soza herî bi tesîre, Almanya jî di warê aborî de xwedî sozêkî bi bandor e. Tê zanîn ku Îngilîstan jî di warê siyasî û aborî de ji Fransa û Almanyayê kêmtir nî ne. Bi taybetî ji ber têkiliyên Îngilîstanê ku bi Amerîkayê re heye, ew di nava Yekitiya Ewropayê (YE) de xwedî cî-hekî cûda ye.

Ji salên 1990 vir ve, bi pêşketinên xebatên kurdan li Ewropayê, helwestekî siyasî a YE'yê li hember pirsgrêka kurdan pêş ket. YE'yê pirsgrêka kurd girt nava rojeva xwe a veşartî. Çi saziya YE'yê, çi jî dewletên endamên YE'yê, ji salên 1990 şûn ve maseyên xebatê yên taybetî di derbarê kurdan de tanzîm kirin. Ev mase zêdetir ji alî derdoran ewlekariyê ve hatine çê kirin lê, bi awayekî giştî ew ji hêla saziyên siyasî ve hatin kontrol kirin. Roja îroyîn di pir welatan de ev maseyên

mijara gotinê hene û bi çalek in.

YE'yê ti car, weke Sa-zî, xwe nake xwedî helwestekî neyênî û pir tûnd li dijî gelê kurd. Ev, ji ber hejmarên vî yekitiyê ku li ser kurdan heye ye. Dema ku hatiye xwestin li hember kurdan helwest were nîşandan, dewletên weke Îngilîstan an jî Almanya derketine pêş. Carna jî Fransa însiyatîf girtiye lê belê, heya ku ev welat zêde nehatibe teng kirin, wî helwestekî neyênî li dijî kurdan nestandîye. Zêdetir Almanya û Îngilîstan tim li pêş bûne.

Dema ku em li roja îroyîn dinêrin, ji bo van her du welatan jî heman rastî derdikeve pêş. Tê zanîn di rojên derbasbûyî

de Îngilîstanê, bi biryarekî, saziyên gelê kurd weke PKK û KONGRA-GEL qedexe kir. Lê belê, tê zanîn ku ev saziyên kurdan ji mêj ve bi biryara YE'yê hatine qedexekirin. Îngilîstan jî endamê vî yekitiyê ye. Lewre, di warê hiqûqî de tu wateyekî pir cûda a vî biryara Îngilîstanê tine ye. Digel vî rastiyê ev biryar hatiye girtin. Sedemên wî, weke min li jor anîye ziman, bi siyaseta YE'yê a giştî ve girêdayî ye. Di vî demê de pêwîstiya dewleta tirk bi moral û her waha bi alîkariyekî navneteweyî heye. Lewre, weke her demên derbasbûyî, dewleta Îngilîstanê û ya Almanyayê, dîsa bi navê YE'yê li cem dewleta tirk ciyê xwe girtin.

“Di vî warê de rola cîwanan xwedî girîngiyekî mezin e. Ez vê tiştê tenê ji bo ku cîwan xwedî hêzekî dinamik in bilêv nakim. Dema ku em li diyaspora Kurdên li Ewropayê dinêrin, beşa wî ya herî bi derfet cîwan in. Bi taybetî di warê fêmkirina mentalîteya Ewropî û qanûnên wan de ev beş pir dewlemend e. Di warê jîrbûna fîzîkî de jî ev beş xwedî hêzê ye, di warê zanabûnê de jî. Lewre em dikarin pir kar û xebatê ji cîwanan bixwazin.”

Em nizanin wê encama vî biryara Îngilîstanê çi bibe. Gor em teqîn dikin wê ev biryar zêde nebe sedemê helwestekî piratîk li dijî sazîyên gelê kurd. Lê belê girtina vî biryarê bi serê xwe weke gotinekî vala jî nikare were dîtin. Çi dibe bila bibe, ev helwesta dewleta Îngilîstanê li dijî kurdan û nirxên wan hatiye girtin. Kes nikare li benda helwestekî din a objektîf bimîne. Heke di warê siyasî de li vî biryarê were mêze kirin, ev biryar weke êrişekî li dijî nirxên gelê kurd e. Divê were zanîn ku PKK an jî KONGRA-GEL li vî welatê ti xwedî hebûnekî sazîyê nî nin lê belê, tê zanîn ku bi hezaran kurdên ku li vî welatê dijîn van rêxistinan hez dikin û wan diparêzin. Hejmara van kesan bi sed hezaran dikare were hejmartin. Lê belê dîsa jî kes nikare vî biryarê vala û bê tesîr bibîne. Di rojên pêş de mumkune ku di pratîkê de jî hin bûyerên negatîf biqewumin. Heke rewşekî wisa derkeve holê, divê kes şaş ne be. Çiqas jî bûyerên pir bi xeter nikaribin derkevin, heke kurd bi hemî beşên xwe nebin xwedî helwestekî pêwîst, dîsa jî wê hinekî berjewendiyên gelê kurd bi kevin tengasiyê.

Weke Îngilîstanê, Almanya jî tim li hember gelê kurd xwedî helwestekî neyênî bûye. Digel pêşketinên demokratîk û krîterên mafên mirovan li Ewropayê, mixabin dewleta Almanya îro jî li hember sazîyên kurdan xwedî helwestekî neyênî ye. Sazîyên kurdan, yên çandî û civakî tim jî alî hêzên ewlekariyê yên Alman ve têne hêşandin. Bê ku ev sazî ti karekî bê zagonî bikin, polîsên alman wan nerehet dikin, endamên wan ditirsînin û pir caran jî rayedarên wan digrin bin çavan. Îro pir rayedar û xebatkarên van sazîyên kurdan di zîndanên Alman-

ya'yê de ne. Pir rayedarên sazîyên kurdan jî bi pera hatine ceza kirin. Lewma, pir kurd hene ku li vî welatê naxwazin û nikarin bibin endamên sazîyên kurdan, an jî rayedarên wan.

Rola Helwesta Kurdan û Ciwan

Li hember dijberiya kurdan tim berxwedanekî hatiye meşandin. Bi taybetî kurdên li Almanyayê bê deng nemane. Bê guman di roja îroyîn de jî li hember vî nêzîkatiya dewletên Îngilîstan û Alman divê bê dengî tinebe. Lê belê ev bédengî divê bi rêbazên demokratîk û di çarçoveya qanûnan de be. Li her welatê Ewropayê derfetên ku kurd bikaribin bikar bînin hene. Heke bi aqil nêzîkatî çê be wê helwestekî pir bi tesîr derkeve holê.

Di vî warê de rola ciwanan xwedî girîngiyekî mezin e. Ez vê tiştê tenê jî bo ku ciwan xwedî hêzekî dînamîk in bilêv nakim. Dema ku em li diyaspora kurdên li Ewropayê dinêrin, beşa wî ya herî bi derfet ciwan in. Bi taybetî di warê fêmkirina mentalîteya ewropî û qanûnên wan de ev beş pir dewlemend e. Di warê jîrbûna fîzîkî de jî ev beş xwedî hêzê ye, di warê zanabûnê de jî. Lewre em dikarin pir kar û xebatê ji ciwanan bixwazin.

Di roja îroyîn de ciwanên kurd xwedî şansên mezin in. Ciwanên ti civakê tine ne ku qasê yê kurdan xwedî şansê mezinbûyînin bin. Di her warê de ciwanên kurdan dikarin hêza xwe bikar bînin. Bi taybetî li welatên YE'yê de derfetên ku ciwan ji gelê xwe re bi feyde bin pir in. Li hember helwestên dewletên Alman û Îngilîstanê rêyên tekoşînê pir dikarin werin fireh kirin. Bi hezaran ciwanên kurd ku li Almanya-

yê û li Îngilîstanê dijîn dikarin bi rêya partiyên siyasî û sazîyên sîvîl rayedarên van dewletan tengav bikin. Lê ji bo vî yekê jî pêwîste ku têkiliyên ciwanên kurd bi wan partî û sazîyên sîvîl re baş bin. Divê di nava wan sazîyan de ciwanên kurd xwedî hêz bin. Bê guman ev jî bi tevlêbûna karê giştî yên wan sazîyan pêk tê. Lewma, berê her tiştî divê ciwan xwe di nava sazîyên politîk û yên civakî de bi hêz bikin.

Dem a ku em divêjin bila ciwan xwe di nava sazîyên ewropî de bi hêz bikin, divê ku xeteriya helandinê jî neyê jîbîr kirin. Qasê ku ciwan dikarin pir derfetan bikar bînin waqas jî ew dikarin xirab werin bikar anîn. Çewa ku pêşeroja gelan bi ciwanên wî ve girêdayî ye, wisa jî pêşeroja gelan dikare bi destê ciwanan bikeve nav xeteriyê. Lewre, divê were zanîn ku dewletên weke ya Alman û ya Îngilîstanê, bi taybetî jî bo helandina ciwanên kurd, pir projeyan dixin û xistine rojevê. Heke ev pîlan neyên zanîn û li dijî wan şiyarî tinebe, bê guman kes nikare ji ciwanên kurd zêde hêviyan bike. Ji ber vê yekê, berê her tiştî divê ku ciwanên kurd xwedî zanistiyekî siyasî û civakî bin. Divê siyasetên van dewletan baş were zanîn.

Tanzîmbûyîna ciwanan dikare ciwaka kurd li Ewropayê bike xwedî hêzekî diyasporal. Heke kurd bikaribin bibin xwedî hêzekî diyasporal, di warê dîtina çareseriyekî siyasî û diplomatîk de jî wê pêşketin baştir çê bibin. Mixabin em hê nikarin ji bo hêza ciwanên kurd li Ewropayê vî rastiyê bînin ziman. Bingehî heye lê belê, gor em dixwazin û gor pêwîstiyên tekoşînê, hê kêmasî jî pir in. Lewre, di van salên ku çareserî wê pêş bikeve de rola ciwanan pirtir derdikeve pêş. Em jî ji bo vî yekê xwedî hêviyên mezin in.

Kurulu Düzene Kafa Tutan Devrimci Gençlik Ruhü

Perspektif

**Gulan
MALATYA**

“Zorluğu yol bellemdir devrimcilik. Dünyayı değiştirmek için kendini değiştirmek, kendindeki eski dünyayı yıkıp düşlediği dünyayı kendinde başlatma devrimcinin yapamazsa tökezleyip düşeceği en zorlu iştir. Verili olanı beğenmemek, razı olmamak, yenisini yaratmak için emek vermek; tüm bunlar enerji, çikarsız ve karşılıksız bir yürek temizliği, atılu ruhu, inanç yani gençlik ruhuyla mümkündür.”

Devrimci doğulur mu yoksa olunur mu?

Devrimci doğulursa kolay iş! Baştan belliyse insanın kaderi devrimci ya da düzenci diye, devrimci olmaya da gerek yoktur. Çünkü değişmeyecek, hep aynı kalacak bir şeyin mücadelesini insan niye versin?

Devrimci olmanın tarihi ne zaman başlamıştır? Muhtemelen haksızlığın, adaletsizliğin, eşitsizliğin kurumlaşmaya başladığı zaman...

Devrimcilik ve gençlik neden genelde birlikte

anılır? Bir ömrün en dinamik, en deli dolu, arayışların, hayallerin, gündelik kaygıların içinde boğulmadan, gözünü hep ufka dikmenin çağı olarak bilinir gençlik. Bu sorgulama, arama, yaratma potansiyeli kurulu sistemlerin sahiplerini hep ürkütmüştür. Her yüzyılda gençliği yani insanlığın bahar çağını kurutmada daha da uzmanlaşarak en gelişkin yöntemlerle bugüne gelir. Bireyi birey yapması gereken eğitim, bireyi korku ve kaygılarla doldurup, arayışlarının önünü keserek şablon kafalar yara-

tan, bireyin toplumsal bağlarını zayıflatarak yalnızlaştıran, yaşam sevgisini öldüren, insanı yaşamının başlangıcında yorgun düşürüp yaşlandıran, baharı sonbahara çeviren cenderenin adı olur.

Diyelim ki biri bu çarka düşmedi, her şey için olduğu gibi bu durumda da çareleri tükenmez her şeyin pazar konusu yapıldığı kapitalist sistemin; Bu defa özgürlük adına, çılgınlık, macera adına, beynin düşünme sistemiyle birlikte yaşamın dondurulma araçları amaca uygun biçimsizliğe büründürülür.

İnsanlığın en güzel evrensel dili müzik, yine gelişmenin, düşünce, beden bütünlüğünün sağlandığı, insanlığın ortaklaşma, kardeşleşme zemini spor, fanatizmin, saplantılı ruh-kişilik gelişiminin, yaşam gerçekliğinden kaçışın adresi haline getirilir. İnsan yaşamının başlangıcında kutsallık atfedilen cinsellik, kadınla erkeğin birbirini boğduğu bir bataklığa dönüştürülür. Tüm bunlar yetmedi mi, uyanıklığı tehlike arzeden beyin, beden uyuşturucularla bitkisel hayata terk edilir. Yaşamda istediğinizi yapmak için yoksulluğa ve yoksunluğa boğulmamışsanız, bireysel özlemlerinizin peşine düşme, yaratıcılığınızı geliştirme şansınız olabilir. Yani altta olan, ezilen değilseniz!

Binde birkaç genç bireysel tatmini sağlarken, geridekiler üretimsizliğin, var olamamanın kaosunda kendine, birbirine, yaşama düşman hale geliyor. Kaosun çıkmazında devrimci ruh, bireysel bir kurtuluşun olmayacağını, bireysel kaosun da toplumsal sistemden kaynaklandığını gören, ona göre yoksunluklar, yoksulluklar, eşitsizlikler ve özgürsüzlükler paydasında buluşarak mücadele etmenin varolma yolunda temel bir adım olduğunu görmeyen ve bu adımı atma cesaretini göstermenin adıdır.

Varolan dünyada yaşamaktansa dünyayı değiştirmek deliliğine, cesaretine soyunma işidir devrimcilik. Dünyaya kafa tutacak kadar dik başlılığı, varolana tenezzül etmeyecek kadar yüce gönüllülüğü, öz güven, insan sevgisi gerektirir. Amacına ulaşmak için ölümle yoldaş olmak, acıyı bal eylemek, zorluğu yol bellemdir devrimcilik. Dünyayı değiştirmek için kendini değiştirmek,

kendindeki eski dünyayı yıkıp düşlediği dünyayı kendinde başlatma devrimcinin yapamazsa tökezleyip düşeceği en zorlu işidir. Verili olanı beğenmemek, razı olmamak, yenisini yaratmak için emek vermek; tüm bunlar enerji, çıkarsız ve karşılıksız bir yürek temizliği, atılım ruhu, inanç yani gençlik ruhuyla mümkündür.

İşte 70'lerin devrim rüzgarıyla Kürdistan'da filize duran Kürdistan özgürlük mücadelesini, Önder Apo öncülüğünde göğüsleyen Kürdistanlı, Türkiyeli gençlerdir. Devrimcilerin ayak sesleri sistem sahiplerinin uykusunu kaçıncı darbeye kural dışı gördükleri her şeyi yok etmeye, yok edemediklerini ezmeye girişirler. Şiddetle, işkenceyle, açlıkla, insanlık onurunu ayaklar altına alarak, uyumayı, hava almayı dahi işkenceye dönüştüren, teslimiyet dayatmalarına karşı yaşamları pahasına di-

renen o devrimcilerdir bizi bugünlerde yaşatan.

PKK'nin Kızıl Yıldızı Ali Çiçek bu yılmaz direnişçilerin en genci, kavgaya en erken atılanıdır. Kemal Pir, M. Hayri Durmuş, Akif Yılmaz'la birlikte ölüm orucunda şehit düştüğünde henüz 21 yaşındadır. Direnişini sonuna kadar götürmüş, teslimiyete götüren hiçbir şeyi kendine yakıştırmamıştır. Büyük bir sevgiyle bağlı olduğu, örnek aldığı Kemal Pir'in yoldaşdır O, baş eğdirilemeyen, özgürlüğe eşitliğe sevdalı bir koca yürektir. Doğru bildiğini, inandığını tereddütsüz yaşayan ve yaşatan, hayalleriyle, coşkusu, heyecanımla genç, gündelik gerçeğin içinde erimeyen, kendi özgürlüğünü bir toplumun özgürlüğünde arayandır. Bugün onun ruhuyla şekilleniyor Kürdistanlı çocuklar, başı dik, gururlu ve güvenli...

Amaçta Netleşmek Daha Güçlü Örgüt Olmanın Birinci Koşuludur

Devrimcilik her şeyden önce ahlaki bir duruştur. Bir yerde bir halk insanlıktan çıkarılmışsa orada normal bir insan olarak rahat yaşamak mümkün değildir. Ya da o durumu göz göre göre kabullenmek, ancak insani bütün özelliklerden taviz vermekle, ahlak, vicdan, onur gibi kavramları bir yana bırakmakla mümkündür. PKK ve Önderliğinin çıkışı bu anlamda en başta ahlaki, vicdani, özcesi insani bir çıkıştır.

Mevcut gerçekliğe göre yaşamaktansa onu değiştirmek için mücadele etmek, yaşamı o temelde kurmak, özgürce ve insanca bir geleceği yaratmak... Bu başarılmasa bile en azından insanlıktan çıkarılmayı reddetmek.. Varolan gerçekliği yaşamaktansa gerekirse hiç yaşamamak... Bu denli net bir amaç temelinde gelişen

Önderlik çıkışı, Kürdistan'da insan ahlakı ve vicdanının ayaklanmasıdır.

Kadro duruşu, yaşamı amaca göre şekillenir

PKK'nin en büyük özelliği, çok iyi savaşması veya askeri başarılar elde etmesi değildir. Tam tersine çok amansız ve dengesiz mücadele koşullarında ilk günden beri hareket çok ağır bedeller ödemiştir. PKK ve Önderliğinin en güçlü özelliği, yaşam karşısındaki ahlaki duruşu, ilkesel yaklaşımı, yani amacındaki netliğidir. Bu uğurdaki tavizsiz, ilkeli, keskin duruşudur. Temel insani ve ahlaki ilke uğruna her türlü bedeli göze almıştır. Kürdistan halkının bu denli derinliğine PKK ve Önderliğinden etkilenmesi, güven duyması ve takip etmesinin kaynağı budur. Yoksa PKK'nin çok büyük orduları, paraları, silahları

olduğu için değildir. Bu yönü savlar, olsa olsa bir hakaret, inkarcılık olabilir.

Önderlik PKK kadroları için "halk onların ne söylediğinden çok nasıl yaşadıklarına baktı" diyor. Halkı cezbeden, ağır mücadele koşullarına çeken gerçeklik budur. Mucize biraz da böyle gerçekleşmiştir.

Özgürlüğün en iyi gerçekleşme biçimi devlet midir?

PKK ilk günden beri Kürdistan'da özgür bir ülke ve onun onurlu özgür halkını yaratmayı temel mücadele gerekçesi olarak belirlemiştir. Kadrolarının duruşu ve yaşamı da bu amaca göre şekillenmiştir.

İlk yıllarda özgürlüğün en iyi gerçekleşme biçimi, bağımsız bir devlet kurma olarak düşünülmüş, somut bir mücadele amacı olarak ortaya konulmuştur. Bu he-

def, Kürdistan özgürlük hareketinin mantalitesini, onun stratejik çizgisini de belirlemiştir. Özgürlük ancak ege-men devleti yıkmak ve onun yerine kendi devletini yaratmakla mümkün olacaktır. Bu şekilde motive edilmişti kitleler. 2000'li yıllara kadar mücadele bu şekilde gelmiştir.

2000'li yıllara gelindiğinde PKK kendisini yeniden yapılanma sürecine sokmaya çalışmıştır. Amaçlarını ve mücade- le taktiklerini, mücadele araçlarının amaca uygunluğunu, dünya görüşünü, tarihe bakışını, bir bütün olarak felsefe- sini gözden geçirerek kendisini yeni- den temellendirmeye çalışmıştır. Ön- derliğin İmralı sürecindeki ideolojik yoğunlaşması bu çerçevede olmuştur.

Böylesi süreçler her hareket için ol- duğu gibi PKK için de sıkıntılı geçmiş- tir. 25 yıllık mücadelenin yarattığı alış- kanlıkları aşmak bile başlı başına büyük bir sorundur. Birçok hareket böylesi geçiş süreçlerini atlatamarak çözülmüştür. Bu süreçteki yoğun saldı- rılar da dikkate alındığında yaşanan zorluğun düzeyi daha iyi anlaşılacaktır. PKK'nin de böylesi bir akibeti yaşama- sı için geliştirilen en yoğun saldırılar, ideolojik bazdaki saldırılar olmuştur. Bu saldırılarla kitle ve kadro gücünün ka- fası muğlaklaştırılmak, amaçta netsiz- lik yaratmak, böylelikle motivasyonu ortadan kaldırmak ve giderek dağılma- sını sağlamak istenmiştir.

Bu saldırılar en çok da uşak zihni- yetli, reformist, işbirlikçi, "milliyetçi" ge- çinen ve Kürtlük adına hareket ettikleri- ni iddia eden çevre veya gruplar tarafından yapılmaktadır. Bugüne ka- dar bu halk için bir günlük yaşamların- dan bile feragat etmeye yanaşmayan, Kürtlüğü değişik güçlere kendilerini pa- zarlamak için kullanan, Avrupa ülkele- rinde iltica almanın bir vesilesi olarak kullanılmaktan öte Kürtlükle pek alakalı olmayan bu çevreler, PKK ve onun Önderliğine en çok bu noktada saldır- maktadırlar.

Güya PKK amaçlarından, bağımsız- lıktan vazgeçmiş. Ne istediğini bilmi- yormuş. Devletle işbirliğine girmiş. Kür- distan uluslaşmasına karşıymış. Ve bunlara benzer birçok suçlama, haka- ret, saldırı... Bu saldırılar başta Türkiye devleti olmak üzere bütün PKK karşıtı güçlerin de desteğiyle adeta bir salvo biçiminde yıllardır sürdürüldü. Önderli- ğin esaret altına alınmasından sonra PKK'nin örgütsel yapısının da dağıtıl- ması için o sürecin yarattığı psikolojik şok ortamını da kullanarak hep bir ağızdan inanılmaz saldırılar geliştirildi. Bu şekilde hareketin temel varlık ge- rekçesi olan amacını muğlaklaştırarak örgütlülüğünü zayıflatmayı ve böylelik- le giderek dağılma noktasına getirmeyi amaçladılar.

Peki bu saldırılar hiçbir sonuç yaratmadı mı?

Kuşkusuz askeri yönelimlerden çok daha fazla olumsuz etkileri ortaya çıktı. İç ihanetin de hortlatılmasıyla Önderlik karşıtı bir hamleyle neredeyse sonuç alacak noktaya getirildi. Birçok kadro- nun amaç bilinci karartılarak inanç ve umudu kırıldı. Kitleler nezdinde yürütü- len yoğun psikolojik savaşla muğlaklık ve tereddüt yaratılmaya çalışılarak baskı ve fiili saldırılarla başarılmayan şey, bu yöntem ve yaklaşımla başarı- lıya çalışıldı.

Son yıllara kadar neden bu saldı- rılara karşı güçlü bir mücadele veril- medi?

Mücadele tarihimiz boyunca Önder- likle hareketin kadro ve yönetim yapısı arasında sürekli bir mesafe oldu. Ön- derlik her zaman "en büyük sorunu- nuz beni anlama gücünü göstere- memenizdir" dedi. Ayrıca mücadelenin belirleyici gücü olan Ön- derliğin esaretinin herkesi şok ettiği bir dönemde Önderliği anlamak bir yana, ayakta durmak bile çok büyük bir me- sele haline geldi. Böylesi bir ortamda Önderliğin ortaya koyduğu çizgiyi anla- ma, onu içselleştirerek temel amaca

yönelme, bu temelde örgütlenme ve eyleme geçme bir yana, yaşanan şok durumu bile yıllarca atlatılmadı. Bu ortamda ideolojik saldırılara karşı güçlü bir mücadele yürütmenin gücü yeterin- ce gösterilemedi. Dolayısıyla Önderlik gerektiği gibi anlaşamadı ve savunu- lamadı. Belirtildiği gibi bu durum çok ağır tahribatlara kadar götürdü.

Daha sonraki süreç Önderliğin fiili müdahale ettiği bir süreç olarak gelişti. AİHM, Atina savunmaları ve iç ihanet- in boy gösterdiği, neredeyse zaferini ilan ettiği bir süreçte 'Bir Halkı Savun- mak' eseriyle geliştirdiği müdahaleler sonucunda en başta halk ve onunla birlikte gerilla, hızla hareketi, Önderli- ği, çizgiyi sahiplenme pozisyonuna geldi. Artık hareket bütün yetmezlikle- rine rağmen giderek Önderlik çizgisin- de netleşti ve o temelde bir mücadele sürecine girdi. Direniş çizgisi bir kez daha öncelikle PKK içinde, daha son- ra da ülke çapında ihaneti ve teslimi- yeti yendi. Son iki yıllık süreç böylesi bir netleşmenin yeniden halkta, gerilla- da ve kadroda yarattığı coşkunun, mü- cadele azminin bir sonucu, Önderlik çizgisinde direnişin ürünüdür. Kuşku- suz böylesi bir düzeyin yakalanması, ağır bedeller pahasına gerçekleşti. Onlarca fedai militan bedenlerini siper etti. Canını ortaya koydu. Direniş çizgi- sinin başarısı ancak böyle, bir kez da- ha kesinleştirildi.

Peki, ideolojik saldırılar bitti mi?

Hayır! Aksine hareket netleştikçe, Önderlik çizgisinde bütünleşme sağla- dıkça saldırılar da pervasızlaştı. Bugün de en soysuz yaşam sahipleri olan tip- ler her türlü çirkefçe saldırıyı yürütme- ye devam etmektedirler. Ancak onların sözlerinin para ettiği günler geride kal- mıştır. Tren rayına girmiştir.

O halde bizim açımızdan artık her şey yoluna girmiştir diyebilir miyiz? Kesinlikle hayır! Her birimizin kadro- suyla, sempazanıyla, çalışanıyla top- yekün amaç bilinci ve netliği konusun-

da kendimizi yeniden kapsamlı bir biçimde gözden geçirmesi gerekmektedir. Yaşadığımız sarsılmaları hafife almamız ve bir an önce onarmamız gerekiyor. Geçmişin etkilerini hala tümünden aşmış değiliz. O süreçte sarsılan, dengesini yitiren, mücadele coşkusunu yitiren bazı kişilikler hala mevcuttur. Bunların bir kısmı sağlanan gelişmelerin etkisiyle kalmaya devam etse de bazıları da dökülmektedir. Dolayısıyla etkileri basite alınmamalıdır. İdeolojik netlik, amaç bilinci mücadelenin harcı ve mayasıdır. Bunlar olmadan zafere gitmek bir yana, çok ağır olan mücadele koşullarında ayakta kalmak bile mümkün değildir.

Özellikle Avrupa çapında yaşanan yetersizlikler, gevşeklikler bu durumla yakından bağlantılıdır. Ülkede büyük oranda aşılmış olsa da Avrupa'da etkileri birçok alanda görülmeye devam etmektedir. Hareketin topyekün direnişe geçtiği, düşmanın topyekün imha saldırısı içinde olduğu bir süreçte keskin mücadele örgütlerinin oluşturulamaması başka nasıl izah edilebilir?

Netleşmemiz gereken amaç hangisidir?

PKK neyi istiyor? Geçmişte ne istedi, bugün ne istiyor?

Özgürlük nedir? Bağımsızlıkla nasıl bir ilişkisi vardır?

Ulus ne demektir? Demokratik ulus nedir?

Konfederalizm nedir? Konfederal örgütlenme nasıl yaratılır? Devlet mi konfederalizm mi?

Bunlara benzer birçok soru hakkında birçoğumuzun kafası hala karışık ve cevapları net değil.

Her şeyden önce PKK kendi çıkış ve mücadele gerekçesi olan özgür ülke ve onun onurlu, özgür halkını yaratma amacından asla vazgeçmemiştir, geçemez de. **“Demokratik birlik, konfederalizm, komün sistemi”** gibi kavramlar yeterince bilinmediğinden birçok çevre kendi niyetleri doğrultu-

sunda bu kavramları saptırmakta ve kitleleri manipüle etmeye çalışmaktadır. Öncelikle hepimizin bu konuda çok net olması gerekiyor. Dört duvar arasında bile Önderlik **“ya özgürce bir yaşam ya da onurlu bir ölüm”** dedi. Bu hareketin çıkış gerekçesi özgürlüktür. İlk günden beri en temel niteliği bu sözlerde gizlidir. Bu anlamda PKK'nin Kürdistan'dan vazgeçtiğini iddia etmek kendi başına en büyük inkarcılık ve sahtekarlıktır. Bu amaç uğruna bugün bile hareket her gün en kutsal değerleri olan kadro ve militanlarını feda etmektedir.

Devlet kurmak ile bağımsız olmak özdeş midir?

İkincisi bağımsızlık ve devlet konusundaki kargaşadır. Devlet kurmak ile bağımsız olmak özdeş midir? Ya da devlet kurmak özgürleşmeyle aynı şey midir?

PKK Önderliğinin sosyalist bilimde ortaya çıkardığı en önemli gelişme, devlet çözümlenmesinde sağladığı düzeydir. Devletin ilk çıkışı itibarıyla özgürlük karşıtı olduğu, bilimsel verileriyle bugün çok açık bir biçimde ortadadır. Devletin olduğu yerde özgürlük, eşitlik olmaz. Baskı ve sömürü olur. Ne kadar devlet o kadar baskı, sömürü, eşitsizlik...

Devlet kurmayı özgürleşmekle eş değerde ele alan birçok halkın onlarca yıl verdikleri mücadele ve ödedikleri ağır bedellerden sonra kurdukları devletlerin kendi başlarına nasıl bela olduğunu son yüz yıllık tarih bile açık biçimde gösterdi. 25 milyon insanın canı pahasına kurulan Sovyet sisteminin daha sonra nasıl bir canavara dönüştüğü gerçeği çok iyi bilinmektedir. O halde amacı özgürlük olan bir hareketin devlet kurmayı amaçlaması kendi karakteriyle ne kadar örtüşür? Başkasının devletini yıkmak belki yabancı sömürücüleri kovmaktır.

Ancak kendi devletini kurmak özgürleşmek değildir. Çoğu kez kendi halkının başına bu kez yerli efendi ve sömürücüleri musallat etmektedir. Ve bu durum, uğruna mücadele edilen amacın heba edilmesidir. O halde özgürlük amacına en yakın toplumsal formasyon hangisidir?

Devlet olmadığına göre örgütsüzlük bir çare olabilir mi? Ya da anarşi?

Kesinlikle hayır. Önderlik demokratik konfederal örgütlenmeyi tam da bu noktada çok kapsamlı bir alternatif toplumsal yaşam formasyonu olarak ortaya koydu. Komala sisteminin devletten daha geri bir örgütlenme biçimi olarak lanse edilmesi bir çarpıtmadır. Birçok çevre, özellikle emeksiz, asalak, Kürtlükten nemalanan Kürt egemen sınıfları inanılmaz bir biçimde saldırmaktadırlar. Devlet kurulduğunda *-ki onlar halkın en emeksiz, mücadelesiz kesimidirler-* onun başına geçmeyi hayal eden çevreler, devlet kurmaktan vazgeçmeyi adeta kendilerine yönelik bir ihanet olarak görmektedirler. Evet, PKK ve Önderliği, özgürlüğe en yakın yaşam ve toplumsal örgütlenme biçimi olarak konfederal sistemi geliştirecektir. İçinde özgürlüğün olmadığı bir devleti, bağımsızlığı neylesin bu halk? Halka lazım olan özgürlüktür, kendi öz örgütlülüğü ve otoritesidir. Yeni efendiler değil.

Komala sistemi halkın kendi öz örgütlülüğü ile öz otoritesini kurmasıdır. Yaşamın her alanında bireyden topluma en geniş kesimine kadar örgütlenmek demektir. Halkın kendi savunma gücünü, ekonomisini, ticaretini, sosyalitesini, siyasetini, yürütme organlarını en sıkı biçimde örgütlemesidir. Bu sitemde efendilere fazla yer yoktur. Oysa devlet bir zümrenin malı olabilir ancak. Halkın malı olan bir devlet daha görülmemiştir dünyada. En asalak, en verimsiz kurum devletin kendisidir. Vergisinden tutulmuş ticaret

üzerindeki tekeline kadar her alanda tam bir ur gibi durur. Ve bu bir kesimin elinde olur. Halkın olamaz.

Komala sistemini devletten daha geri bir örgütlenme biçimi olarak sunmak tam bir yalancılıktır. Konfederal sistem hem nitelik ve karakter hem de derinlik ve kapsam itibarıyla devleti çok çok aşan bir toplumsal yaşam formasyonu veya örgütlenmesidir. İşte o nedenle Kürt halkı içindeki veya Avrupa'daki asalak bazı kesimler, geleceğlerinin çalındığını düşünerek dehşete kapılmaktadır.

Amaç özgürleşmiş örgütlü halktır

Konfederal sistem söz konusu olunca kesinlike bağımsızlık tali bir kavram haline gelmektedir. Çağımızın karakteri gereği zaten mutlak anlamda bağımsızlık mümkün değildir. En bağımsız olduğunu söyleyen ülkeler bile on yerinden farklı güçlere bağımlıdır. Güncel anlamda varolan sorunun çözümü açısından Türk ve diğer halklarla ortak paydalarda buluşmayı ve o şekilde çözümü yaratmayı esas alıyoruz. Bu bir anlamda ulusal sorunun çözümüne dönük güncel bir yaklaşımdır. Ancak son noktada kendi sistemimizi yaratma noktasında hiçbir şekilde geri adım atılmayacaktır. Karşıt güçlerin halkımızın iradesini kabullenmeleri, ortak yaşamın ilk şartıdır. Eğer ısrarla yok etmeye çalışırlarsa, yaşam şansı vermek istemezlerse o zaman yüz yıllık bir savaşa bile mal olsa bu sistem mutlaka oluşturulacaktır. Ve eğer birlikte ortak özgür yaşam olanağını ısrarla tanımak istemezlerse o zaman coğrafik anlamda da sınırları belirlenmiş Kürdistan ülkesinde kendi sistemimizi kurmamız işten bile değildir. Bu anlamda bağımsız veya birlikte olmak güncel hususlardır. Esas amaç özgür bir ülke ve onun özgürleşmiş, örgütlenmiş halkını yaratmaktır.

PKK ve ulus anlayışı

Diğer bir husus ise ulus yaklaşımıdır. Ulus olmanın gerekleri ortak dil, kültür, din, ortak coğrafya ve ortak pazar olarak belirtilir. Kürdistan'da bu özelliklerin birçoğu yoktur ya da son derece zayıftır. Örneğin ortak din yoktur, birçok mezhep ve din vardır. Ortak dil yoktur, birçok lehçe ve ağız vardır. Yine ortak pazar hiçbir zaman olmamıştır. Peki o zaman Kürtler bir ulus olamazlar mı? Eğer ilkel milliyetçi ve Kürt egemen sınıflarının yaklaşımına bakılırsa o zaman "olamazlar" cevabı çıkar. Fakat gerçekte bu ulus tanımı egemenlerin tanımıdır. Ulus olmak sadece bu tanımla mümkündür diye bir kural yoktur. PKK 30 yıllık mücadelesiyle bir ulusu yaratmayı başardı. Ortak pazar yoktur ama bütün parçalardan, mezheplerden, lehçelerden Kürt gençlerinin kanlarını akıttığı ortak bir amaç vardır. Ortak kültür zayıftır ama dünyanın her tarafına dağılmış Kürt'ün sahiplendiği ortak bir direniş kültürü yaratılmıştır. Çeşitli lehçe ve ağızlar vardır ama her lehçeden Kürtlerin kullandığı ortak bir mücadele ve özgürlük literatürü yaratılmıştır. Bugün Amedli bir genç Mahabad'da, Mahabatlı genç Dersim'de, Qamişlolu olan Kandil'de canını ortaya koyuyorsa bu en sağlam, en güçlü uluslaşma düzeyinin kendisidir. Bu uluslaşmanın harcı kandır, ortak "pazarı" mücadeledir, ortak kültürü direniştir, dini özgürlük inancı ve ısrardır. Ve Kürdistan'da hiçbir güç bu kapsamda bir uluslaşma düzeyini yaratamamıştır. Ortak dil, kültür vb. konularda da küçümsenmeyecek bir gelişme düzeyi yakalanmıştır. Bu gerçeklere rağmen birçok çevre PKK'yi uluslaşmaktan, Kürtlükten vazgeçmekle suçlamaktadır. Kendi aile, aşiret veya bölgesel çıkarları için halkı, diğer parçaları defalarca satmış olan çevrelerin savunuculuğunu yapan ve aynı mantaliteyi paylaşan bu kesimlerin zaten bu

konuda söyleyecekleri sözlerin hiçbir değeri olamaz. Herkese böylesi bir eleştiri yapılabilir ancak PKK ve onun Önderliğine yapılamaz.

PKK'nin ulus anlayışı ile bu çevrelerin ulus anlayışı arasında büyük farklar vardır. Dar milliyetçi ulusçuluk ile demokratik ve özgür ulus anlayışı arasındaki fark kendi başına bir yazının konusu olduğundan burada girmeyeceğiz.

Bu ve buna benzer birçok hususta kendimizi bir kez daha silkelememizin zamanı çoktan gelmiştir. Yaratılan muğlaklıklar ve kafa karışıklıklarından kurtularak kendi mücadele amaçlarımız konusunda her zamankinden daha sade ve net olmanın bütün olanakları ortadadır. Demokratik ulus ve özgür bir halk gerçekliğini yaratma, onun içinde yaşayacağı özgür bir ülke hedefini gerçekleştirme iddiası ve ısrarında her zamankinden daha güçlü bir kararlılığa sahiptir özgürlük hareketimiz. Ve her zamankinden daha fazla bu hedefe yakındır da. Dolayısıyla bu yönlü saldırılara, laf cambazlıklarına karşı da çok güçlü bir mücadele yürütmenin olanaklarına, malzeme ve materyallerine de herkesten daha fazla bizler sahibiz. Kürdistan'da ne düşünsel, teorik ve ideolojik bakımdan ne de pratik çaba ve yaratılan sonuçlar bakımından hiçbir güç Apocu hareketle boy ölçüşemez. Yeter ki çizgimizi iyi kavrayalım ve gücümüzün farkında olarak onu doğru kullanalım.

Bizim de bireyler olarak amacın bilincini kendimizde yeniden yaratmamız, bilincin ışığında inanç ve imanımızı yeniden tazelememiz ve bu temelde mücadeleye yönelmemiz halinde başaracağımız hiçbir görev olamaz. Amacın netliğiyle şahlanan umut ve inanç, her türlü engeli aşabilecek güçtedir. Amaç netliğinin verdiği coşkuyu yaşayarak mücadele eden bir örgüt ve onun peşinden giden kitleleri hiçbir güç yenemez, geriletemez. Ulaşmamız gereken düzey bunun ta kendisidir.

SOSYALİZM VE GENÇLİK

Gençlik

Yener
ORKUNOĞLU

“Neoliberalizm gençliğin politik potansiyelini zayıflatmıştır. Geniş gençlik yığınlarını apolitize etmeyi başarmıştır. İdeali olan devrimci gençlere ‘akıl hastası’ gözüyle bakan bir toplum yaratılıyor. Oysa en çok bunalıma giren, esrar, eroin gibi uyuşturuculara bağımlı olan gençlik, apolitize olmuş gençliktir. Apolitize edilmiş gençlikte şiddet kullanma eğilimleri daha güçlüdür. Dolayısıyla liberal yanlısıların etkisiyle en çok zarar gören gençlik, apolitize edilmiş gençliktir. Boşluğa düşen gençlik sersemlemiştir.”

Gençlik, yenilik ve gelişme peşinde koşmayı sever. Yenileştiricidir, yaratıcıdır. Yaratıcılık ise eylemi ve özgürlüğü şart koşar. Gençlik için en gerekli şey eylem ve özgürlüktür. Dolayısıyla ‘**kapitalizmin insan özgürlüğünü neden sınırladığını**’ gençliğe anlatmak özel bir önem taşır.

Dayanışmacı gelecek toplumun kurulması için kapitalist sistemin neden aşılması gerektiğini kavramak gerekir. Geniş ve

bütünsel bilinç olmadan, temelleri sağlam örgütler kurmak mümkün değildir.

Özgürlüğe engel olan antidemokratik toplumsal yapılar aşılmadan özgürlüğe ulaşamıyor. Ne var ki, bugünkü gençliğin bilinç ve örgütlenme düzeyi olması gereken konumda değil. Neden değildir?

Bugünkü gençlik nasıl bir konumdadır?

Gençliğin ve gençlik hareketinin sorunları nedir?

Gençliğin sorunlarını ortaya koyabilmek için bir

durum saptaması yapmak gerekiyor.

1980’li yıllardan sonra burjuva ideologlarının yürüttüğü bir ideolojik saldırı var. ‘**Halkı aptallaştırma bakanlığı**’ gibi çalışan bu ideologların ‘**neo-liberalizm**’ parolası altında yürüttükleri ideolojik saldırının özü şu:

‘*Sosyalizm, toplumsal kurtuluş gibi düşünceler, artık tarihin çöplüğüne atılmıştır. Sosyalist sistemin iflas ettiği, kapitalist toplumun ‘tarihin sonu’ olduğu iddiaları ileri sürülmüştür.*

Burjuva ideologlarının neo-liberal yanılısımları, gençliği etkilemiştir ve etkilemektedir. Gençliğin politik potansiyelini zayıflatmıştır. Geniş gençlik yığınlarının apolitize edildiği ortadadır. Bu alanda başarılı olduklarını kabul etmek gerekir.

İdeali olan devrimci gençlere **'akıl hastası'** gözüyle bakan bir toplum yaratılıyor. Oysa en çok bunalıma giren, esrar, eroin gibi uyuşturuculara bağımlı olan gençlik, apolitize olmuş gençliktir. Apolitize edilmiş gençlikte şiddet kullanma eğilimleri daha güçlüdür. Dolayısıyla liberal yanılısımların etkisiyle en çok zarar gören gençlik, apolitize edilmiş gençliktir. Boşluğa düşen gençlik sersemlemiştir.

Bugün gençliğe öğütlenen, **'geçmiş ve yarını boş ver, bugünü yaşa!'** düşüncesi hala etkindir. Geçmişe ve geleceğe takılmadan bugün yuvarlanıp gitmek, temel amaç haline gelmiştir. Gününbirlik yaşamak, kendini kurtarmak en geçerli davranış biçimleri olmuştur. **"İnsanlık tarihinin geçmişi ve geleceğinin bize ne faydası var? Geçmiş ve gelecek bizi niçin ilgilendirsin ki! Biz ne geçmişte ne gelecekte yaşıyoruz, bugünü yaşıyoruz. İnsana düşen şey, bu toplumda 'yaşamayı' öğrenmektir."** Bu tür açıklamaları her tarafta görmek mümkündür.

Elbette bugünü yaşıyoruz. Bugünkü yaşamın hakkını vermeliyiz. Yarınlar uğruna bugünkü yaşamı reddetmeyelim. Ama geçmişten bugün için neden yararlanmayalım? Yarının nasıl olması gerektiği üzerine neden kafa yormayalım? Neden geçmiş, bugünü ve geleceği birlikte ele almayalım?

Ekonomik bunalımlar, işsizlik en çok gençleri etkilemektedir. Gençler, kapitalist sistemde geleceğe güvenle bakamıyorlar. **Apolitize edil-**

miş gençliğin en önemli sorunu, umutsuzluk ve karamsarlıktır.

Oysa umutsuzluk ve karamsarlık, politik eylemsizliği **'akılcı'**laştırır ve meşrulaştırır.

Demek ki, gençliğin politik potansiyelinin açığa çıkarılmasına engel teşkil eden umutsuzluk ve karamsarlık yayan düşüncelere karşı savaşım zorunludur. Karamsarlık ve umutsuzluğun önemli bir panzehiri, kapitalizmin toplum ve özgürlük düşmanı bir sistem olduğunu ortaya koymak ve kapitalizme karşı bir alternatifin olduğunu göstermektir.

Kapitalizm insanı ve emeği araç konumuna indirger

Kapitalizm, yabancılaştırılmış ve atomize olmuş bir toplum doğurur. Felsefesinin merkezine **'bencil insan'**ı koyar. Toplumdaki paylaşma ve dayanışma ahlakını yok eder. Derin bir tatminsizlik ve hoşnutsuzluk duygusu yayar. Gündelik hayatı anlamsızlaştırır. **'Yönlendirilmiş tüketim toplumu'** yaratır.

Kapitalizmde topluma aşılana felsefenin özü şudur: **Yaşamın amacı, sermaye biriktirmek ve maddi zenginliğe ulaşmaktır.**

Sermaye birikimi, sömürü, tahakküm ve baskı olmadan gerçekleşmez. Bu nedenle doymak bilmeyen mülkiyet tutkusu ve sınır tanımayan kapitalist sermaye, demokrasi değil egemenlik peşinde koşar. Kapitalizmin diplomalı uşakları, serbest piyasa ekonomisinin ve rekabetin bir fırsat yarattığını savunurlar. Ama piyasa ekonomisinin yalnızca sermaye sahipleri için fırsat olduğunu, işçiler için sömürü ve baskı anlamına geldiğini gizlerler. Bir avuç insanın zenginliğin, çoğunluğun yoksulluğu üzerinde yükseldiğini görmezlikten gelirler. **'Bırakınız yapsınlar'** dü-

şüncesinin yalnızca sermayeye gelişme özgürlüğü tanıdığını reddederler. **'Gemisini kurtaran kaptandır'** saftasını gündemde tutmaya çalışırlar.

Kapitalist sistemin mantığına göre sermaye biriktirmek ve maddi zenginliğe ulaşmak için her araç mübahtır. Sermaye birikimi önündeki tüm engelleri yıkmak ister. Dolayısıyla eşitlik, dayanışma ve paylaşma gibi duyguları bir kenara iter. Kapitalizm, insanı ve onun 'özgür faaliyeti'ni amaç olarak görmez. İnsanı ve emeği araç konumuna indirger. Acımasızlık, çıkarıcılık ve başkalarının sırtından geçinmek, kapitalizmin temel ilkesidir.

Kapitalizmin diplomalı uşaklarına göre kapitalizmde üretim, sömürüye değil servetin yaratılmasına dayanır. Burjuvazinin borazancı ideologları, emeğin sadece olumlu yanına dikkat çekerler ama olumsuz yanına gözlerini kapatırlar. Emeğin zenginlik yarattığını görürler, ama emekçinin yabancılaştığını, kendi yarattığı zenginlikten yararlanmadığını görmezler. **'Emek zenginler için harikalar, ama işçi için yoksulluk üretir. Zenginler için saraylar yaratır, ama işçiler için inler yaratır.'**(Marx, 1844 El yazmaları, s.169)

Liboş ideologlar, kapitalizmde bireyin özgür olduğunu savunurlar. Oysa kapitalizmde işçi bedensel olarak bağımsızdır, ama zihinsel açıdan köledir. Kapitalizmdeki birey konusunda Marks şunları yazmıştı:

"Modern dünyada her birey, aynı zamanda hem köle hem de topluluk üyesidir. Ama burjuva toplumun köleliği, görünüşte en büyük özgürlüğü oluşturur. Çünkü birey, kendi yaşamının, örneğin mülkiyet, sanayi, din vb. gibi kendisine yabancılaştırılmış öğelerinin anarşik hareketini kendi öz özgürlüğü ola-

rak gören bireyin, görünüşte bireysel bağımsızlığıdır. Oysa gerçekte bu, onun köleliğinin ve insandırlılığının tamamlanmasıdır.” (Marx, Kutsal Aile, s. 178).

Kapitalizmin diplomalı uşaklarına göre *‘toplum’*, gerçekliğe uymayan bir soyutlamadır. Kapitalizmin ve özel mülkiyetin savunucusu Amerikalı Ayn Rand, *‘toplumculuk ve kolektivizm’e savaş açmıştı*. Toplumculuğun *‘ben düşmanlığı’* olduğunu ileri sürüyordu. Onun Sinan Çetin gibi toplum düşmanı ve döneke *‘solcu’* müridleri de *‘bencil bireyî* toplumdan üstün görüyorlar. *‘Toplum’u* biçimsiz *‘kalabalık’* olarak değerlendiriyorlar.

Marks, kendi felsefesi ile özel mülkiyeti savunan burjuva düşünürleri arasındaki farkı şöyle açıklıyordu: **‘Toplum olarak üretimde bulunan bireyler, [...] işte hareket noktamız. Smith ve Ricardo’nun incelemelerine başlangıç olarak kabul ettikleri bireysel ve tecrit edilmiş avcı ve balıkçı, 18. yüzyılın gerçeğe uymayan hayalleri içinde yer alır.’**

Marx’a göre bu düşünürler, insanı bir sonuç değil, tarihin hareket noktası olarak görmekteydiler. Çünkü onlar, bu bireyi bir tarih ürünü değil de bir doğa verisi olarak, insan doğası kavramlarına uygun bir doğal bir şey olarak değerlendirilmekteydiler. (Marx, Ekonomi Politikin Eleştirisine Katkı, s. 245-246)

Marks, kapitalizmin karşısına gerçek alternatif sunan önemli bir düşünürdür. Marks, kapitalist çağın Prometheus’udur. Nasıl ki, mitolojide Prometheus, tanrı Zeus’tan ateşi çalarak insanı soğuktan ve karanlık kurtardıysa, Marks da teorisıyla insanı kapitalizmden kurtaracak ışık sağlamıştır. Gençler, bu teoriyle donatıldıklarında muazzam rol oynarlar.

Gençlik hareketine yaklaşım

Gençliğe ve gençlik hareketine yaklaşım, özel bir dikkati gerektirir. Neden özel bir dikkat gereklidir?

Her yeni genç kuşak, değişik toplumsal koşullar altında oluşur. Dolayısıyla gençlik karşısında nasıl tavır takınmak gerektiği konusu, her defasında yeniden ele alınmalıdır.

Yetişkinler arasında gençliğe yaklaşım konusunda bazı yanlış yaklaşımlar vardır. Sosyalist harekette yetişkinler olarak gençliği anlama yerine, onu yargılama ve suçlama yolunu seçeriz. Ne var ki, yargılayarak ve suçlayarak gençliği ideolojik ve politik bakımdan etkilemek mümkün değildir.

Lenin, ‘Gençlik Enternasyonalı’ başlıklı yazısında yetişkinler arasında görülen bir hataya dikkat çekmişti: **‘Yetişkin ve yaşlı kuşakların temsilcilerinin gençliğe çoğu zaman doğru yaklaşmayı bilmedikleri görülmektedir. Gençlik sosyalizme, zorunlu olarak, babalarının yaklaştığı yoldan, onlara benzer biçimde ve onlar gibi yaklaşmaktadır, başka bir yoldan yaklaşmaktadır.’** (Lenin, Gençlik Üzerine, Sol Yayınları, s. 124)

Gençlik sosyalizme başka bir yoldan yaklaşır. Bu nedenle Lenin, gençliğin kendi faaliyet alanına ve kendi örgüt hayatına sahip olan bağımsız bir örgüte sahip olması gerektiğini savunuyordu:

‘Gençlik kuruluşlarının kesinlikle örgütsel bağımsızlığından yana çıkmamızın nedenlerinden biri de budur, yalnızca oportunistler bu bağımsızlıktan korktukları için değil, ama aynı zamanda, eşyanın doğasına uygun olduğu için, gençlik örgütlerinin bağımsızlığından yanayız. Çünkü tam bir bağımsızlık olmaksızın gençler, iyi sosyalistler olarak gelişemezler

ve sosyalizmi ileri götüremezler.

Gençlik kuruluşlarının bağımsızlığından yanayız, ama yaptıkları yanlışları da arkadaşça eleştirmek hususunda tam bir özgürlükten yanayız. Çünkü gençliğe yaltaklanamayız.’ (Lenin, age, s.125)

Evet, gençlik örgütleri, örgütsel bakımdan bağımsız olmalıdırlar. Ama gençliğin ideolojik politik olarak komünist partinin yol göstericiliğine ihtiyacı vardır. Çünkü gençlik organlarında genel olarak tam bir teorik netlik ve ideolojik sağlamlık olmaz. Çünkü gençlik dergileri, arayış içinde olan gençliğin organıdır. Arayan, tepki gösteren, köpürüp taşan gençlik tam bir teorik netliğe sahip değildir, ama genç kuşak sosyalistlerin yetişmesinde önemli katkılar sağlar.

Gençler, özellikle öğrenen gençlik, durumları gereği toplumdaki haksızlıklara tepki gösteren aydınlardır. Gençliğin teorik bakımdan net olmaması ve ideolojik sağlamlık göstermemesi karşısında yetişkin neslin tavrı ne olmalı? Sosyalistler gençlere başka türlü yaklaşmasını bilmelidirler.

Gençlik henüz öğrenme aşamasında bulunduğundan, yetişkin oportunistlerin teorik bocalamaları ile gençliğin teorik bocalamaları karşısında aynı tavrı göstermek doğru olmaz. Oportunistlerin teorik bocalamaları ve ideolojik saptırmalarına karşı mücadele ederken, gençliğin teorik yanlışlarına mücadele yoluyla değil, ikna etme yoluyla düzeltmeye çaba sarfetmelidirler.

Akıntıya karşı yüzmeye cesaret eden gençlere sesleniyoruz:

‘Kendinizi eğitin, çünkü aklınıza ihtiyacımız olacak . Örgütlenin, çünkü tüm gücünüze ihtiyacımız olacak. Harekete geçin, çünkü coşkuunuza ihtiyacımız olacak.’

KONSOMOL

(Komünist Gençlik Birliği)

Yener ORKUNOĞLU

Tüm ülkelerin tarihi şu gerçeği doğrulamaktadır. Gençlik, eski düzenin aşılıp yeni bir toplumsal düzenin kurulmasında son derece önemli rol oynamıştır. Gençliğin en önemli yanı, yeniliklerden yana olmasıdır. Gençlik yenileştiricidir, yaratıcıdır. Eski olanı aşar. Yeni olanı severek yaratır. Yeniliği, gelişmeyi ve coşkuyula seve seve izler. Yaratıcılık ise eylemi ve özgürlüğü gerektirir. Dolayısıyla gençlik için en gerekli şey eylem ve özgürlüktür.

Gençlik, devrimlerde önemli rol oynamıştır. Rusya'da Lenin önderliğindeki Bolşevik Partisi, gençliğin devrimde rolünü oynayabilmesi için gençliğe yol göstermiştir. Gençlik sadece devrim öncesi değil, hem iç savaşta ve hem sosyalist devrimden sonra

da önemli rol oynamıştır.

Gençliğin, gelecek toplunun kurulmasında yaratıcı bir rol oynayabilmesi için bilinçli ve örgütlü olması gerekir. Komünist gençlik örgütlenmesinde başarılı olan ülkelerden biri, geçmişteki Sovyetler Birliği idi.

Konsomol konusunda çok az literatür var. Konsomol hakkında geniş bir çalışma yararlı olurdu. Bu yazıda Konsomol hakkında özet bir bilgi aktaracağız.

1917 Ekim devrimi, gençlik için çok muazzam olanaklar yarattı. Bu olanaktan yararlanarak örgütlenen komünist gençler, Konsomol örgütünü kurdular. Konsomol, 1917 Ekim devriminden sonra kurulan Genç Komünistler Birliği'nin kısa adıdır. Konsomol, resmi olarak 19 Ekim 1919'da kuruldu.

Gençlik, komünist bir toplum kurma görevi ile karşı karşıya kalmıştı. Bu göreve uygun bir şekilde örgütlenmesi gerekiyordu. Konsomol örgütünün ilk başlarda 22 bin üyesi vardı. Burjuvaziye karşı yürütülen iç savaşta yerini aldı. 1920 ve 1930'lu yıllarda Sovyetler Birliği'ndeki sanayileşme ve tarımda kolektivleştirme kampanyalarına destek oldu.

Konsomol örgütlenmesi, 1970'li yıllarda yaşları 14-28 arasında olan 40 milyon genci barındırıyordu. Günlük bir gazete, '**Konsomol Yaşam**' ve '**Genç Komünist**' adlı dergiler çıkarıyordu. Konsomol'un en yetkili organı kongreydi.

Konsomol'un en önemli görevi, sosyalizmin inşa edilmesine katkıda bulunmaktı. Lenin, Sovyetler Birliği'nde genç kuşağa şunları söyledi:

'Komünist olarak kendinizi eğitmelisiniz. Gençlik Birliği'nin görevi, pratik faaliyetlerini öyle bir biçimde örgütlemelidir ki, üyeleri, öğrenerek, öğreterek, örgütlenerek, birleşerek, savaşarak kendilerini ve ona önder gözülle bakan herkesi eğitebilsinler, komünistleri eğitebilsinler.'

Komünizm, eski toplumun bıraktığı insan gücünü ve araçlarını dönüştürerek kurulabilir. Bu nedenle yeni bir toplum kurmak için öncelikle burjuva kültürünü tümüyle özümlemek, sürekli bir şekilde öğrenmek gerekir. Bilgi ve örgütlenme, emekçilerin kurtuluşunda en önemli iki silahtır. Başarısızlıkların büyük bir kısmı,

bilgi, bilinç ve örgütlenme eksikliğinden kaynaklanır. Konsomol, genç işçileri eğiterek ve komünist partiyekadrolar yetiştirerek önemli görevler üstlendi.

Ne var ki milyonları kucaklayan bu örgütlenme, Sovyetler Birliği'nin dağılmasından sonra ortadan kalktı. Mart 1985'de iktidara gelen Gorbaçov, 1987 yılında Glasnost (açıklık) ve Perestrokya (siyasi sistemin, devlet örgütünün ve hükümet organlarının yeniden yapılanması) fikir ve uygulamalarını ileri sürdü. Glasnost ve Perestrokya, gibi politikalar, Konsomol örgütünü de etkiledi. Sonuçta bu örgüt çözülmeye başladı. Sovyetler Birliği'nin dağılmasında rol oynayan güçler, Konsomol'u kendi amaçlarına uygun hale getirmeye çalıştılar.

Gençleri kapitalizme geçiş için özendirme kampanyaları başlattılar. Öyle ki, Konsomol yöneticileri, 1987 yılında yapılan 20. kongresinde radikal bir dönüş yaparak, kapitalist sistemin denenmesine karar verdiler. Ne var ki, milyonları kucaklayan bir örgütlenme, kapitalizme geçen ülke için riziko teşkil edebirdi. Bu nedenle Konsomol örgütlenmesi, 16 Ağustos 1991 günü yasaklandı.

Devrimcinin Görevi Devrim Yapmaktır

Perspektif

**Ernesto
Che GUEVARA**

“Eğer bir insan bütün hayatını devrime adanmış istiyorsa, bazı şeylerden yoksun olduğu ya da çocuğunun ayakkabılarının eskidiği yahut da ailesinin bazı ihtiyaçlarını karşılayamadığı gibi endişeleri olmamalıdır, yoksa zihnini gelecekteki yozlaşmanın tohumlarının etkisine açık tutan bir düşünce yapısına sahip olur.”

Kapitalizmde insan, genellikle kavrayışının ötesinde kalan acımasız yasalarla yönetilir. Yabancılaşan birey, kendisi gibilerin oluşturduğu topluma görünmez bir göbek bağı ile bağlıdır. Bu göbek bağı, kapitalizmin değer yarasıdır. Bu yasa, kişinin bugünkü durumunu ve geleceğini şekillendirerek hayatının tüm yönlerinde işler halledir.

İnsanların çoğu için kör ve görünmez olan kapitalizmin yasaları, birey üzerinde düşünmesine fırsat vermeksizin etkili olur. Kişi, yalnızca görünürde sonsuz olan önündeki ufku genişliğini görür. Kapitalist propagandacılar başarı olanakları için bu ufukları pembeye boyarlar. Yoksulluk ve ıstırapın derecesi ve büyük bir servet birikiminin zorunlu kıldığı ahlaksızlığın ölçüsü

perde arkası edilir, bu durumu halkın gözleri önüne sermemiz de genellikle mümkün değildir.

Her halükârda başarıya giden yolun tehlikelerle dolu olduğu, fakat yetenekli bir bireyin sözüm ona her şeye rağmen başarıya ulaşabileceği masalı anlatılır.

Yol ıssız, ödül ise uzaktadır. Bu yolda insan insanın kurdudur; birey ancak diğerlerinin mahvolması pahasına başarıya ulaşabilir.

Sosyalizmin bireyi: Karakterli bir kahraman

Şimdi şu şaşırtıcı ve heyecan verici sosyalizmin kuruluşu olayının kahramanı olan bireyi, tek bir varlık ve toplumun bir üyesi olarak ikili yaşamı içinde tanımlamaya çalışacağım.

Kurulmakta olan yeni toplum, var gücüyle geçmişine karşı mücadeleye devam etmelidir. Geçmişin kalıntıları, eski piyasa

İlişkilerinin sürmekte ısrar ettiği geçiş döneminin tüm özelliklerinde ve bireyi tecrit etmeye yönelik sistemli bir eğitimin izlerinin hâlâ ağırlık taşıdığı toplumun bilincinde varlığını devam ettirir. Mal, kapitalist toplumun ekonomik hücsesidir. Mal var olduğu sürece etkileri, üretimin örgütlenmesinde ve bunun sonucu olarak toplum bilincinde kendini hissettirir.

Bundan dolayı kitleleri eyleme geçirecek aracı doğru seçmek çok önemlidir. Temelde bu araç manevi karakterli olmalı, fakat özellikle toplumsal karakterli maddi canlandırıcı etkenlere de verilmelidir.

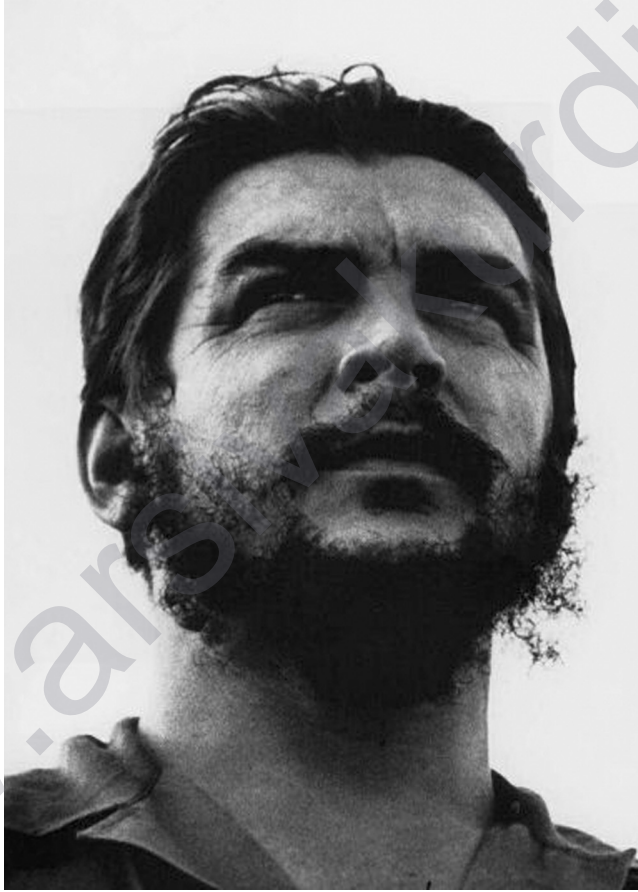
Devrimcilerin çabasıyla ilerleyebiliriz

Yol uzun ve güçlüklerle doludur. Zaman zaman patikalarda dolanırız ya da geri dönmemiz gerekir, bazen çok hızlı gider ve kitlelerden koparız, bazen de çok yavaş yol alır ve peşimiz sıra gelenlerin sıcak nefesini ensemizde duyarız. Devrimciler olarak bizler, çabalarımızla yol açarak elverdiğince hızla ileriye doğru atılırız, fakat kitleyi kendimizden vereceğimiz örneklerle esinlendirirsek daha hızlı ilerleyebileceğimizi biliriz.

Öncü grup ideolojik bakımdan kitlelerden daha ileridir; kitleler yeni değerleri anlarlar, fakat bu kavrayışları yeterli değildir. Öncülerde, onların ön safta görevlerini fedakârca yerine getirmelerini sağlayacak niteliksel bir değişime meydana gelmiştir, kitlelerse ancak yan yola kadar gelebilmişlerdir, canlandırılmaları ve belirli şiddetteki baskılarla harekete getirmeleri gereklidir.

21. yüzyılın insanını yaratmalıyız

Henüz bir hayal olmasına ve gerçekleşmiş bir özlem olmamasına rağmen, 21. yüzyılın insanını yaratmalıyız. Çalışmamızın temel hedeflerinden biri de kesinlikle bu gelecek yüzyılın insanını yaratmaktır; teorik alanda somut başarılar kazandığımız ya da tersine somut araştırmalarımızın temeli üzerinde önemli teorik sonuçlara vardığımız ölçüde, insanlı-

ğın davası olan sosyalizme büyük bir katkıda bulunmuş oluruz.

19. yüzyılın insanına karşı tepkimiz bizim 20. yüzyılın kokuşmuşluğu içine saplanıp kalmamıza sebep oldu; bu düzeltilemeyecek bir yanlış değildir, fakat revizyonizme açık kapı bırakmamak için bunun üstesin-

den gelmemiz gereklidir. Büyük kitleler gelişmelerini sürdürüyorlar; yeni düşünceler toplum içinde güç kazanmaya devam ediyor; toplumun tüm üyelerinin tam olarak gelişimi için maddi olanaklar bulunması, görevimizi daha da verimli kılıyor. Şimdi mücadele zamanıdır; gelecek bizimdir.

Gençlik özellikle önemlidir

Gençlik özellikle önemlidir çünkü eski yanlışların hiçbirini taşımayan yeni insanın oluşturulacağı, işlenmesi kolay bir kildir. Gençlik bizim isteklerimize uygun olarak yetiştirilir. Eğitimi giderek daha tam yapılır, başlangıçtan beri gençliğin işgücüne katılmasını da unutmamız. Okul öğrencilerimiz, eğitimleri sırasında ya da tatillerinde bedeni çalışmalar yaparlar. Çalışma bazı hallerde bir ödül, diğer bazı hallerde ise bir eğitim aracıdır, fakat hiçbir zaman ceza değildir. Yeni bir kuşak doğmaktadır.

Çalışmalarımız sürekli olarak bu eğitimi amaçlar. Parti canlı bir örnektir; kadroları sıkı çalışmanın ve fedakarlığın öğreticileri olmalıdır. Kadrolar, eylemleriyle, kitlelere sosyalizmin kuruluşunun güçlüklerine, sınıf düşmanlarına, geçmişin hastalıklarına ve emperyalizme karşı yıllar süren amansız

bir mücadele gerektiren devrimci görevin tamamlanmasına öncülük etmelidirler.

Ülkemizde birey, içinde yaşadığı dönemin fedakârlık dönemi olduğunu bilir; feragata alışkıdır. Fedakârlık ilk kez Sierra Maestra'da ve daha sonra savaşılan her yerde öğrenildi. Sonra da bütün Küba onu öğrendi. Küba, Amerika'nın öncüsüdür ve öncü görevi yaptığı için, Latin Amerika halklarına tam özgürlüğün yolunu gösterdiği için fedakârlık yapmak zorundadır.

Ülkede önderlik, öncü rolünü de yüklenmelidir ve kişinin kendini tümüyle adadığı ve hiçbir maddi ödül beklemediği gerçek bir devrimde, devrimci öncülük görevinin, aynı zamanda hem şerefli hem de kahredici olduğu büyük bir içtenlikle söylenebilir.

Devrimciyi harekete geçiren büyük bir aşktır

Okuyucuya acayip gelse de gerçek devrimciyi harekete geçiren büyük bir aşk olduğunu söyleyebiliriz. Bu nitelikten yoksun büyük bir devrimci düşünülemez.

Bir önderin karşılaştığı en karmaşık durumlardan biri, tutkularıyla soğukkanlılığını birleştirmek zorunda oluşu ve kılı kırkırdamaksızın en zor kararları alabilmesidir. Öncü devrimcilerimiz, bu halk sevgisini yüceltmeli ve bu en kutsal davayı tek ve bölünmez hale getirmelidirler. Onlar, günlük duyguların ufak kırpıntılarıyla sıradan insanların sevgilerinin düzeyine inemezler.

Devrimin önderlerinin yeni yürümeye başlayan, babalarının adlarını bile öğrenemeyen çocukları, devrimin tamamlanması için hayatlarındaki genel fedakârlıkların bir parçası olarak ayrı kalmak zorunda oldukları karıları vardır; arkadaş çevreleri ke-

sinlikle devrimci yoldaşlarının sayısı sınırlıdır. Onlar için devrimin dışında başka bir hayat yoktur.

Devrimci bütün hayatını devrime adanmalıdır

Devrimin ideolojik itici gücü olan devrimci, sosyalizmin kuruluşunun dünya ölçüsünde tamamlanmasına kadar ancak ölümüyle bitecek olan kesintisiz çalışması içinde tükenir gider, elbette ki şimdiki durumda, bazı tehlikeler vardır, bunlar yalnız dogmatizmin ya da büyük görevin ortasında iken halkla olan bağların gevşemesinin yarattığı tehlikeler değildir. Zayıflık tehlikesi de vardır. Eğer bir insan bütün hayatını devrime adamak istiyorsa, bazı şeylerden yoksun olduğu ya da çocuğunun ayakta kalmasını eskidiği yahut da ailesinin bazı ihtiyaçlarını karşılayamadığı gibi endişeleri olmamalıdır, yoksa zihnini gelecekteki yozlaşmanın tohumlarının etkisine açık tutan bir düşünce yapısına sahip olur. Böylelikle ilerleyebiliriz.

İşlediğimiz temel hammadde gençliktir, umudumuzu gençliğe bağlıyoruz

Bu muazzam kervanın başında - söylemekten ne korkarız, ne de utanırız- Fidel gelir. Ondandır partinin en iyi kadroları, onların hemen arkasından da büyük güçlerini duyacağımız kadar yakından bizi tümüyle halk izler; bu sağlam kitle, ortak amaca doğru yürüyen, yapılması gerektiğinin bilincine varmış olan bireylerden, yoksulluktan kurtulup özgürlüğe kavuşmak için mücadele eden insanlardan oluşur.

Önümüzde fedakârlıklar bulunduğunu ve öncü ulus olarak kahramanca eylemimizin bedelini ödememiz gerektiğini biliyoruz. Biz

önderler, Amerika'nın başı olan bir halkın başında olduğumuzu söylemeyi hak etmenin bedelini ödemek zorunda olduğumuzu biliyoruz. Her birimiz, karşılığında görevini yapmış olmanın hazzına ulaşacağımızın, ufukta güçle seçilen yeni insanın görüntüsüne doğru birlikte ilerleyeceğimizin bilincinde olarak fedakârlık payımızı yerine getirmek zorunda olduğumuzu biliyoruz. İşlediğimiz temel hammadde gençliktir, umudumuzu gençliğe bağlıyoruz

Biz sosyalistler daha mükemmel olduğumuz için daha özgürüz

Sonuç olarak şunları söyleyebiliriz: Biz sosyalistler daha mükemmel olduğumuz için daha özgürüz, daha özgür olduğumuz için daha mükemmeliz.

Tam özgürlüğümüzün iskeleti şimdiden kurulmuştur. Eksik olan eti ve elbiseleridir. Onları da yaratacağız. Özgürlüğümüz ve onun günü gününe sürdürülmesi kanla ve fedakârlıklarla ödenmiştir. Fedakârlığımız bilinçlidir; yarattığımız özgürlüğün bedelidir.

Yol uzundur ve bir kısmı hiç bilinmemektedir. Gücümüzün sınırını biliyoruz. Biz kendimiz 21. yüzyılın insanını yaratacağız.

Günlük eylem içinde yeni bir teknolojiye sahip yeni insanı yaratırken kendimizi çelikleştireceğiz.

Kişilik, halkın en yüksek erdemlerini ve isteklerini temsil ettiği ve yoldan ayrılmadığı sürece, kitlelerin harekete geçirilmesinde ve yönetilmesinde rol oynar.

Yolu açan öncü grup, iyilerin en iyisi olan partidir.

İşlediğimiz temel hammadde gençliktir. Umudumuzu gençliğe bağlıyoruz ve onu elimizden bayrağı almaya hazırlıyoruz.

Ya özgür vatan ya ölüm.

KURDISTANA SOR

(LAÇÎN)

Dîrok

Jan KES

Dîroka milletê Kurd û belavkirina pergala wî, gihîştîye radeyeke wiha bêhempa ku êdî pir paren axa wê, hatiye ji bîrkin. Di dîroka gelê me de, piştî Med'an her çiqas yek otorîteyek gel bi giştî çênebube jî, mirnîsînayên Kurd ên cûda cûda mayîna xwe tim domandine. Ji van yek jî, mirnîsîna seddadiyan e ku li herêma serxet u ber bi dirêjîya Kafkasya demeke dirêj rêveberîya xwe saz kirîye. Her wiha di heman demê de, malbata nemir Selaheddîn Eyubî (yusuf) yê Kurd jî, serdema seddadiyan de, ji hêla Laçînê derbasî Başurê Kurdistanê bûne.

Di 89'emin salvegera şoreşa Kewçerê de (oktober) nêrînek li kiryarên

şoreşê, derbarê Kurdan de, li gel daxwaza yekiti û azadiyê de çawa bûye. Divê ev neyê jîbîrkin.

Piştî şoreşa sosyalîst ya ku li ûrisetê pêk hat û yekîtîya Sovyetan ava bû, di salên destpêkê de bi taybet dema serokatîya Lenîn de gelên bindest ên li herêmê re rêya azadiyê vebû. Civata Kurd ya li Kafkasan jîyan dikir li gor bawerîya sosyalîzmê wekî her civatê mafê xwe bixwe rêvebirinê bi dest xist. Di sala 1923 an de di yekîtîya Sovyetên sosyalîst de, Kurdistana Sor bi awayekî fermî hate damezrandin û her wiha jî nas kirin.

Kurdistana Sor di navbera Emenistan û Azerbaycanê de, ji 3 bajarên mezin û çend navçeyan pêk dihat. Wek navendpaytext jî bajarê Laçînê hatibû dîyarkirin. Hêjmarî niştêcihên Kurdistana Sor derdorên 15 hezar kesî bû. Hebuna otorîteya Kurd li vê herêmê helwesta xwe ya erênî li ser civata Kurd ku li Kafkasya dijîya dikir. Di nava Kurdên vê herêmê de, rêveber, wêjevan, nivîskar, dîrokan, hunermend,

sportvan û gelek qadên jîyanê de, kesayetiyên giranbiha û xwedî xizmetên civatî afirand. Erebe Şemo yek ji van e.

Kurdistana Sor a otonom heya sala 1929 an hebûna xwe domand. Piştî mirina Lenîn, di dema rêveberîya Stalîn de, ew jî, kete ber sîyaseta rîzyayî û her wiha dawî bi vê xwe rêveberîya Kurd hat. Ev dide xwîya kirin ku sosyalîzma pêkhatî piştî koçberîya Lenîn ji xetê derdikeve dad û maf tene binpêkin. Êdî Sovyetê şoreşa gelan bi tenê li gor berjewendiyên maldarî û balansa politik xwe dimeşîne. Ango civata Kurd jî bo tekilîyên hin derdorên tê pelixandin. Di dîroka serhildanên Kurdistanê de jî, politikî dewleta urisetê hertim Kurd serpişt hiştîye. Cara dawî ev rûyê wan di girtina Rêber Apo de jî, tê dîtin.

Kurdistana Sor cara duyem derfeta azadiyê di salên 90î de, dibîne. Dema ku 1985 an de ji nûve avakirina Sovyetê ji aliyê Gorbaçov ve hate rojevê, ew ji înisîyatîfê derket û bi xwe îlankirina dewletên serbixwe dawî bû. Bê guman di vê pêvajoyê de, wekî her milletî Kurd, di vîyabu ku bigîhêjin mafên xwe yê rêveberîya xwe bixwe. Lê îcar jî, him ji ber nêzîkatîyên rêveberîya navendî û bi taybet jî, tevlibûna dewleta Tirkan

ev pêvajoyê bi ser neketiye. Ji ber ku Kurdistana Sor navbera Ermenistan û Azerbaycanê cih digire ji hêla herdu rêveberîyan jî, astengî bi awayekî pir qirêj pek hatîye.

Hin Kurdên xayin ji aliyê dewleta Ermenistanê ve hatine xapandin Kurdayetî înkâr kirine Êzîdîtiyek nijad girêdane Ereban û li dijî Kurden misilman bi kar hatine, her wiha hin Kurdên xayin ên misilman jî, bi destê Tirkan jî hêla Azerîyan ve hatine xapandin û bi mabesta biratîya misilmanî li dijî Kurdên Êzîdî hatine bi kar anîn. Ji herdu bawerîyan Kurdên welatparêz kêmane û di encama vê kiryarê de, civata Kurd li vê herêmê jî bo vê demê bi ser neketiye. Her wiha Kurdên vê herêmê naçar dimînin ku axa dayik û bavên xwe carekî din cih bihêlin.

Ev bê encam dibe sedem ku Kurdên Kurdistana Sor belav bibin û bê pergal bimînin. Kurd li Kafkasya belav bûne, lê dilê Kurdên herêmê jî bo azadiya Kurdistana mezin her wiha jîbo Kurdistana Sor dikulpe. Bê guman ev di heman demê de, dide xuya kirin ku divê tekoşîna Kurdistana Sor di serî de ji hêla Kurdên Kafkasya û hemu welatparêzan ve ji nûve were rojevê û ji bo vê gav werin avêtin. Lewra bêhna Selaheddîn ji wê axê tê.

İdeoloji ve Moral

Özgürlük Notları

Abdullah Öcalan

“PKK nedir? PKK, ideolojisi ve morali yıkılan halk gerçekliğinin öncelikle ideolojiyi ve morali bulma hareketidir. Bunu çok iyi anlamak gerekir, çünkü kilit bir anlama sahiptir. Öncelikle toplumsal düşüşümüzü, dağılmamızı önleyecek düşünce gücünü, ideolojiyi ve bunları üstün bir iradeyle sergileyecek morali yaşama bağlılıkla göstererek ve yaşamsal kılarak birçok sorunu çözeceğiz. Ben başka bir çözüm de göremiyorum.”

Pratikleşme düzeyiniz düşünceden kopmuştur. Ve bu da oldukça tehlikelidir. İlkel yaratıkların düzeyinde olma tehlikesini taşır. Ağır doğal sorunlar karşısında insan düşünceyle cevap veriyor. Kendi içindeki toplumsal sorunları düşünce gücüyle görmeye çalışıyor. Kısaca düşünce, tasarlama, hayal etme olmadan yaşam olmaz.

Neredeyse düşünmeyi unutmuşsunuz veya düşünce diye belledikleriniz yaşamdan kopuktur. Daha somut söylersek, bizim devrimci bir yaşamımız var ve sizin düşünceniz ondan kopuktur. Devrimci eylem için **‘ne kadar ve nasıl düşünce?’** sorusuna la-yıkıyla cevap verememişsiniz ve hala da veremiyorsunuz. Bu çok tehlikeli bir yanılgıdır. Toplumsal varlık böyle düşünce ön koşulunu gerektiriyor.

Düşünce tarihinin bazı ana durakları vardır. Başlangıçta insanda çok geri bir düşünce düzeyi ve hat-

ta düşüncenin ilkel, primitif diye tabir edilen bir biçimi vardı. O da daha çok sihir, büyü ve dinlerin ortaya çıkışında kendini dile getirir. Gerek sihir ve büyü, gerekse de dinsel akımlar aslında düşüncenin başlangıç biçimleridir. Din de bir düşüncedir, ama bilimsellik diye tabir ettiğimiz disiplinin oldukça gerisinde bir durumu ifade ediyor. Ama hala din varlığını sürdürüyor, sürdürecektir de. Sihir ve büyü de vardır. Bunun nedeni şu: Bunlar insanın varlığıyla bağlantılıdır.

Bilimselliği tek başına ele almak dini dogmalar kadar tehlikelidir

Bir insan bütünüyle bilimsel olabilir mi? Bütün hareketini bilimsellik temelinde götürebilir mi? Tabii bunlar felsefik sorunlardır. Bu konuda iddia var ve oldukça bilimsel düzeyde gelişiyor. Ancak hayalin, dogmanın, dinin de ortadan kalkacağını düşünmek pek olası gözükümü-

yor. Bu da insanın tabiatında gizlidir. İnsan doğası gerektiği kadar hayale, dogmaya, kutsal değerler diye tabir edilen dini konulara, hatta ahlaka, morale kesin yer vermek zorundadır. Özellikle moral diye tabir ettiğimiz durum gerçekleşmeden, insanın sağlıklı gelişmesi ve hatta yaşaması oldukça sorunlu olacaktır.

Dini ve moral sorununu doğru ele alamaması, reel sosyalizmin çözümlüşünün en temel nedeni olsa gerek. Yani ne kadar bilimsel düşünce gereklirse de, kaba materyalizmde olduğu gibi **“her şey reçeteye göre gelişir”** demek, insanı tanımamak demektir. Reel sosyalizme de biraz kaba materyalizm uygulandı. Hiç şüphesiz bundan çıkarılacak çok fazla ders olacaktır. Ortaya çıkan sonuç, oldukça kötü bir çözüldü.

İnsan toplumu neden böyledir? Nitekim diyaletik bu konuya biraz açıklık kazandırıyor. Diyalektiğin temel yasaları

var. Eğer bunlar kaba materyalizmle saptırılmazsa, yani sosyalizmin bugüne kadar tanıdığımız halini aşabilirsek, kendimizi anlama gücümüz daha da artar. Bilimselliği böyle tek başına ele aldığımızda, en az dini dogmalar kadar tehlike arzeder.

Determinizm veya kaba materyalizm de denilen katı bir bilimsellik, insanın yaratılışına pek uygun düşmüyor. Madde zerreciklerinin duyulu varlıklar olup olmadığı bile tartışılıyor. İnsanda bir izafiyet, oldukça da sınırlılık var. Her ne kadar kendini tanrı yerine koyuyorsa da insanın öyle olamayacağı, olsa bile yine kendini diyalektiğin yasalarına uydurmadan kurtulamayacağı söylenebilir.

Düşünsel gelişmenin maddi etkileşimi önemlidir ve bu yaşamı belirler. Ancak çok maddeci olmak kadar, çok fazla ruhsal kesilme de içinden çıkılmaz durumlar yaratıyor. Bugün çağımızda en temel sorun budur. Görünüşte bu, ilk insanın ortaya çıkış sorunuydu, ama şimdiki insanın da sorunudur. İlk insanda olağanüstü kavramlar, kuvvetler, düşünme ve tapınma var. Bu biraz çözümlendi, fakat şimdi de eskisini aratmayacak cinsten tehlikeler var ve ona bilimsel çözümler aranıyor. Aralarında pek az fark olduğu gibi, belki de şimdiki sorunlar insanlığın birkaç onbin yıl önceki sorunlarından daha ağırdır. Aslında burada insanı daha da ele almak mümkündür, hatta onun düşünsel yanıyla maddeyi, doğayı iç içe ele alabiliriz. Fakat bu konumuzu aşar. Ama tabii felsefeyle bağlantısını kurmadan da edemeyiz.

İdeoloji ve moral ilk insana da son insana da gereklidir

Hiç kimse PKK hareketinin güçlü bir ideolojik temeli olmadığını sanmasın. Tersine, hem de en gelişkin düzeyde bir ideolojik temele sahip-

tir. Görüldüğü gibi de ne reel sosyalizme, ne de şu veya bu ideolojilere benziyor. Bizde dinamik gelişmesini sürdüren bir ideolojik yaklaşım söz konusudur. Ancak ideolojik gelişme deyip geçmemek gerekir.

İdeolojiyle bağlantınızı koparırsanız hayvanlaşırsınız. Zaten halihazırda kendinizi kontrol edememenizin en

temel nedeni ciddi bir ideolojik zemininin olmayışıdır. İnsan sizden ürüyor- çünkü ideolojisizsiniz.

Eskiden **'dinsizsiniz, ahlaksızsınız'** denilirdi. Ahlaksız insan, felaket bir durumu, yine dinsiz insan çok tehlikeli bir durumu ifade eder ve hepsini de toplum lanetleyerek en ağır cezayı verirdi. Şimdi ideoloji bütün bu kavramların yerini tutuyor. Özellikle bizde ideoloji artık olmazsa olmaz bir koşuldur. Kaba materyalist ideolojiden, reel sosyalizmin şu veya bu gerçekleşme düzeyinden bahsetmiyorum. Üstelik bu yalnız şimdi veya PKK'li olduğunuz için gerekli değil, evvel-ahir gereklidir. İlk insana da gereklidir, son insana

da gerekli olacaktır, ama çağlar boyu değişiklik gösterir.

Eğer bugün halk olarak biz, herkesin çokça lanetlediği, kendinden nefret ettiği bir düzeydeyse, bu ideolojiden, yani kendi maddi gerçekliği konusunda düşünce, moral değerlerden yoksun olmaktan kaynaklanıyor. Düşünsel ve moral gücünü kendi maddi gerçekliğiyle bağlantılı ele alabilen bir halk olsaydı, kesinlikle mevcut düzeyi söz konusu olmazdı. Bu durum *"sömürgecilik tarihi boyunca halkımızı şu veya bu biçimde ideolojik moralden koparmıştır"* diye de anlatımda bulunabilir. Ama mühim olan bu durumun gerçekleşmesidir.

İdeolojik olarak kendimi geliştirdiğim için büyük ses olabildim

Herkesin çokça söylediği, *'halkımız cahildir, düşüncesizdir'* sözü yerine, en genelde şöyle diyeceğiz. Halkımız ideolojisizdir, moralsizdir ve bu temel kavramlardan koparıldığı kadar sömürülür, istenildiği kadar

bilinir, istenildiği kadar öldürülür ve bunu karşı sesi de hiç çıkmaz. Çıksa da hiç kimse ciddiye almaz.

Benim kendimi gerçekleştirme durumumu düşünün. **Eğer ben büyük ses olabildiysem, bunun en temel nedeni kendimi ideolojik olarak geliştirmemdir.** Dikkat edilirse ben kaba silahla iş yapmadım. Parayla da iş yapmadım. Benim iş yapma tarzım ideolojyledir. Benim büyük ve oldukça maddi gerçekliğimize uygun düşünce gücü olmam, düşünce üretmem ve onu uygulama gücüne kendimi vardırım beni büyük bir patlamaya dönüştürdü. Neden bu kadar etkili olabiliyorum? Toplumdaki, Kürt gerçekliğindeki ideolojisizlik, moralsizlik

durumunu kendi şahsımda çözümlendiğim ve bu çözümlerle kendimi gerçekleştirme düzeyim de maddi koşullarıyla oldukça uyumlu olduğu için şu anda mucize kabilinde değerlendiriliyorum. Zaten her tarihsel çıkışın mucizevi karakteri bu nedenledir.

Bir Arap yarımadasındaki islamiyet öncesi Arapların maddi durumunu gözönüne getirelim veya Avrupa'da Fransız devrimi öncesindeki maddi durumu, hatta Ekim devrimi öncesi Rusya'daki maddi durumu göz önüne getirelim, göreceğiz ki, gerçekten büyük bir ideolojiden uzaklık, moralsizlik var veya çok dar bir çıkar grubunun toplumun genelini hiçe sayan, onun için oldukçu da cehalet, moralsizlik anlamına gelen bir hükümetleri vardır. Buna dikta da, zulüm idaresi de denilebilir. Birileri çıkar, tam da bu süreçte ideolojiden, moralinden kopanların ideolojik moral öncülüğüne soyunur. Ve o tek veya birkaç kişi de olsa kısa sürede büyük bir toplumsal patlamaya dönüşür. İşte bunun adı da devrimdir. Hz. Muhammed'in büyüklüğü nedir? Onun çok kaba ve ilkel toplumsal koşullara sahip olan dönemine ileri bir düşünce ve moralle karşılık vermesidir. Dinsel kısıntıları toplayarak - *o zamanki düşünceler dinsel sözcüklerle ifade edilmeli*- Kuran'da birleştiriyor ve bunu üstün bir moralle sunuyor. Böylece büyük bir islami patlama gerçekleşiyor. O zamanki Arapların maddi varlığı çok geri ve düşünceyi bilmiyorlar. Çok kolayca ve basit çözümlerle uğruna insanlık düşürülüyor. Çok lanetli durumlar var. İşte bu çıkış buna çözüm buluyor.

Fransız devrimi sırasında da proleterleşme de, aristokrasinin asaklılığı da en tahammül edilemez boyutlara varmıştı. Bir taraf üstten hayvanlaşmayı, diğer taraf alttan hayvanlaşmayı yaşıyor. Elbette ki buna büyük bir ideolojik, moral çıkışıyla karşılık verilecekti. Nitekim bu dönemin filozofları da en büyük düşünürler ve ahlak kurucularıdır. Bunun sonucu ise Fransız devrimidir.

Rus devriminde de bu devam eder. Rusya'da daha da geri koşullarda hem üstte, hem altta bir hayvanlaşma yaşanır. Buna da çok radikal bir sosyalist yaklaşımla, onun düşünce ve moraliyle karşılık verilir. Bu da büyük bir devrim olur.

PKK Kürdistan gerçeğinde en uygun düşünce ve moral gücüdür

Kürdistan gerçeği de biraz bunlara benziyor. Tam bir hayvan rejimi söz konusu. Üstten uygulanan hayvanca bir yönetime, altta katlanan da hayvanlaşıyor. Biz bunu gördük ve bunun hangi düşünce ve moralle aşılacağına kestirmeye çalıştık. Sonuçta da çok ciddi bir patlamayla Kürdistan devrimi diye tabir ettiğimiz gelişme ortaya çıktı. Yoksa gücümüzü nereden aldık? Biz parayla, eski toplumsal alışkanlıklarla, hatta toplumun sınıf ve tabakalarına örgütlenmiş oldukları biçimiyle dayanmadık. Tam tersine hepsini paramparça ettik. Çünkü hepsi düşmüş, düşürülmüştü. Bizim sunduğumuz gerçekten hem kendi gerçekliğini doğru değerlendirme, hem de ondan çıkış yapmaya en uygun düşünce ve moral oluyor.

Bunu basite alamazsınız, çünkü gerçeğiniz ortadadır. Ben bir nedenle size her gün yaşama yeterli düşünce ve moralle yaklaşmanızı söylüyorum. Ama hala düşünce gücünüz, moraliniz kendinizi bile kurtarmaya yeterli değil. Kendinizi bir zavallı olmaktan kurtamamıyorsunuz. Hanginizin üstün morali söz konusu ve düşüncesi maddi koşullarını cevaplandırmaya yeterlidir? Bunlar olmadığı için size ilkesizsiniz, gafilsiniz diyorum. Sizin çözümü,

özellikle önderlik çözümünü yakalayamamanız, sizi geriden ve hatta sahte bir PKK'li yapıyor. Bu yüzden de geliemezsiniz- Çünkü gelişmenin kanunları var. Demek ki, genelde düşünce ve özelde de onun ideolojik biçimi sözkonusudur. Yani düşünceyle ideoloji arasında bir bağlantı kurulabilir.

Düşünce ve ideoloji?

Düşünce, genel tasarımlar ve genel fikirlerdir. **İdeoloji** ise bir toplumun maddi koşullarına uyarlanmış, o toplumun çıkarı olarak düşünülmüş ve hatta formüle edilmiş düşüncedir.

Bir toplumun gerçekliğini ister ilerleme, ister gerileme veya muhafazakarlık yönündeki bir yaklaşımı, onun düşüncesini ifade ediyor. Gerici ideolojiler, bir de ilerici ideolojiler vardır. Yine muhafazakarlık vardır, değişkenlik yaratmaya çalışanlar vardır. İdeolojiler somut toplumsal düzeyle ilintilidir.

Tarih boyunca ideolojilerin de bir gelişimi vardır. Dini ideolojiler şu veya bu toplumda, şu veya bu düzeyde gelişir. Bu sürüp gider. Ayrıca felsefik yanı ağır basan ideolojiler vardı. İşte burada felsefe kategorisini de anlamalıyız. Felsefe dinden çıkmadığı veya dinin belli bir gelişme aşamasından sonra karşımıza çıkar. Yani onun da en az din kadar eski bir tarihi vardır.

Felsefe biraz daha bilimselliğe yakındır ve doğanın gelişim esaslarını belirlemeye çalışır. Bilindiği üzere birçok felsefi akım vardır. İdealist akımlar, materyalist akımlar ve onların kullandıkları yöntemler... Bir yandan metafizik, fizik ötesi yaklaşımlarla izah etmek isteyenler, diğer yandan materyalist yaklaşımlarla izah etmek isteyenler vardır. Diyalektik daha çok materyalist felsefeyle

bağlantılıken, metafizik ise daha çok idealist felsefeyle bağlantılıdır.

Ama hepsinin az çok bir toplumsal gelişmeyle bağlantısı vardır. İnsanlığın ilk dönemlerinde de, şimdi de vardır. Önemli olan insanın gelişiminde dinin veya felsefenin rolünü görmek ve ne anlam ifade ettiğini bilebilmektir. Yani siz şimdi dine göre mi, felsefeye göre mi düşünüyorsunuz, bunu anlamalısınız. Düşünce temelini dinsel midir, felsefik midir, anlamamızın gerekir. Tabii burada bir kategori de bilimsel düşüncedir. Bilimsel düşünce, dine göre de, felsefeye göre de maddi yaşamı daha objektif izah eder. Yani iki kere iki dört eder, gibi iddiası vardır. Öyle bir niteliğe sahiptir. Adı üzerinde, bilimsel düşünce veya toplumsal bilimlerle fizik bilimi, kimya bilimi, biyoloji bilimi, hatta eğer öyle denilirse -ki bazı temel eğilimler bulunmaya çalışılıyor psikoloji bilimi.

Bilimsel düşüncenin diğerleri ile farkı nedir? Bilimsel düşünce diğerlerine göre evrenin, doğanın, toplumun bir alanını daha iyi tanımlayabilir. Neden ve sonuçlarıyla birlikte izah edilebilir durumda ele alıyor. Tabii bu da insana bir tür kuvvet vermiştir. Bilime göre düşünmek şu anda temeldir ve insan bununla ilerlemektedir. Ancak din de tarih boyunca insanı ilerletmiş, ayakta tutmuştur. Felsefe de aynı rolü oynadı ve halende oynuyor. Sadece bilimsellikte bir gelişme vardır. Bilem önceden de, insan edimi, eylemi başlar başlamaz da vardı. Yani insan avcılık yaparken, bazı ilk tarım faaliyetlerini geliştirirken bilim vardı. Bu faaliyetlerdeki bilimsel yön nedir? İşte **'ben şöyle avıma yönelirsem, şöyle vurursam avımı düşürürüm'** demek bilimsel bir yaklaşımdır. Ya da **'şu tarlayı şöyle ekersem, karşılığında şunu alırım'** yaklaşımı da bilimsel bir düşüncedir ve insanlık tarihi kadar bir geçmiş

vardır. Yani bilimsellik yalnız günümüze özgü bir durum değildir. Ama günümüzde çok sistemlidir ve çok değişik alanlarda oldukça gelişmiştir.

Günümüzde bilimin özellikle yol açtığı teknik, acaba insanı ne kadar imhaya götürüyor diye tartışılıyor.

Bugün bilimin tahrik ettiği veya yol açtığı teknik gelişme, insan toplumunu en az dini doğmalar kadar, yine bazı felsefi bağınazlıklar kadar tehdit ediyor. Hatta denilebilir ki, yakın dönemde en çok da bilime dayalı teknik, insan sonunun getirebilir. Eğer tedbiri alınmazsa, teknik insanın yutan canavarlar yaratabilir. Nitekim atıp bir canavardır veya bugün çevreyi tümüyle tahrip eden canavar tekniktir.

Eskiden de canavarlar vardı, ama insanlar o canavarlara karşı kendilerini koruyabiliyorlardı. İlk çağlarda, insanlığın başlangıç dönemlerinde kendini koruyabilen insan, şimdi teknik canavarlarına karşı kendini koruyamıyor. Hatta olası bir kaç yüzyıl sonraki tekniğin canavarları daha tehlikeli olabilir. Elbette ki insan burada kendini savunmayı bilecektir.

PKK, ideolojisiz ve moralsiz halk gerçekliğinin öncelikle ideoloji ve moral bulma hareketidir

Genellikle insanlar yaşadıkları dönemi, son çağ olarak değerlendirirler. Kendi içinde bu her zaman böyle gözükse de aslında böyle değildir, değişkenlik esastır. Evet, değişkenlik diyalektik bir ilke gereğidir. Ama bunu da doğru değerlendirmek gerekir. Değişkenlik, gerçekleşeni görmemek anlamına gelmez. Bir dönemin temel gelişmişlik düzeyi, değerleri vardır, onlar görüldüğünde, değişkenliğin bir anlamı olabilir. Aksi halde **'her şey değişiyor'** dersene bir palavracı olursun. Sanıyorum bizde de değişkenlik biraz palavracılık biçiminde anlaşılı-

yor. Değişkenliği anlayabilmek için kalıcı olanı görmek gerekir. İnsanlık tarihi kadar kalıcı olan, hiç değişmeyecek değerler vardır. Ama bir de değişmesi gereken değerler vardır. Böyle bir değişkenlik veya felsefi anlayışın sahibi olmalıyız.

Kısaca, görülmesi gereken hususlar şunlardır. İnsansal gelişmede düşünce ve ideolojiler, ister sihir, büyü ve dinsel, ister felsefi ve bilimsel düzeyde ifade edilsin, kesinlikle yaşamla içiçe olur. Yaşam bu disiplinler olmadan yürümez.

İnsan tasarladığı, kendini felsefik kıldığı, kendini bilimsel kıldığı oranda insandır. Ama nereden neresine ağırlık verir, nereden neresini esas alır, nerede değişiklik geçirir, nerede ne kadar hangi ideolojik biçime ihtiyaç var, nerede ne kadar onun gerçekleştirme disiplinine, moraline ihtiyacı var? Bunlar doğru tespit edilirse, o toplum sağlıklıdır, o toplum özgürdür, o toplum kendini yaşatır. Ama beceremez ve ideolojik sorununu, moral sorununu halledemezse, o toplum düşer. Hükümdeyken düşer, düşerken de dağılır ve eriyip gider.

Şimdi bizim Kürt toplumu da biraz düşen bir toplumu ifade ediyor. Kürt toplumu düşen ve daha da kötüsü dağılmakla yüz yüze olan bir toplumdur. Çünkü ideolojik, moral düzeyi yıkılmış bir toplumsal gerçekliktir.

Tam da bu noktada **PKK nedir?**

PKK, ideolojisi ve morali yıkılan halk gerçekliğinin öncelikle ideolojiyi ve morali bulma hareketidir.

Bunu çok iyi anlamak gerekir, çünkü kilit bir anlama sahiptir. Öncelikle toplumsal düşüşümüzü, dağılmanızı önleyecek düşünce gücünü, ideolojiyi ve bunları üstün bir iradeyle sergileyecek morali yaşama bağlılıkla göstererek ve yaşamsal kılarak bir çok sorunu çözeceğiz. Buna ihtiyacımız da vardır. Ben başka bir çözüm de göremiyorum.

Dağların Dili

Jêhat BÊRTÎ

“Rusya’ dan Avustralya’ ya, 70’ lik Hatice anadan 13 yaşındaki Küçük Zehra’ ya kadar Kürtler çayır çayır kendilerini yakıyorlardı. Bu korkunç bir şeydi. Kıyametti. O konuştu, ateş sustu. Başka da kimse bu ateşi susturamazdı. Bazen HPG açıklama yapıyor. Bazıları fazla anlam veremiyor. Gerillayı 5-10 bin kişilik askeri güç sanıyorlar. Sesi Marmara’ nın deniz dalgalarında boğulmaya çalışılan sesin, bu ateşi söndürebilecek tek su sesi olduğunu da çok iyi biliyoruz. Biz biliyoruz da bazıları ısrarla bilmek istemiyorlar. Umarım yaşayarak öğrenmek zorunda kalmazlar.”

Newroz Gelsin

Şubat bembeyaz bir ay. Zagroslar beyaz, bembeyaz; kör edecek kadar beyaz. Nasıl her şey karşıtlığı içinde daha fazla anlamlandırabiliyorsa Zağrosların kör edici beyazlığında da kara, kapkara bir leke gibi duruyor Şubat’ ın ortasında 15 Şubat. Gerillanın coşkusu, sevinç, yaşam dolu, duygu dolu dünyasında da hüznün, öfkenin elle tutulur, gözle görülür kapkara bir hançer gibi sivrildiği zamanlar vardır. 15 Şubat, bu zamanların en bileyici di-

limi oluyor. Gerilla, bugün için ‘zamanın bittiği, olmadığı gün’ diyor. Şubatla birlikte gündemin baş köşesinde komplo kavramı var. Her yönüyle tartışılıyor. Tarihsel, toplumsal, siyasal, örgütsel, stratejik-taktik bütün yönleriyle komplo irdeleniyor, tartışılıyor. Bunların hepsini yansıtabilmek çok zor. Kaldı ki bu konuda birçok kişi, birçok şey söylüyor. Ama galiba en güçlü ve etkili olan söze dökülmeyen, dile gelmeyen, 15 Şubat’ ı konuşuyor, tartışıyor,

ne yapılması gerektiğine ilişkin birçok düşünce üretiyor. Dünü, bugününü ve yarını nasıl anlayıp, nasıl cevap olabileceği üzerine çok şey söylüyor ama bütün tartışmalar gelip bir yerde donuyor. Tartışmaların bir yerinde herkes susuyor. Sohbetler sözden göze geçiyor. Bulduğunuz ortamda bir bakıyorsunuz, her birisi evreni kendi içinde tüketebilecek kara deliklere dönüşüyor gözler. Her şey susuyor. Oysa gözler çığlık çığlığa. Yüz hatlarına bakıyorsunuz, bir insanın yüzünde bu kadar duyguların donup kalabileceğini, yok olabileceğini ve bu yokluk içinde evrenin bütün kaosunun görülebileceğine kendiniz de inanmıyorsunuz. Ad verme bazı şeyler için anlamsızdır. O şey, her neyse sadece vardır. Siz görür, duyar, bilirsiniz ama ad koyamazsınız. 15 Şubat ve komplo kavramları dile geldiğinde gerillanın gözleminde beliren her şey, aslında ad koyamadığınız, her şeyi hiçbir şey yapabilecek adsız, belki de insan dağarcığındaki hiçbir kelimenin karşılayamadığı bir şey. Konuşmak istedi-

ğinizde sizinle her şeyi konuşan bu kaygısız, hesapsız, korkusuz insanlar 15 Şubat denince yine konuşuyorlar. Ama bir yerden sonra susuyorlar. Bütün konuşmalar gelip bir yerde noktalanıyor. Buna 'yetersiz yoldaşlık' diyorlar ve susuyorlar.

Gerilla sustuğunda insanda kıyamet kopacakmış duygusu uyanıyor

Susunluk en büyük çığlıktır derler. Bunu daha önce de duymuştum. Şimdi görüyorum. Gerilla sustuğunda insanda kıyamet kopacakmış duygusu uyanıyor. Fırtına öncesi sessizlik denilen duygu bu olsa gerek. Bir gerilla, elini belindeki raxtında duran bombanın üstüne koyuyor:

"Biz susarsak demir konuşur, ateş konuşur. Yaşam susarsa ölüm konuşur. 15 Şubat'ta biz 'söz bitti' demiştik. Konuşmıyacakmış. Başkan Apo hepimizin yerine konuştu. Susunluğun yerini yaşamın sesi aldı. Söylenmesi gereken, söylenecek en güzel şeyleri konuştu O. Biz sustuk ve dinledik. Hala dinliyoruz. Söylenmesi gerekeni, söyleyeni dinlemek gerekir. Biz de dinledik. Bu ses insanın sesidir. İnsan susarsa evren susar. Evrendeki bütün canlıların dilidir çünkü insan. Bu dil susarsa yaşam dışında her şey konuşmaya başlar. Ateş konuşur, ölüm konuşur" diyor.

Yüzlerinde huzurlu bir hüznün var. Acı var. Savaşkan insanın ilginç bir acısı var. Herkesin, her şeyin acısını onların gözlerinde görmek mümkün.

Bir diğer gerilla, "Başkan Apo" diyor, "bize yaşamın ne kadar kutsal olduğunu öğretti. Biz ölmeyi ve öldürmeyi hep küçümsedik. Bunu lafta değil yaşadığımız her anın içinde canlı canlı yaşadık, gördük. Hiç yadırgamadık. Özellikle bizden bir nesil her şeyiyle sa-

öldür' felsefesini 'yaşa, yaşat' felsefesine dönüştürdü. Gözünü kırpmadan ölüme giden, düşmanını tereddütsüzce vuran gerilladan, şimdi bastığı toprağın altında incinen börtü böcekten bile özür dileyen bir gerillaya dönüştük. Eskiden hep savaştan bahsederdik; ölümden, ölmek-

vaşa geldi. Ömür biçtik kendimize aylarla ölçülen. Ve birçoğumuz biçtiğimiz ömre uygun ölümler edindik kendimize. Oysa bazılarımız nasıl olduğunu kendileri bile anlamadan yıllarca yaşadık dağlarda. Hep savaş içinde ölüm ile kucak kucaka yaşadık. Öyle oldu ki yaşamın yaratım gücü, nedeni, kendisi olan gerilla yaşama duyarsızlaşmaya başladı. Herkesin susup O'nun konuşmaya başladığı zamandan beri tekrar yaşamın anlamını anlamaya başladık. Biz yetersizdik, O bizi tamamladı. O, yaşamın her şeyiyle elinden alınmaya çalışıldığı tabutluktaki çarpmışta 'öl,

ten, öldürmekten bahsederdik. Şimdi barıştan, yaşamdan, yaşamın bütün biçimlerinden büyük bir sevgiyle bahsediyoruz" diyor.

Bu konuşma içinde o kadar bir birine karşıt şey var ki, şaşırıyorum. Oysa konuşanın sesinde büyük bir huzur var. Söyledikleri şeylerden hiçbirisinin diğerinin dışında olmadığı duygusu yaratıyor insanda. Öfkenin huzur, ölümün yaşam, savaşın barış olduğunu çok derinden hissediyorsunuz. Şubatın beyazlığının ne kadar kör edici bir kapkaralık olduğunu gözleriniz yaşamazsa inanmayacaksınız. Gerillanın da savaş kadar

barış, öfke kadar huzur, ölüm kadar yaşam olduğunu elinizle tutacak, gözlerinizle görecek kadar somut görebiliyorsunuz. Karşınızdaki gencecik insanın dudağının yamacına ilişmiş o hüznü tebessümde...

“Biz konuşursak, emin ol, her şey susar!”

Sohbetlerimizde hep susan, dinleyen, izleyen ama gözleriyle çevresinde konuşan herkesin kendi dili olduğu duygusu uyandıran bir gerilla sohbeti dahil oluyor. İlginç bir şey, sesinin tonu yokmuş gibi, dudakları hiç kıvılcıkmıyormuş gibi konuşuyor. Sanki karşınızdaki oturmuş konuşan bir insan değil de içinizden, çok derinlerden bir yerden konuşan birinin sesini duyar gibi oluyorsunuz.

“Bizim savaşımız neden bir türlü istediğimiz sonuca gidemedi? Bir yerden sonra kendini neden bu kadar tekrar etti, biliyor musun heval? Savaş bizim için çok net ve somut bir şeydi. Ölüm, her gün yaşadığımız, artık alışmaya başladığımız, hatta işimizdi. Yaşam ise ne zaman, nerede, nasıl kaybedeceğimizi bilmediğimiz çok da önemsemediğimiz bir şeydi. Geriye dönüp çözümlenmesini yaptığımızda buna ‘yabancılaşma’ diyoruz. Oysa şimdi savaşın ancak barış ile, ölümün yaşam ile, öfkenin huzur ile anlamlı olduğunu anlıyoruz. Barış isteyen için savaş kutsal bir şeydir. Şimdiki şiarımız ise ‘ne kadar savaş, o kadar barıştır.’ Onun için de daha güçlü ve anlamlı bir savaşa

daha fazla hazır hissediyoruz kendimizi. Şimdi yaşama daha fazla anlam veriyor ve seviyoruz. Onun için de ölümden daha az korkuyoruz. Hatta ölümümüz yaşam sevgimizle bağlantılıdır. Burada özeleştirimizi vermemiz gerekiyor. Savaş, hafızalarımızda da tahribat yarattı. Oysa PKK’de yaşam-ölüm diyalektiği Kemal Pir’in dilinden çok güzel ifade edilmişti. ‘Biz yaşamı uğruna ölecek kadar seviyoruz’ demişti Kemal arkadaş. Ve Zilan, yaşam eylemine giderken, ‘yaşamı çok sevdiğim için bu eylemi gerçekleştiriyorum’ demişti. Biz şimdi Kemalce ve Zilanca savaşmanın diline dönüyoruz. Yani özüme... Galiba bizim için en iyi özeleştirme böyle bir savaşı gerçekleştirmekle verilecek. Eskiden çok öfkeliydik. Huzursuzduk. Savaş, öfkemizin dünyayı huzursuz edecek ifadesiydi. Oysa şimdi her türlü öfkemizi kontrol edebilecek ve hedefine doğru yöneltebilecek bir bilinç ve irademiz var. Küfre karşı öfkeliyiz. Verilecek güçlü bir cevabımız var. Beritanca bir huzurla karşılayabiliriz özgürlüğü. İhanet ve teslimiyet karşısındaki öfkemiz, Beritan renginde huzur buluyor şimdi. Yani heval, biz sustuk, O konuştu. Belki hala yeterince anlayamadık ama O susarsa, nasıl konuşacağımızı şimdi daha iyi biliyoruz. Ve biz konuşursak, emin ol her şey susar. Şimdi herkes konuşuyor, biz susuyoruz. Çünkü O’nun sesi var. O ses susmamalı. O susarsa dağ konuşur, taş konuşur, ateş konuşur.”

Susuyor. Herkes susuyor. Dışarıda rüzgarın sesi geliyor kulaklarımıza. Herkes susunca dağın ve fırtınanın sesi geliyor. Bulduğumuz kamp yerinin karşısındaki yamaç savaş zamanında düşen bombalarla yanıp ağaçsız kaldığından sık sık çığ düşüyor. Çığın ilginç bir sesi var. Her seferinde gürültüyle beraber hafiften yer sarsılıyor. Rüzgarın sesine çığın sesi karışıyor. Şubat, karın sessizliği içinde dağda çığ zamanıdır. Çığ, çoğunlukla çığlık sesiyle geliyor. En büyük çığlar, en büyük çığlıklarla gelir. Gerillada sessizlik, en büyük çığlık.

‘Bu korkunç bir şeydi’

Sessizlik önce bakışlarda, sonra eski bir gerillanın huzurlu sesinde parçalanıyor.

“Her 15 Şubat’ ta tekrar tekrar kompo sürecine dönüyorum. Ayaktaki bir halkın öfkesinin ürperticiliğini bir daha hissediyorum. O zaman zindandaydık. Her şeye -içeride olduğumuz için- dışarıdan bakabiliyorduk. Yanı başımızda birçok yoldaşımız kendini ateş topu haline getirdi. Şu anda tetik tutan parmaklarım dört can yoldaşımın bedenindeki alevle kavruldu. Çaresizliğin öfkesini iyi tanıyorum. Ve öfkeli insanın ne kadar yıkıcı olabileceğini iyi biliyorum. Kendini yakan insan, dünyayı yakar.

Bir ana gelmişti, hatırlıyorum. Bir öneri yapmıştı.

‘Gençler kendini yakmasın, bırakın bu eylemleri biz yapalım’ demişti. Ve bir öneri geliştirmişti.

‘İstanbul’da oturuyorum. Kaldığımız binanın zemin katında oturuyoruz. Üst katlarda polis, asker ve bazı faşist aileler var. Evdekilerle konuştum. Apartmanın giriş kapısını kapatıp önce kendimi sonra bütün binayı yakacağım’ demişti.

Benzin satışlarının temel güvenlik sorunu haline geldiği o günün İstanbul’unda iki bidon benzin alıp evde saklamış. Önerisi ciddiye alındı. Tartıştık. İkna ettik.

‘Önderlik kabul etmiyor’ dedik.

Durdu, “Başkan yapmanın mı demiş? Peki!” dedi. O zaman aramızda konuşmuştuk.

Rusya’dan Avustralya’ya, Avrupa’dan Ortadoğu’ya 70 yaşındaki Hatice anadan 13 yaşındaki Küçük Zehra’ya kadar Kürtler cayır cayır kendilerini yakıyorlardı. Bu korkunç bir şeydi. Kıyametti. O konuştu, ateş sustu. Başka da kimse bu ateşi susturamazdı. O günün bazı eylem önerilerini düşünüyorum. Kızılay’da benzin tankerleriyle intihar edenlerinden tutalım, yolcu uçaklarıyla savaş rantçılarının beslendikleri mekanlara karşı eylemlere kadar bugün düşününce bile şaşırıp kaldığım şeyler tartışıldı o zamanlar. Düşünüyorum da ‘esas örgütlü şiddet gücümüz daha devreye bile girmemişken bunlar olduysa, ya iş ciddi ciddi bir savaşa dönseydi ne olurdu?’ diyorum. Bazen HPG açıklama yapıyor. Bazıları fazla anlam veremiyor. Gerillayı 5-10

bin kişilik askeri güç santıyorlar. Oysa biz her bir gerillanın giderrek her bir Kürt’ün dünyayı yakacak bir ateş olduğunu çok iyi biliyoruz. Sesi Marmara’nın deniz dalgalarında boğulmaya çalışılan sesin, bu ateşi söndürebilecek tek su sesi olduğunu da çok iyi bi-

liyoruz. Biz biliyoruz da bazıları ısrarla bilmek istemiyorlar. Umarım yaşayarak öğrenmek zorunda kalmazlar.”

Sesinde öfkeden daha çok acı var. Kızgınlıktan çok kararlı bir huzur var. Tüm gerillalar kendi zamanlarının dışında bir zamana gitmiş. Çevreme bakıyorum. Zaman donmuş. Belki de zamanın da bittiği bir yer var. Varsa eğer, o zaman bu zamandır.

Newroz başlarsa şubat biter

Zagrosların zirvelerinde Şubat bütün beyazlığıyla kör bir karanlığa gömülmüş gibi. Bütün zamanlar gelip bir güne, bir ana hapsolmuş gibi. Herkes dönüp bir daha geçmişi düşünüyor.

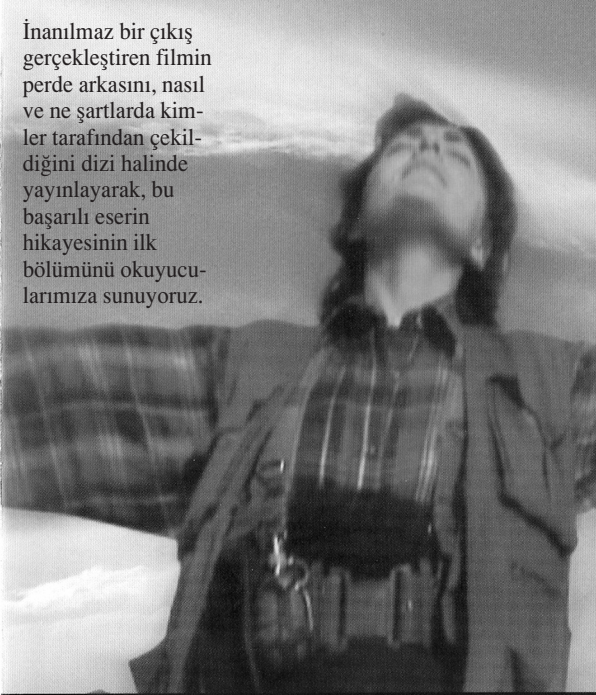
Geçmişin geçmişte kalması mümkün olabilirse gelecek belki daha güzel olabilir. Geçmişin geleceğe taşmaması bir umut. Şubatın karanlığı Zagroslarda karın beyazlığına gömülsün isteniyor.

Şubatın ardından mart gelecek. Beyaz, yavaş yavaş eriyip kendinde gizlediği bütün renkleri yaşam diye fişkıracak. Newroz gelecek bin bir rengiyle. Gerilla en çok da Newroz’dur. Şu anda kar altında. Şubat donmasın. Zaman aksın Newroz’a doğru. Zaman şubat- ta, Şubat’ın 15’inde donarsa Newroz gelmez. Beyaz şubat bir

gelin de olabilir, olanca doğurganlığıyla bembeyaz gelinliği içinde. Ve şubat beyazı bir kefen de olabilir, içinde zamanın ve yaşamın gömülü olduğu. Gerilla, şubatın hüznü, öfkesi ve acısının Newroz’un coşkusuna, kardeşliğine ve sevincine dönüşün istiyor. Şubatı en iyi tanıyan Newroz’dur. Newroz, şubatın bittiği yerde başlıyor. Ya da Newroz başlarsa Şubat biter.

İnanılmaz bir çıkış gerçekleştiren filmin perde arkasını, nasıl ve ne şartlarda kimler tarafından çekildiğini dizi halinde yayımlayarak, bu başarılı eserin hikayesinin ilk bölümünü okuyucularımıza sunuyoruz.

BÊRÎTÂN

Derhêner Halîl Uysal

Gerilla Sanat

Jêhat BÊRTÎ

“17 kişilik film ekibinde sinema tecrübesi olanların sayısı üçü-beşi geçmiyor. Hepsî amatör; amatör oyuncu, profesyonel gerilla. Bazuları yılların komutanı. Onlarca çatışma içerisinde yüzlerce defa ölüm çemberinden geçenler var. Ama en çok heyecanlandıkları anları kamera karşısında yaşadıklarını söylüyorlar gülerek.”

Gece ve ay var. Her yer, her şey ölüm ötesi bir sessizlik içinde. Bir karınca yürüse, yıldızlar patlayacak. Cırcırböcekleri sessiz konserler veriyor. Ve sessizliğin içinden sessizliği bile sessizleştiren bir ıslık: Tanıdık bir melodi. Bir daha aya bakıyorum. Sessizliğin içindeki o kulakları sağır eden sessizlik gözlerime hükmünü kabul ettiriyor. Önce aya kilitleti gözlerimi yumuyorum. Usulca başımı öne eğiyorum. Bir kayalığın arkasında mevzi-deyim. Aydan indirdiğim başımı, önümdeki taşa dayıyorum. Birazdan kıyamet kopacak. Biliyorum.

Dağ zamanlarımın en çok görmeyi istediğim ve en çok kaçındığım, korktuğum anı geldi. Gözlerimi yavaşça açıyorum. Önce toprağa bakıyorum. Sonra yavaşça kafamı kaldırıp önümdeki taşa. Orada yavaş yavaş ucu omzuma batan dikenli telin projektör ışıklarıyla aydınlanmış kısmına bakıyorum. Işığın karanlıkla buluştuğu yerden bir kararlı usul usul dikenli tellere yaklaşıyor. Işık önce yerde sürünen parıltının göz aklarında parılıyor. Bu parıltı bir yıldız parlaması. Gözlerim kamaşıyor.

Patlayan ışık giderek yaklaşıyor. Bütün zaman duruyor. Her şey donuyor. Karanlığın içinde bir çift gözün parıltısında bir ışık fırtınası, karanlığın içindeki sessizlik yerini ışığın öldürücü sessizliğine bırakıyor. Bir çift göz dikenli tellere doğru yavaş yavaş akıyor. Gözlerdeki ışık, projektörün ışığıyla buluştuğu gözlerin etrafında masal ormanlarını andıran kapkara birbirine girmiş kılları görüyorum. Giderek kirli bir burun, gergin bir çift dudak. Dudakların arasında çeliğin parıltısı, hançer parıltısı. Isırılmış bir kasatura. Bir baş. Arkasından sürüklenen bir gövde. Tanıyorum. Yüzünde sakalıyla bir heyula gibi dikenli tellere sürünen bizim Rêzan. Işıkların en yoğun olduğu mayınlı tarlada sürünerek asker mevzilerine yaklaşıyor. Üst kayalıklar-

da mevzilenen askerlerin nöbetçisi ıslık çalıyor. Melodi tanıdık. ‘**Türkiyem**’ şarkısının melodisi. Bir subay gece karanlığına doğru küfürler savuruyor.

Rêzan birden duruyor. Dişlerinin arasında tuttuğu kasaturayı yavaşça sol eline alıyor. Sağ eliyle önce toprağı okşar gibi kontrol ediyor, daha sonra kasaturasıyla önündeki toprağı eşeliyor. Hızlı ama sakin. Birden elindeki kasatura toprağa saplı donup kalıyor.

Derin bir nefes alıyor. Sonra yavaşça elleriyle toprağı eşeliyor. Toprağın içinden bir mayının şekli beliriyor. Asker ıslık çalmaya devam ediyor. Subay küfre. Dikenli telleri aydınlatan projektör Rêzan’ı gösteriyor. Rêzan bir taraftan mayını çıkarmaya çalışırken, diğer taraftan arkasından kendisine doğru sürünen gerillalara işaretlerle beklemelerini söylüyor. Mayını çıkarıp bir kenara koyuyor, arkasındakilere işaret ediyor, Bêrîtan uçları çatal bir çift çubukla sürünerek yanına geliyor. Rêzan çubukları alıyor, dikenli telleri yukarı kaldırıyor, çatallarla bir insanın altından geçebileceği yükseklikte sabitliyor. Sonra ardından sürünerek gelen gerillalara el işaretleriyle gelmelerini söylüyor. Rêzan’ın kaldırdığı tellerin ardından önce Bêrîtan geçiyor, sonra da diğerleri. Asker mevzilerinin altına kadar sürünüyorlar.

Gece ve ay var. Dağda ilk defa bir çatışmaya tanık olacağım. Büyük bir sessizlik içinde gerçekleştirilen sızmanın ardından herkes yerini alıyor. Ve sessizlik, bir ateş topu eşliğinde B-7 roketinin tam karşımdaki mevziye çarpmasıyla yerini mahşere bırakıyor. Sonrası anlatılacak gibi değil. Binlerce mermi ay ışığında sönükleşen yıldızlara karışıyor. Bomba sesleri, sloganlar, çığlıklar, barut kokusu her tarafı sarıyor. Mermi sesleri içinde bazen doğkanın sesi hepsini bastırıyor. Gerillaların sloganlarına asker çığlıkları karışıyor. Onlarca mayın ve bomba patlıyor. Binlerce mermi. Ben arkasına saklandığım kayaya iyice yapışıp adres sormayan mermilerden ve bomba parçalarından korunmaya çalışıyorum. Sessizliğin yerini alan bu kıyamet gürültüsü nedendir bilmiyorum, bende bir huzur yaratıyor. O bekleyiş gerginliği, o ölüm sessizliği yerini sese bırakıyor. Sessizliğin ölümü egemen kılan boğuculuğunun yerini, yaşamın ifadesi olan hareket ve ses alıyor. Ses huzur veriyor. Çatışma bütün yoğunluğuyla devam ederken ben izliyorum. Arkasında gizlendiğim kaya çatışmaya en fazla 30-40 metre uzak. Kafamın üzerinden vızır vızır geçen mermiler, yanı başımda patlayan bombalar, sloganlar ve çığlıklar bir savaş, bir çatışma. Hiç bitmeyecekmiş gibi devam eden gürültü giderek azalıyor. Mermi sesleri artık sayılabiliyor. Bombalar tek tük patlıyor. Çatışma bitmemiş ama planlanan zaman sona eriyor. Birden bir ses, silah seslerini bastırmak istercesine karanlığı parçalıyor. Seste büyük bir coşku ve mutluluk var. Kelimeleri seçebiliyorum. Önce tanıdık bir ses, Halil, **“Stop! Stop! Stop!”** Sonra herkes

bulunduğu yerden aynı şeyi haykırıyor: **“Stop!”**

Gece ve ay var. Gerilla film çekiyor. Bir film setindeyim. Kûrê Jahro'nun dibinde Şoreş tepesinde bir grup gerilla film çekiyor. Bêrîtan'ın filmi. Tam filmlik bir film. Anlattığım sahne için bir doğka, dört BKC, yedi kalaşnikov, bir B-7, onlarca el yapımı mayın ve bomba harcanıyor. Hepsi gerçek. Gerilla filmi bir gerçek. Onlar film çekiyorlar. En gerçek filmleri çekiyorlar.

Ekipteki bir gerillanın deyimiyle, **“bu filmin filmi yapılsaydı, film-den daha fazla seyirci toplardı.**

Vallahi heval, dünyanın en filmlik filmlerini biz yapıyoruz. Film insanlarız.”

Yanımdaki, **“sendeki bu savaş tecrübesiyle gerçek bir çatışmaya girseydin, gerçekten filmlik olurdu, ama çizgi film”** diyor. Hepsi birden gülüyor. Dêrsim kamerasıyla kamera arkasını çekiyor. Sahne bitmiş ama herkes hala kamera karşısında olmanın heyecanı ile davranıyor. 17 kişilik film ekibinde sinema tecrübesi olanların sayısı üçü-beşi geçmiyor. Hepsi amatör; amatör oyuncu, profesyonel gerilla. Bazıları yılların komutanı. Onlarca çatışma içerisinde yüzlerce defa ölüm çemberinden geçenler var. Ama en çok

heyecanlandıkları anları kamera karşısında yaşadıklarını söylüyorlar gülerek.

Aklıma en son gelebilecek bir şey tanık oluyorum dağlarda. Bir film setindeki oyuncuların çoğunlukla esprilerle bezenmiş sohbetleri içinde kendimi onların deyimiyle *‘tam filmlik’* hissediyorum. Halil gerillayı ancak filmin anlatabileceğini tekrarlayıp duruyor. Tecrübeli gerillalar, **“vallahi heval Halil, biz eskiden beri birbirimize ‘sen filmsin’ derdik”** diyor. Bu gerilla tam bir film.

Şoreş tepesinde sanat

Gece ve ay var. Şoreş tepesinde, Kûrê Jahro'nun eteklerinde doğka mevziinin etrafında oturmuş sanat, edebiyat, en çok da sinema üzerine sohbet ediyoruz. Gerillanın bugüne kadar yaptığı en idealli filmlerden biri olan Bêrîtan filminin ekibiyle sohbet ediyoruz. Sohbeti çekici kılan, yaptıkları işin ilginçliği kadar çevremizdeki görüntünün sohbetle uyumu...

Bir şehirlinin ya da ovalının ancak filmlerde görebileceği bir manzara çepeçevre kuşatmış bizi. Dağlar, derin vadiler, uzaklardan kıvrılıp gelen Zap suyu, gecenin içinde bir gerdanlık gibi tepeleri kuşatan karakolların projektörleri ve ay ve yıldızlar. Bütün bunların içinde koca doğka silahının çevresindeki mevzinin duvarlarına oturmuş, kucaklarında silahlarıyla gerilla silüetleri ve sohbetlerimizi kaydeden film kamerası. Genelde giyimine, kuşamına, temizliğine son yıllarda özen gösteren gerillaların film için giydikleri eski elbiseler içinde saçları, sakalları birbirine karışmış görüntüleri, gecenin içindeki dağlarla uyumlu bir görüntü...

Şehit
Beritan
(Gülnoz
Karataş)

Şoreş tepesi, Kûrê Jahro'nun tam dibinde. Kûrê Jahro'nun heybeti yanında Şoreş tepesi, sadece bir yükselti gibi kalıyor. Ancak hem barınabilme imkanları açısından, hem de çevredeki diğer tepelerin ve arazinin üzerinde hakim bir nokta olduğundan dolayı askeri açıdan büyük bir öneme sahiptir. Kuzey tarafında Garê ve Kuzey Garê arasına sıkışmış Metina bölgesi, batıya doğru Türk karakollarının ışıklarıyla aydınlanmış Tepê Girê, biraz daha yakında güney sınırları içinde kalan Cehennem tepesi, Tepê Cudi, Tepê Hakkari, Tepê Heregol, Şoreş tepesinin denetleyebildiği stratejik tepeler. Tepenin hemen altında hem güzelliği hem de derinliği ile askeri açıdan manevralara oldukça elverişli Zap vadisi ve bir doğa harikası olan Dola Şivê vadisi... Kafanızı biraz çeviriyorsunuz,

karşınızda '97 savaşlarında yaşanan çatışmalarda binlerce askere karşı küçük bir gerilla grubunun direnişine sahne olan ve bunun için de Türk askerlerinin '**Direnış Tepesi**' dedikleri Şikefta Birindaran. Şikefta Birindaran'ın sonsuz heybetiyle Zagros silsileleri. Zagros silsilelerin içinden gökyüzüne uzanan Cilo ve Çarçela. Biraz daha doğuda halaya durmuş Govendê. Govendê'nin yanı başında dev bir yumurta gibi duran Tepê Xwedê; onların arkasında bir hançer gökyüzüne uzanan Evdal Kovi ve ancak silüetleri seçilebilen Helgurt ve Şekif; biraz daha güneyde Garzan ve Şirin silsileleri; dönüşünüzü tamamladığınızda bütün heybetiyle yanı başınızda Kûrê Jahro... Kûrê Jahro'nun arkası Şeladizê, Delaluk kasabaları... Kasaba diyoruz ama bir kasabın yaptığı toplama kampları aslında. Saddam döneminden kalma yapay kasabalar... Ötesi güney; onun da ötesi çöl...

"Xiloxwari Kürtçesi" ile Kameraman Halil

Daha çok Halil'i dinliyoruz. Zap'ı evi gibi görüyor. İlk göz ağrısı. Bir çok dağ ilkinin buralarda yaşamış. Savaşlar görmüş, katliamlar, ihanetler ve anlata anlata bitiremediği kahramanlıklar. Halil'in gözüyle Halil'in dilinden dağların savaş hikayelerini, insan hikayelerini dinliyoruz.

Yazılarından tanıdığımız Halil'in bir de sesinden dağları dinliyoruz. Bir insanın bu kadar her şeyi yeniden yeniden yaşayarak anlatması beni şaşırtıyor. Bir masal anlatıcısı gibi. Yanındaki yaşlı bir gerillanın deyişimiyle, 'o xiloxwari Kürtçesi' ve anası Kürt olmasına rağmen daha çok, Türk olarak bilinen Halil'in dengbej tadındaki anlatımları doyumsuz. çok şey yaşamış, çok insan tanımış. Ve en önemlisi, çok canlı bir belleği var.

Kameraman Halil olarak çıkmış adı. Şimdi film yönetmeni ama hala herkes '**Kameraman Halil**' olarak biliyor onu. Galiba sadece kamera kullandığı için değil, hiçbir kameranın kaydedemeyeceği kadar çok şey kaydetmiş. O anlatmayı seviyor, biz dinlemeyi. Önce masal kadar gerçek hikayeler dinliyoruz. Bu toprakların belki de en basit gerçekleri efsaneler ve masallar... Anlattıkları masaldan daha masal, efsaneden daha efsane gerçekler. Söz arasında filmlerdeki her sahnenin, her repliğin yaşamdan biriktirilmiş gerçek masallar olduğunu öğreniyoruz.

Burada her şey Bêrîtan

Söz dönüp dolaşıp yeniden Bêrîtan'a geliyor. Burada her şey Bêrîtan! Gece gündüz en çok yankılanan ses Bêrîtan. Film çalışmasının adı Bêrîtan. Ekibin adı Bêrîtan Film Ekibi. Telsiz kodları Bêrîtan. Bêrîtan'ı oynayan oyuncunun adı Bêrîtan. Bêrîtan'ın yetiştirdiği gençlerden birini oynayan oyuncunun adı Bêrîtan. kim ne konuşsa, neyi konuşsa, nereden bir ses gelse, Bêrîtan'ın yankısı var içinde. Bêrîtan yankısı. Zap Bêrîtanlaşmış. Dağlar Bêrîtanlaşmış. Bu durumda biz neyi konuşabiliriz ki, Bêrîtan'dan başka.

Bêrîtan film projesi, uzun zamandır zaten gerillanın gündemindeymiş. En son gerilla kadın hareketinin toplantılarında ve Halk Savunma Güçleri'nin III. Konferansı'nda film projesi karara bağlanmış. Projeyi Jînda Baran, Dêrsim, Emine Türk ve Halil Dağ hazırlamış. Araştırmalar, ön hazırlıklar, senaryo çalışmaları bir yıla yakın sürmüştü. Alınan kararın ardından çekim hazırlıkları başlamış. Altyapı hazırlıkları, oyuncuların seçimi ve toparlanmasıyla beraber 2005'in baharında Bêrîtan için kamera, kayıt! Gerilla, film!

Oyuncuların hepsi HPG'li

Ekibin bileşimi çok ilginç. Bir yönetmen, iki kameraman, oyuncular. Toplam 17 kişi. Ama nereye gitseler yanı başlarındaki herkes film ekibinin bir parçası haline geliyor. Karargah yönetimleri yapımcı. Yakın çevredeki bütün kurumlar, filmin ihtiyaçları için gerekli teknik malzemeyi karşılamak için elinden geleni yapıyor. Kostümcü, ışıkçı, seslendirme ve diğer teknik işleri yapanlar, filmin teknik ekibi oluyor. Lojistikçiler, alımcılar, cephaneciler birden bire kendilerini Bêrîtan filminin birer parçası buluyorlar.

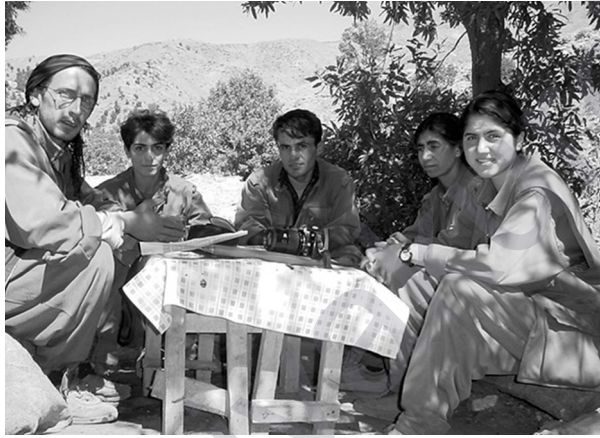
Filmde en çok kullanılan teknik malzeme hiç kuşkusuz cephane. Onlarca kilo TNT, havan mermileri, fûnyeler, doğkalar, BKC'ler, el bombaları, ışıkdaklar ve hepsi gerçek. bazı sahneler için kurusıkı mermiler alınmış ama uygun silah tertibatları olmadığından fazla kullanılmamış. Malzemeleri kullananlar askerlikte tecrübeli, sinemada amatör. Filmin teknik ekibi çok acemi değil ama profesyonel de sayılmaz. En tecrübelileri Halil Dağ ve Jînda Baran. Dêrsim de daha önce bir filmde oynamış. Bêrîtan filmi Halil'in altıncı filmidir.

Sohbetlerimizde daha önceki filmlerde karşılaştıkları zorluklardan bahsediyorlar. Film ekibinin diğer üyelerinin hemen hemen tamamı HPG'nin askeri birliklerinden bir araya gelmiş. Farklı alanlarda, farklı düzeylerde çalışmalar yürüten askeri güçlerin üyeleri. Bölük komutanları, takım komutanları, tim komutanları, yeni savaşılar, eski savaşılar, her kademedeki HPG üyeleri şimdi tek bir ünvanla çalışıyorlar, sinemacı. Kişilik özellikleri, alışkanlıkları, kültürel düzeyleri, birikimleri birbirinden oldukça

farklı ama söz konusu Bêrîtan olunca hepsi büyük bir uyum içinde ekip-ten birinin deyimıyla 'gökkuşağı' ahenginde çalışıyorlar.

Sinema ve askerlik bir arada

Çalışmalar bildiğimiz film çalışmalarından oldukça farklı. Örneğin, normal bir film setinde yönetmenin ışıkçısına, rejiden set çalışanlarına onlarca, bazen yüzlerce kişi iş bölümüyle bir çalışma yürütür.

Burada ise herkes hem hiçbir şey hem de her şey. Hiçbir şey; çünkü hiçbirisi sinema çalışmasının herhangi bir alanında profesyonel değil. Her şey; çünkü hepsi filmin her türlü çalışmasında yer alıyor. Yönetmen bazen ışıkçı, bazen kameraman, bazen de figüran olabiliyor. Küçük rolü olan bir oyuncu, bazen bir sahnenin çekiminde yönetmen yardımcısı haline gelebiliyor. Herkes hem ışıkçı hem setteki diğer bütün işlerden sorumlu. Ekibin en değerli teknik malzemesi, hikayesi ayrıca anlatılması gereken kamera! Kameraya gözleri gibi bakıyorlar. Sadece çalışmıyorlar, hepsi yaptığı işten bir şeyler öğrenmenin heyecanında büyük bir merakla bir şeyler kapmaya çalışıyor. Diğer yerlerde de karşılaşmıştım. Gerillanın bir

özelligi de hangi işe el atarsa atsın, kısa bir süre sonra o işle ilgili birçok şeyi hızla öğrenmesi ve o çalışmaya hakim olabilmesiydi. Her şey öğrenilmesi, zenginleştirilmesi, aşılması gereken yaşamın öğretmeni haline geliyor. Neredeyse bütün film ekibi bu konularda biraz daha tecrübeli olan Halil'in öğrencileri gibi çalışmaya katılıyor. Ve kısa bir süre sonra hepsi, çalışmalara ortak, sorumlu, ekibin bir üyesi haline gelebiliyor. Her şey çok demokratik bir biçimde tartışılıp ondan sonra hayata geçiriliyor. Senaryo bile bütün ekibin katıldığı ve sahne sahne tartışıldığı platformlarla yeniden şekillendiriliyor. Bir sahnenin nasıl çekileceği, o sahnede neyi nasıl oynayacağı bile herkesin düşüncesi alındıktan sonra belirleniyor. Dışarıdan birisi bu tartışmalara tanık olsa kimin yönetmen, kimin senarist, kimin oyuncu olduğunu zor ayırt edebilir. Çalışma oldukça kolektif bir tarzda yürütülüyor. Diğer taraftan asker olmanın getirdiği disiplin, hiçbir zaman elden bırakılmıyor. Çalışmanın doğası gereği herkesin kendini rahatça ifade edebileceği atmosfer yaratılmış. Diğer taraftan günlük yaşamın sorunları karşısında gerilla disiplininin kendine has yasaları devreye giriyor. Kiminle sohbet ederseniz sözlerinin sonunda '**biz her şeyden ve her şeyden çok gerillayız, askeriz**' sözünü duyabilirsiniz. Yaşamın en ince ayrıntılarıyla birlikte dağda olma gerekçeleri ve bunun getirdiği zorunlulukları hiçbir zaman unutmuyorlar. Felsefeci, edebiyatçı, tiyatrocu, müzisyen, ressam, sinemacı, doktor, şoför kısaca her şeyler. Ama tek bir şeyler: Gerilla!

Halil'in stlacı

Çalışma ortamı oldukça yoğun. Çok yüksek bir tempoyla çalışıyorlar. Şoreş tepesinde daha çok gece çekimleri yapılıyor. Ve daha çok çatışma sahneleri çekiliyor. Zap vadisi belki yıllar sonra ilk defa bu kadar yoğun silah seslerine tanık oluyor. Çekimler gece yarısına kadar devam ediyor. Sabahları ise erkenden kalkılıp günlük yaşamın ihtiyaçları karşılanıyor. Tepede su bulunmadığı için bir saatlik yoldan eşeklerle su çekiliyor. Fırına çıkılıyor, ekmek yapılıyor. Mutfağa çıkılıyor, yemek yapılıyor. Erzak getirmek için birkaç saatlik yoldan hêstirlerle lojistiğe gidilip geliniyor. Sinema ile ilgili seminerler düzenleniyor. Dramatürji tar-

tışmaları yapılıyor. Siyasal gelişmeler üzerine eğitimler yapılıyor. Ve fırsat buldukça tavla oynuyorlar. Çok iddialı maçlar yapılıyor. Turnuva bile yapıyorlar. Tabi beleş maç yok. Jında Baran, her fırıncı çıktığında gerilla usulü kek yapıyor. Ona yardımcı lazım. Tavla maçının iddiası, Baran'a yardımcı olma... Kaybeden, ensesini kaşıyarak bir Jında Baran yamağı olarak fırına doğru yol alıyor. Halil tavlayı epey geliştirmiş. Zar tutmasını bilmiyor ama yenilenlerin tabiriyle '**acemi şanslı**' hep yüzüne gülüyor. Herkesi sıraya koyuyor, yenileni fırına gönderiyor. En son Andok'la yaptığı

maçta hezimete uğruyor: Andok: 5 - Halil: Yamak!

Tavlının dışında kim fırsat bulsa eline bir kitap alıp bir köşeye çekiliyor. Okuyorlar. Son günlerin en çok okunan kitapları Takovski'nin '*Mühür-lenmiş Zaman*' isimli sinema çalışması. Sinema Tarihi, Senaryo Kuramı, Sinema Estetiği, Einstein'in sinema üzerine kitapları herkesin elinde. Fırsat bulan ya okuyor ya da tartışıyor. Ve tabi ki Şoreş tepesinde akşama doğru yapılan voleybol ve minyatür futbol maçları güne son noktayı ya da bazıları için son ünlemi koyan bir uğraş oluyor. Maçlardan yükselen çığlık ve kahkahaların sesi başka bir yerde duymanız mümkün değil. Hele hele bayan ve erkek takımlarının karşı karşıya geldiği maçlar, kelimenin gerçek anlamıyla bir curcuna. Erkek oyunu olan futbol da taktiğin haddi hesabı yok. Bayan takımın temel taktiği, top kimin ayağına giderse topluca ve çığlık çığığa oraya doğru harekete geçmek. Oyun düzeni diye bir şey kalmıyor. Taktik tutuyor. Bayanlar:5 - Erkekler:3.

Tabi maç sadece bu skorla bitmiyor. İddialı bir maç olduğu için yenilen takım stlaç yapacak. Halil'in stlaçları meşhur. Hatta sırf Halil'in stlaçını yemek için erkek takımının şike yaptığı bile iddia ediliyor. O gece çekimlerden sonra stlaç yenilecek. Halil'in stlacı.

Film ekibinin çalışmalarda en çok dikkat ettikleri konulardan birisi de, bu çalışmanın uzun vadede gerçekleştirilecek benzer çalışmalara güçlü bir zemin yaratmasıdır. Dağda film çekmek, ilk defa yapılan bir şey değil. Daha önceki deneyimlerde yaşanan sıkıntılar ve sorunlar, bazı yargılara yol açmış. Çalışmayı yürüten ekip yaşam tarzları ve ilişkileri ile ortaya çıkaracakları üründe bu yargıları değiştirme amacını da önlerine koymuşlar. Hem gerilla hem de sine-

macı olmanın kendine has zorlukları var. Bir tarafta çok disiplinli ve her an tetikte olan bir yaşam gerçekliği içinde kendilerini var etmek zorunda kalmak, diğer taraftan da sanat ortamının o kendine has rahat ilişkilerini ve atmosferini oluşturup korumak oldukça zor.

Film ekibi, yaptıkları işin bir devrim işi olduğunu çok iyi biliyorlar. Ve devrim yapmanın hiç de kolay olmadığına farkındalar. Herkes devrim içinde devrimin sembolü olan Beritan'ı kendine esas alıyor. Beritan, sadece bir savaş kahramanı değil, aynı zamanda bir yaşam kahramanıdır. Gerillada kadın olmanın, aydın olmanın, komutan olmanın, direnisenin, ihanete karşı duruşun, devrim içindeki geriliklerle mücadelenin ve hepsinin de ötesinde gerçek ask ve özgürlük arayışının bir simgesidir Beritan. Yaşamın bütün alanlarında Beritan ölçüleri yaşama yön veriyor. ekipteki herkes Beritan'ın yaşamı ve mücadelesi konusunda en ince ayrıntısına kadar her şeyi inceliyor, anlamaya çalışıyor. Beritan sadece filmi yapılan bir kahraman değil, yaşamın bütün alanlarında bir öncü, bir devrimci, bir çizgi ve duruş. Bunlar derinden hissedildiği için, ekibin temel kaygısı Beritan'a layık olmak. Bunu da sadece filmi yaparak değil, onun ölçülerini ve duruşunu kendinde gerçekleştirecekleri yapılabileceklerini soyluyorlar. Yani yapılan iş, geçmişte kalan bir kahramanı ve olayı film aracılığıyla yeniden üretmek değil, bizzat Beritan gerçeğini yeniden yaratmak. Ekibin sohbetlerimizde en çok vurguladıkları ve esas aldıkları iddia, Beritanlaşmak! Dediğim gibi gerilla, hiç bir şeyi herkesin bildiği gibi yapmıyor. Film de öyle. Film olsun diye film değil. Film aracılığıyla yaşamın yeniden üretilmesi hedefleniyor. Bu, yaşamın bütün alanlarında olduğu gibi sinema çalışmasında da görülüyor.

Gerilla Sanat

Halil DAĞ (Uysal)

“Her film yönetmeniyle anılır. Ama ‘Beritan’ filmi, yönetmenin eseri değildir. Ben bu filme bir yerden sonra girdim. En zor engeller aşıldıktan, o kahredici yalnızlık yaşandıktan ve gözyaşları döküldükten sonra girdim. En kolay, en rahat sahnelere katıldım. Hiçbir kameranın görüntülediği perde arkasını ben yaşamadım. Sevinçli Kürt kızının elinde kendinden büyük projesi ve kimsenin inanmadığı hayali ile kapı kapı dolaştığı, kapılardan çevrildiği, kapı eşiklerinde gözyaşlarını bıraktığı sahneleri ben yaşamadım.”

Beni Bağışlayın

Bu yazıyı yazmadan, bu sözleri söylemeden hiçbir yere gidemeyeceğimin farkındayım. Zagros’a doğru yola çıkmak üzere olduğum şu anda ilk adımı bir türlü atamayıp tek nedeninin de bu olduğunun farkındayım. Bir şeylerin henüz tamamlanmamasından, yarım kalmasından, çok yanlış yazılmasından, okunmasından, söylenmesinden bir bütün rahatsızlığım.

Kimseye söyleyemediğim göğsümün orta yerindeki bu gizli ağrıdan dolayı bir gün daha erteledim yolculuğumu. Bu sabah kalktım ve yine hayata başla-

yamadım, soğuk suyun her sabahki serinliğini duymadım. Bunu yapmazsam, içimdeki bu sözleri aktarmazsam bundan sonra hiçbir dağ pınarının serinliğini tadamayacağımı, hiçbir yabanarmudunun tadını alamayacağımı, hiçbir kuşun ötüşünü duyamayacağımı biliyorum.

Günlerdir kalbimdeki bu sancı ile kıvranıyorum. Durumum içimde bir hainin bulunduğu bir çatışmaya benziyor. Bir yanım kendimden kurtulmak için uğraşırken, diğer yanım her şeyi sahipleniyor. Bir yanım susarken diğer yanım konuşmak istiyor. Bir

yanım sessiz, diğer yanım haykırıyor. Şu an vicdanımın tartışmasını dinleyen insanım.

Yabancılaşmanın, insana ve doğaya, hepsinin ötesinde kendime yabancılaşmanın başladığı o hazin noktadayım. Hangisine izin vereceğim, hangisi içine alıp gidecek beni. Bütün bir geleneğe uyup ‘benim’ diyorum, ama doğanın gerçeğe çağırın sesi ‘senin de ötende’ diyor.

Öylesine zayıfım ki, o karadutun hışırtılarını duymasam, başımın üzerinden tüm neşesiyle geçen ağaçkakanı görmesem, terimi yalayan o serin rüzgarı hissetmesem, neredeyse kapılıp gideceğim yalan nehrine, bir anda düşeceğim yabancıliğin çukuruna. Bir anda doğa bitecek, işleyen çarkların duygusuz dönmelerine sürükleneceğim. Hangisini tercih edeceğim? Daha fazla erteleyemeyeceğim bir eşikteyim.

Böyle zamanlarda birbirine zıt iki yol ilerler önümüzde. Tam orta yerinde dururuz. Yönlerin biri doğuyu gösteriyorsa, diğeri batıyı gösterir. Yolların biri yükseliyorsa diğeri alçalır. Bir şey bizi dibe çeker, diğeri gökyüzüne uçurur. İşte acımasız dünya budur ve bizim elimizde ise bir tek vicdan vardır.

Artık o şarkılar söyleyerek aklımı çelen, hiçbir zaman cesaret edemeyeceğim bu filme beni çeken, rüyalarımdaya bile göreme-

yeceğim bu armağanı bana veren Faraşın yaylalarının küçük kızını anlatmanın zamanı geldi.

İstemek aslolansa, her şeyin başlangıcıysa ve en büyük güçse bu filmi kim istedi?

Düşünmek insan olmaya giden yol ise, hiç kimsenin hatırandan geçmezken kim düşündü?

Özgürlük mücadelemizin yaşadığı o karmaşanın orta yerinde sanat, cüret etmek ise, kim cüret etti?

Gözyaşları içinde, ağlaya ağlaya kim **'Beritan'ın filmini çekebiliriz** dedi?

Bu ben değilim. Hiçbir zaman da öyle olmadım. Çok isterdim...

Her film yönetmeniyle anılır. Film ortaya çıkaran bütün bir oluşum süreci, yönetmenin yeteneği ve yaratıcılığı ile özdeşleşir. Çok uzaklardaki insanlar filminden aldıkları tadı yönetmene borçlu olduklarını düşünürler, bu gelenek böyle kurulmuştur. Ama Kürdistan dağlarında çekilen **'Beritan'** filmi, yönetmenin eseri değildir. Yönetmen bu filmin sadece bir parçasıdır.

Ben bu filme bir yerden sonra girdim. En zor engeller aşıldıktan, o kahredici yalnızlık yaşandıktan ve bütün gözyaşları döküldükten sonra girdim. En kolay, en rahat sahnelere katıldım. Hiçbir kameranın görüntülediği perde arkasını ben yaşamadım. Sevinçli Kürt kızının elinde kendinden büyük projesi ve kimsenin inanmadığı hayali ile kapı kapı dolaştığı, kapılardan çevrildiği, kapı eşiklerinde gözyaşlarını bıraktığı sahneleri ben yaşamadım.

Onu dokunaklı hale getiren işte buydu, onu yücelten işte buydu ve beni bu filme sürükleyen işte buydu.

Bilgi ve tecrübem Faraşın yaylalarının o küçük kızından fazlaydı ve gelenek hesaplanabilir olanı yazı-

yordu. Hesabı yapılamayan duyguların sürükleyiciliğini yazacak hiçbir kalem olmadı. Ve hiç kimse doğru soruyu sormayı başaramadı.

Faraşın yaylalarından 16 yaşında sevinçli bir kız çocuğu iken dağlara çıkmış, memleketi Beytüşşebab'ı saran Kato dağlarında yıllarca gerilacılık yapmış, yaralanmış, vurulmuş, bıçaklanmış bu kadın, imkânsıza, bu uçuruma tırmanmaya ve oradan bütün sevincimizle atlamaya

bizi nasıl ikna etti, hala şaşarım.

Bir döngüdür içine girdim ve film bir zaman sonra bana mal oluverdi. En ufak ayrıntılar asıl olurken, asıl olan ayrıntı oluverdi. Bir sahneyi oluşturmak, bir çerçeveyi kurmak, kamerayı doğru açığa yerleştirmek, oyuncunun duygusunu yaratmak en büyük maharet olarak düşünülürken, bunu ben bile düşünürken, buraya gelinceye kadar yaşanan o kahrı kim hatırlayabilirdi.

Dağlarda bir film yapıldıysa bu yerleşik ölçülerle yapılmadı, bu böyle bilinmeli. Ve bunun değeri hesaplanacaksa hiçbir şekilde uygarlığın hesap makineleriyle ölçülemeyecektir. Belki şu an ben de bunu anlatacak kadar güçlü değilim, ama gelecekte özgürlüğün çocuklarının her nesneyi ve her ilişkiyi hak ettiği yere yerleştireceklerine inanıyorum.

Yeryüzünde kaybolan, bir toz gibi

atmosfere dağılan öylesine çok insan emeği vardır ki, bir de bu kadının emeğiysen kimse hatırlamasa da olur. Alınıp satılır hale gelmiş olan emek, elle tuttuğumuz, gözle görebildiğimiz ötesinde değil midir? Asıl emek hesaplanamayanda, ölçülemeyende gizli değil midir? Karşılıksız sevmekten öteye emek var mıdır?

Artık o kadının ismini söylemenin zamanı geldi. Artık kadın ne bir hayal ne de tarihin derinliklerinde kalmış bir imge... O'nun şimdi bir adı ve kimliği var.

Bu film **"Jinda Baran"** isimli bir kadın gerillanın eseridir.

Bu filmi ilk o istedi ve inandı. Hatta bana, bize bile bizden daha çok inandı. Yalnızdı, tek başınaydı ve sözlerini duyan kimse yoktu. Bir damla gözyaşı düştü toprağa, bir tohum bu gözyaşını emdi ve çatladı. O çatlaktan fidan yükseldi ve güneşi gördü.

Ve bu film işte tam burada başladı.

Kadın sessizce, usulca kaybolurken fidan büyüdü, film varoldu.

Kadın bu topraklarda hep böyle yaşamadı mı?

Ve görünmeyen emek adını verdiğim gözyaşları içinde geçen günler, kimse hatırlamasa da bu filmin asıl yaratım günleriydi.

Siz bu yazıyı okuduğunuz veya bir yerlerde Beritan filmi seyrettiğiniz sıralarda, ben Zağrosun o engin coğrafyasında yol alıyor olacağım. İçinizden çok abarttığımı düşünenler olacaktır şüphesiz. Ama ben aslında az anlattığıma, hatta hiç anlatamadığıma hayıflanarak yürüyeceğim yüksek kayalıkların arasında ve belki bir gün hissettiklerimi daha güçlü sözlerle anlatabilir, bu filmin hikâyesini çok daha güzel yazabilirim diye notlar düşeceğim gönül defterime.

Yetersiz ifadelerimden dolayı bu defa beni bağışlayın.

İngiltere'de Kürtler Gençlik Festivali ile Coştu

Festival

Halil GAM

İngiltere'deki Kürt Gençlik Festivali'nin üçüncüsü

Hackney Ocean salonunda görkemli final gecesi ile son buldu.

Kürt müziğinin ünlü isimlerinin sahne aldığı program geceyarısına kadar devam etti.

Programda festival tertip komitesi ve Komalên Ciwanên Ewropa adına konuşan Hayri Çewlik, dört gün boyunca festivalin güçlü kılınmasında büyük emekleri geçen tertip komitesi üyeleri başta olmak üzere, festivale katılanlara ve kendilerini yalnız bırakmayan halka teşekkür etti.

Dört gün süren festival zengin programıyla dikkat çekti. Festivalin ilk günü gösterimi yapılan ve Güney savaşında yaşamını yitiren 'Beritan' kod adlı Gülnaz Karataş'ın yaşamı-

nı konu alan 'Beritan' filmi, izleyicileri büyüledi.

Film gösteriminin ardından geçilen seminerde, Diyarbakır Yenişehir Belediye Başkanı Fırat Anlı, Türkiye ve Ortadoğu'da yaşanan gelişmeler, Kürt sorunu, yerel yönetimlerin durumu ve gençliği konu alan bir konuşma yaptı. TC genelkurmayındaki devir teslim töreni ile birlikte Türkiye'de politik atmosferin yeni bir çerçeveye büründüğünü söyleyen Anlı, 2007 yılında gerçekleşmesine kesin gözüyle bakılan genel seçimlerle

birlikte, siyasal atmosferin belirgin bir biçimde değiştiğini, bu bakımdan her kesimin hazır olması gerektiğine vurgu yaptı.

Hiwa Kurdistan şampiyon oldu

8 Eylül Cuma günü düzenlenen futbol turnuvasına katılan 10 takımın maçları büyük çekişmelere sahne oldu. 22 karşılaşmanın oynandığı turnuvada, şampiyonluk kupasını Yıldızspor'u penaltılarla 6-5 mağlup eden Hiwa Kurdistan takımı havya kaldırdı. Turnuvada ikincilik kupası Yıldızspor'a verilirken, üçüncülük ise Ezgişpor'un oldu.

Ses yarışması ilgi üzerine topladı

Festivalin üçüncü günü olan kültür-sanat günü zengin programının yanı sıra düzenlenen ses yarışması ile büyük ilgi çekti. Ses yarışmasını Fransa'dan yarışmaya katılan Ahmet Çelik kazandı.

"İngiltere'de bu yıl 3.'sü düzenlenen Kürt Gençlik Festivali görkemli bir şekilde kutlandı. Hep bir ağızdan tek yürek olan gençler 'Öcalan'a Özgürlük Kürdistan'a Barış' sloganlarıyla barış istediklerini bir kez daha festival coşkusuyla dillendirdi."

Kültür sanat günü KCC Harin-gey'de, kurum bünyesinde faaliyetlerini yürüten halk oyunları ekibinin gösterisi ile başladı. Gösteri ardından sahne alan Koma Av u Tav güçlü performansı ile katılımcılara heyecanlı dakikalar yaşattırken, yoğunluğunu gençlerin oluşturduğu kitlenin sık sık halay çekmesi dikkatlerden kaçmadı. Müzik dinletisinin ardından Hebun tiyatro grubunun sahnelediği oyun ilgiyle izlendi.

Ünlü karate hocası Kaan Mert Arkin yönetiminde altı ayı aşkın bir süredir çalışmalarına devam eden KCC ve Halkevi karate okulu öğrencileri karate şovlarıyla programdaki yerlerini aldılar.

Karate şovdan sonra günün en ilgi çekici programı olan ses yarışmasına geçildi. Birbirinden yetenekli on civarında yarışmacının katıldığı ses yarışması, programa katılmak için Fransa'dan gelen Ahmet Çelik'in birinciliğiyle sona erdi.

Görkemli final

Birbirinden zengin etkinliklere sahne olan gençlik festivali, 10 Eylül Pazar günü binlerce kişinin katıldığı dev bir konserle sona erdi.

Program sunucuları Haco Cheko ve Hicran Pehlivan'ın yaptığı açılış konuşmasıyla başlayan programda saygı duruşunun ardından sahne alan Koma Av u Tav otantik parçalarıyla büyük ilgi toplarken, Kürt hip hop sanatçısı Mc Zagros'un İngilizce ve Kürtçe parçalarıyla gençleri coşturdu.

İngiltere'nin tanınmış müzik gruplarından Koma Sersi hareketli parçalarıyla göz doldürürken, gençlerin sık sık halaylarla kendilerine eşlik ettiği gözlemlendi. Koma Sersi'ye programlarının bir bölümünde festival ses yarışması birincisi Ahmet Çelik de eşlik etti.

KONGRA GEL yasağına tepki

Programın devamında sahneye festival tertip komitesi ve Komalên Ciwanên Ewropa adına davet edilen Hayri Çewlik, konuşmasına festival boyunca emek ve katılım sunan herkese ve kendilerinden maddi ve manevi desteklerini esirgemeyen sponsorlara teşekkür ederek başladı. İçlerinde İngiltere'de olmak üzere birçok gücün Ortadoğu'da Kürt halkı üzerinde yanlış hesaplar içerisinde bulduklarından bahsederek konuşmasına devam eden Çewlik, özellikle İngiltere hükümetinin kısa bir süre önce yürürlüğe koyduğu KONGRA-GEL yasağının bu yaklaşımları temsil ettiğini, ancak Kürt özgürlük hareketinin yetiştirdiği gençliğin, her türlü engellemeye ve yasağa rağmen mücadelelerinden asla vazgeçmeyeceğini söyledi.

Hayri Çewlik'in konuşmasının ardından Nuray Şen, geçtiğimiz aylarda piyasaya sürülen şiir kasetinden okuduğu şiirleriyle sahnedeki yerini aldı. Festival programı şiir dinletisinin ardından ünlü müzik grubu Çar Newa'nın sahne almasıyla devam etti.

öÇar Newa'nın ardından, düzenlenen sinevizyon gösteriminin, binlerce katılımcı tarafından dikkatle izlendi.

Programın devamında, Hackney ve Haringey belediyelerini temsilen katılan meclis üyeleri sahneye davet edildiler. Tüm meclis üyelerini temsilen konuşmak üzere söz alan Feryat Demirci, kendilerinin bu hal-ka faydalı olmak için belediye meclis üyeliklerine seçildiklerini ve seçmenlerine kapılarının her zaman açık olduğunu dile getirdi.

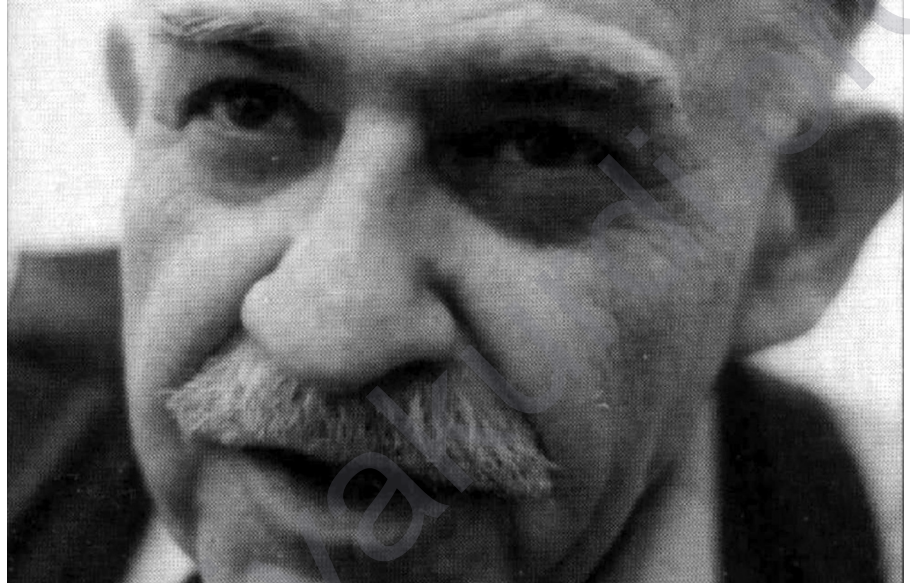
Rojhan Beken'den gençlere Hasankeyf çağrısı

Sahne performansı ile dikkatleri üzerine toplayan Beken, program esnasında üzerindeki tişörtü işaret ederek "Hasankeyf'e yapılmak istenen barajı hepiniz duymuşsunuzdur. Bu girişimle Kürt halkının ve tüm insanlığın tarihi mirası sular altına gömülmek isteniyor. Gelin hep birlikte buna engel olalım. El ele verip Hasankeyf'in yaşam mücadelesine destek olalım." dedi.

Beken'in ardından Ciwan Haco sunucular tarafından sahneye davet edilince, konser alanındaki tüm gençler büyük bir coşkuyla sahnenin önüne yığıldı. Gençler Haco'nun parçalarına hep bir ağızdan eşlik etti. 23.30'a kadar devam eden program, sunucuların katılımcılara teşekkür etmesi ile son buldu.

Festival sonunda herkesin üstünde tatlı bir halay yorgunluğu vardı.

*Ramangêrê Ekolojî û Konfederalîzmê***MURRAY BOOKCHIN****Portre****Piling WELAT**

“Ew biryar dide ku ji Marksîzmê wêdetir here û dibe liberter sosyalîst. Di sala 1952an de, li ser kîmyakirina zad û çandiniyan nivîs dinivîsand. Wî bi taybetî hiyerarşî rexne dikir û piştî ew têkoşîna li dijî tahakûm û hiyerarşiyê ji bo yekparebûna cîhana xwezayî bi têkoşînê re têkilîdar dike.”

Aktîvîst û teorîsyenê civakî Murray Bookchin, li mala xwe ya li Vermontê ya Burlingtonê, di 30ê Tîrmehê roja yekşemê sibehê çû ser dilovaniya xwe. Bookchin, di pêvajoya niv sedsalekî de perwerdekarî, nivîskariyêke bi berhem û aktîvîzmeke xurt a civakî meşand û her wiha ew ber bi awarekî nû yê anti-otorîter ku koka xwe avêtiye libertertiya çep û felsefeya diyalektîk û ekolojîk, ve pêş ve diçû.

Koma Komeleyên Kurdistan KKKê jî, mirina yek ji civaknasên herî mezin ê sedsala 20emîn

Murray Bookchin weke windahiyeke mezin a têkoşîna azadî û demokrasiyê dît û bi peyamekê balê kişandibû ser têkoşîn û kiryarên bikêrhatî yên Bookchin jibo mirovatiyê kiriye.

Belê îro roj Rêberê Koma Komeleyên Kurdistan Abdulah Ocalan, paradîgmayêke nû ya xwe dispêre ekolojîyê û rêberiya konfederal a civakê derxist holê.

Lewma dema ku em ji vî alî ve dinêrin, em dibînin ku bi rastî jî Bookchin zanestiyê ekolojîk ew çend berfireh kiriye û bi têgeha konfederalîzmê li hemberî sîstema hiyerar-

şîk ya heta roja îro, alternatîfeke pir pîroz pêşkêş kiriye.

Kesê ku bixwaze bingeha fikra konfederalîzmê û ekolojîyê lêbikole û bi berfirehî serwest bibê, divê ji sedî sed Murray Bookchin bizanibe.

Lewma di vê demê de ku di ser mirina Murray Bookchin re çend meh derbas bûye, divê mirov jînegariya wî lêkolîn bike.

Murray Bookchin, di 14 Cotmeha 1921'ê de, li bajarê New Yorkê, weke zarokê malbateke koçber hate dinê. Malbata Bookchin di dema Çar de, di nav tevgera şoreşger a Rûs de gelek aktîf

bû. Weke mirovekî ji Çek`ê, di salên 1930î de, ciwanekî pêşeng e. Di sala 1934'an de, hîn 13 salî ye, tevî Yekîtiya Komînistên Ciwan dibe. Pir zêde derbas nabe, di 14-15 saliya xwe de, ji ber çepitiya xwe ya radîkal, ji Komînistan qût dibe û li dijî Eniya Gel ku ew wana weke hevkar û nûkerê çîna bûrjûva dibîne, derdikeve.

Di sala 1936'an de, ku şerê hûndirîn ê Spanyayê diteqe, careke

din vedigere bereya komînist. Ji ber ku wer xûya dikir ku tenê komînist li dijî Franko şer dikirin. Di wan salan de dixwaze li Spanyayê tevî şer bibe, hîn gelek ciwan e. Piştî ku tevî komînistan dibe bi demeke kurt, cara duyemîn, lê vê carê bi awayekî ku li wan venege-re ji wan qût dibe. Piştî lîseyê naçe kolejê, li nêzî New Yorkê, li dokumxaneyekê dixebite. Ew hêvî dike ku şerê duyemîn ê cîhanê, nola ya yekemîn bi şoreşan bi da-

wî bibe. Dûre dibe sempoizananê Troçkîzmê.

Piştî ku şer bêyî şoreşê bi dawî dibe, bi awayekî ji '*Marksîzma ortodoks*' xiyalşkestîbûyî, ferq dike ku divê tişteki ji nû ve fikire.

Di sala 1940î de dema ku erka wî ya di artêşa Amerîkayê de diqede û ji artêşê vediqete, dest bi karekî di sektora otomobîlan de dike. Êdî ew karkerî otomobîlane. Heta ku Walter Reuther dibe lîder, di nava [United Auto Workers, UAW] Kedkarên Yekbûyî yên Otomobîlan de dixebite.

Bi vî awayî di sala 1950yî de, di serî de mûhendîsiya elektrîkê dixwîne û dest bi Înstîtûtiya RCA'yê dike. Dibîne ku gelek makîne, di encamê de dikare cîhê beşeke mezin ê zehmetiya mirovan bigire. Ew dixwaze rêjeya keda ku mirov neçar in bidin civakê, kêmbike. Bi vî awayî wê mirov, weke mirovên azad, bikaribin daxwazên xwe, xiyalên xwe bişopînin û ji bo pêkanîna qabîliyetên xwe azad bibin.

Ew biryar dide ku ji Marksîzmê wêdetir here û dibe lîberter sosyalîst. Di sala 1952an de, li ser kîmyakirina zad û çandiniyan nivîs dinivîsand. Wî bi taybetî hiyerarşî rexne dikir û piştî ew têkoşîna li dijî tahakûm û hiyerarşiyê ji bo yekparebûna cîhana xwezayî bi têkoşîne re têkilîdar dike. Ew hewil dide ku aboriya hemdem, ne tenê girêdaneke di navbêra keda heqdest û sermayê de, di heman demê de têkiliyêke têkiliyêke di navbêra keda mirov û cîhana xwezayî de ye jî. Nêrînên wî yê felsefîk, xwe nedispert fikra Hegel a teolojîk. Ew ne teolojîstek bû, wî bawer nedikir ku ti pêşketin misoger e, lê

di heman demê de jî wê bawer dikir ku hin pêşketinên weke sosyallîzmê, bêyî hin pêşketinên maddî nedikare bi serkeve. Wî nêzîkatiya xwe, weke natûrizma diyalektîk bi nav dikir. Wî ramanên xwe yên ekolojîk, bi taybetî di çarçoveya pîrsgirêkên weke bajarîbûn, derkirina mirovan ji bajar û bejayê bi ser û ber dikir.

Ji 70 salî zêdetir e di nav siyaseta çep de ye. Ji destpêkê ve heta niha di serî de Marksîzm û anarşîzm, derbare mijarên ekolojî, felsefeya xwezayê, dîrok, xebatên bajaran û çepitiyê de bi dehan pirtûk nivîsandiyê. Di salên 1950-1952'an de, bi meqaleya xwe ya dirêj a bi navê '**Pirsgirêka Kîmyayê ya di zadan de tê bikaranîn**' [ing. The Problem of Chemicals in Food] de, li hemberî kîmyayibûna zîreet û çandiniyê hişyarî da. Bi vê nivîsê û nivîsên wekî vê, yek ji kevîrên bîngêhîn ê tevgera ekolojîya radîkal a hemdem avêt.

Murray Bookchin derbare teknolojiyê de nêzîkatiyêke hişyar nîşan da û balê dikşand ku divê mirov teknolojiyê bi pîvan bikaribînin. Lewma wî zêdetir li ser teknolojiya alternatîf dinivîsand. Ji van gişan wêdetir, ew di bin navê şaredariya lîberter û yan jî komûnalîzmê de, fikra demokrasiyê dide qezençkirin. Her ku fikrên wî pêşdikvin, bi ramanên giştî yên anarşîst ên derbare konfederalîzmê de dike yek û nêrînên Marks bi xwe (ne yê Marksîzmê) di vê mijarê de hinekî mînak digire. Ew balê dikşîne ku divê aliyên herî baş ên hemû meylên berê yên radîkal werin berhevkirin û divê mirov bigîje tişteke nû. Ango bigîje fikra komûnalîzm yan jî konfederalîzmê.

Di destpêka salên 1960î de, ew pêwendîdarî çandeke nepijiyayî bû. Anarşîzm, hem weke îdeolojiyekê, hem jî weke tevgerêke weke mirî xûya dikir. Di heman demê de ku

anarşîzm têgeheke gorankar bû, mirovekî anarşîst, dibû ku weke sendîkalîst û dibû ku weke egoîst bihate dîtin. Ango gelekî bê şekil bû. Bi vî awayî Bookchin, cara yekemîn nêrînên xwe di bin ser navê anarşîzmê de radighîne û evana piştê weke “eko-anarşîzm” hatin binavkirin. Nivîsên destpêkê yê Bookchin ên li ser ekolojî û anarşîzmê, yekemîn nivîsên polîtîk ên radîkal ên li ser ekolojîyê hatine nivîsandin.

Bookchin di hevpeyvîneke xwe de derbarê şaredartiya lîberter de wiha dibêje:

“Mirov, wê vê civaka demokratîk a weke cûreyeke rû bi rûtiyê, ti carî nekaribin bi tena serê xwe bi serxînin. Wê ji bo vê têbikoşin û bikevin nav tevgerê pir bi israrr. Ji bo avakirina vê tevgerê, divê rêxistineke çepgir a radîkal ku ji binî ve were kontrolkirin were pêşxistin. Divê ev rêxistin, li ser bîngeha herêmî hêdî hêdî were biserûberkirin û bi awayeke konfederal were bi rêxistinkirin û bi meclîsên gel re, li hemberî hêza heyî anga rêveberiya çin û dewletê mûxalefetê ava bike. Ez vê nêzîkatiyê weke şaredartiya lîberter bi nav dikim.”

Bookchin, bawer dike ku konfederalbûyîna meclîsên gel bîngeha şaredartiya lîberter e û ew di nivîsên xwe de banga konfederasyonê dîke.

Li gorî fikra Bookchin a derbarê konfederalîzmê de, divê konfederasyonên herêmî, konfederasyonên locak û piştê jî konfederasyonên neteweyî û parzemînî derkevin holê. Bê guman Bookchin li dijî hiyerarşîya giştî ye, têgihîştina wî ya hiyerarşîyê cûda ye. Ew dixwaze ku hêz tim di destê meclîsên gel de be û biryarên dawiyê hertim ji jêr ve, yanî ji meclîsên gel were.

Berhemên Bookchin ên bi navê “Sînorên Bajêr” (1974), “Anarşîstên Spanyayê” (1977) û “Ber bi Civakeke Ekolojîk ve” (1981) gelekî bi erênî hate pêşwazîkirin. Û ev berhemana jî bo pirtûka “**Ekolojîya Azadiyê**” (1982) bûne pêşgotin anga bîngehek.

Murray Bookchin ku yek ji îdeologên girîng ên sedsala 20 e, di 85 saliya xwe de, di 30ê Tîrmeha 2006an de, roja yekşemê jiyana xwe ji dest da.

Ji sala 1950’î û vir ve, nivîsarên wî, di gelek kovarên ku di nav wan de Win, Liberation, Ramparts, Co-Evolution Quarterly, Rain, Telos, New Politics, Our Generation, Environmental Ethics hene hate weşandin.

Pirtûka wî ya bi navê “**Bilindbûna Bajarîbûnê û Hilweşîna Bajarîbûnê**” (1985) weke lêkolîneke dîrokî ya konfederalîzmê û xwe-rêveberiya welatîyan e. Di sala

1989an de pirtûka wî ya bi navê “**Ji Nû ve Avakirina Civakê**”, di sala 1990’î de pirtûka wî ya bi navê “**Felsefeya ekolojîya Civakî**” hatin weşandin.

Bi zimanê Tirkî 6 pirtûkên Bookchin hene. Ji ber ku bi zimanê Kurdî pirtûkên wî tunin, ez dixwazim navên wan bi Tirkî û Kurdî bêjim:

Özgürlüğün Ekolojisi (Ekolojîya Azadiyê), Hiyerarşînin Ortaya Çıkışı ve Çözülüşü (Derketina Hiyerarşîyê û Jihevdeketina Wê), Toplumsal Ekolojinin Felsefesi (Felsefeya Ekolojîya Civakî), Diyalektik Doğalcılık Üzerine Denemeler (Li ser Xwezatiya Diyalektîk Ceribandin), Ekolojik Bir Topluma Doğru (Ber bi Civakeke Ekolojîk ve), Toplumsal Anarşizm mi Yaşamtarzı Anarşizm mi? (Anarşîzma Civakî yan jî Anarşîzma Awayêjîyanê), Kentsiz Kentleşme (Bajarîbûna bê bajar), Yurttaşlığın Yükselişi ve Çöküşü (Bilindbûn û Jihevdeketina Welatîbûnê), Toplumu Yeniden Kurmak (Civakê Jinûve Avakirin) û Üçüncü Devrim (Şoreşa Sêyemîn). Ev pirtûka wî ya dawî weke lêkolîneke dîroka şoreşan e.

Ali GÜLER

Baglama

Die Stimme Mesopotamiens und Anatoliens

Mit dieser Ausgabe beginnend wollen wir Ihnen Musikinstrumente vorstellen, die in Mesopotamien und in Anatolien weit verbreitet sind.

Baglama, Erbane, Geige, Kaval, Davul, Zurna u. v. a. dienen seit langem Tausenden von Künstler/innen als Musikinstrumente. Wir werden die Geschichte und Eigenschaften dieser Instrumente, die alle unterschiedliche Beschaffenheiten aufweisen und deren Klänge die Musikwelt auf ihre Weise bereichern, für Sie recherchieren.

Ich möchte diese Serie mit der Baglama, auch als Saz bekannt, beginnen.

Baglama bedeutet "gebunden" und leitet sich von den beweglichen Bündeln auf dem Hals ab.

Die Baglama ist eine unverzichtbare Langhalslaute mit Bündeln, das populärste Saiteninstrument für die Musik in Mesopotamien und Anatolien. Baglama bezeichnet eine Musikinstrumentenfamilie, die unterschiedliche Instrumente umfasst. Je nach Region und Ausführung ist sie unter den Namen Baglama, Divan Sazi, Bozuk, Cögür, Kopuz, Irizva, Cura oder Tambura bekannt. Das kleinste Instrument mit dem höchsten

Ton der Baglama-Familie ist die Cura. Eine Oktave tiefer und ein wenig größer ist die Tambura. Die Divan Saz ist das größte und in der Tonlage tiefste Instrument der Baglama-Familie. Die konkrete Geschichte der Baglama, die als Erstes in Mesopotamien und Anatolien aufgetreten ist, kann zwar nicht genau festgemacht werden, aber sie reicht bis 1800 zurück.

Die Baglama ist beeinflusst von Topuz, Ud und Pandomin und besteht aus drei Hauptteilen: Trog (türk.: Tekne), Gehäuse (Gögüs)

und Griffhals (Sap).

Der Trogbereich wird meist aus Maulbeerbaumholz hergestellt. Kastanienbaum, Walnussbaum und Buche werden ebenfalls zur Herstellung des Trogbereichs verwendet. Der Gehäusebereich wird aus Fichte, der Griff aus Buche oder Wacholder gefertigt. Zum Ende des Griffs sind Burkus (Bohnen, Korke) angebracht, an denen die Saiten befestigt sind und mit denen man den Ton der Baglama stimmt.

Die Baglama wird mit einem Schlagring gespielt, der aus Kirschbaumrinde oder aus Plastik hergestellt wird. In manchen Regionen wird die Baglama auch mit den Fingern geschlagen, diese Spielart wird Selpen genannt und gilt als ein Zeichen von Professionalität.

Baglama: Das grenzüberschreitende Musikinstrument

Wenn ein Instrument die Volksmusik der Region darstellen sollte, wäre es die Baglama. Kaum gibt es eine Region, ein Dorf und ein Haus, in dem dieses Instrument nicht vorzufinden ist. Einen bedeutenden Platz nimmt die Baglama im Alevitentum ein. Sie ist ein wesentlicher Bestandteil des religiösen Rituals (Cem), in dem unter Verwendung

der Baglama Gedichte (Deyis) vorgetragen oder gesungen werden und der Semah getanzt wird. Nahezu jeder alevitische Geistliche spielt Baglama.

Mesopotamien und Anatolien haben eine Reihe großartiger Dichter, Mystiker und Philosophen wie Haci Bektas Veli, Mewlana, Pir Sultan Abdal, Yunus Emre usw. hervorgebracht. Sie reisten durch das ganze Land, leisteten Menschen seelischen Beistand und verbreiteten ihre Weltanschauung. Zum Spiel der Saz sangen, dichteten und predigten sie über Gottes-, Natur- und Menschenliebe, Toleranz und Weisheit.

Ursprünglich war die Baglama ein Volksinstrument zur Begleitung einstimmiger Lieder. In den vergangenen fünfzig Jahren jedoch entstand eine neue Form von Kunstmusik mit ausdrucksvollen Improvisationen, modernem Virtuositentum und einer Vielzahl neuer Spieltechniken. Des Weiteren gibt es natürlich auch die elektrische Saz, im Allgemeinen in zwei Ausführungen:

1. die klassische Form (Birnenform) und
2. der E-Gitarren-Look.

Der Baglama-Familie gehören folgende Saz-Instrumente an:

1. Meydan Sazi,
2. Divan Sazi,
3. Cöğür,
4. Baglama,
5. Bozuk,
6. Asik Sazi,
7. Kara düzen tambura,
8. Cura Baglama,
9. Bulgari,
10. Irizva Baglama Curasi,
11. Tambura Curasi.

Auf der Baglama befinden sich zwei oder drei Hauptsaitengruppen zur Klangerzeugung. Die unteren Saiten geben die La-, die mittleren Saiten die Re- und die oberen Saiten die Mi-Töne an.

Die zwei geläufigsten Arten zur Stimmung des Instruments sind: D-G-A (baglama düzeni) und A-D-G (kara düzen). Letztere wird meistens bei Instrumenten mit einem längeren Hals verwendet. In der Regel hat das Instrument 6 bis 7 Saiten, die zu drei Bündeln zusammengefasst sind (seltener 4 Bündel bei der so genannten "4tel-li", was übersetzt "4-Saitige" bedeutet und eigentlich aber 4 Bündel mit je 2 Saiten darstellt). Das obere Bündel hat 2 Saiten, das mittlere auch, und das untere kann 2 oder 3 Saiten haben. Im oberen und im unteren Bündel gibt es je eine Bass-Saite, die dicker ist als die anderen.

Als nächstes werde ich Ihnen den Erbane vorstellen.

Onursuz Yaşanmaz!

Gece uzun ve yaman bir soğuk,
Gözlerim tetikte ve gelişini gözlüyorum
Belki de sığınacak bir liman arıyorum
Ahir zaman habercisiyim belki
Geçmiş olmayan geleceği de olmaz
Miş-li geçmiş bir aşk yarasıyım
Yaralarım sende emanet
Emek dedik savaştık
Emeği aşka dönüştürdük
Ve
Aşkı toprağa ektik ellerimizle
Filizlensin istedik gelecek için
Çocuklarımıza bir onur bırakmak için
Onursuz yaşanmaz
Aşkı onurumdur
Yaratmak için güzel günleri
Var etmek için mutlu özgür vatani
Dağlarda tohum oluyorum gülüm!

Tahsin BULUT (Şehit Beşir)

Yaşam ve Ölümün Dansı

Gerilla Anısı

Ayten KOÇER

“Başımdan parça aldığım için gözlerim kararıyor, başım dönüyordu. Kobra sürekli bir şekilde vurmaya devam ediyordu. Sağdım, fakat ölmek için saniyeler bile fazlaydı. Düşmanın koordinesi tam karşımızda olduğundan hiçbir arkadaş bize yardıma gelemiyordu. Kim bizim yanımıza gelmeye çalışsa, kobraların hedefi oluyordu.”

1 996 yılının, takvimin kendisini yenilediği, adım adım alıstırdığı bahar aylarıyla birlikte bir bölükten oluşan gerilla gücümüz, Botan'a gitmek için Haftanın'den yola çıkmıştı. Savaşın en kızgın bir şekilde yaşandığı bu eyaletin hava şartlarıyla çok değişik olan Beytüşşebap bölgesine ulaşılmış ve orada kalınmasına karar verilmişti.

Burada, dört mevsimi beraber, iç içe yaşayan gerilla, yaza geçmenin bekleyişiyle baharın ilk gülümsemesine sarılmıştı. Kışın hiç kimsenin koşullarına dayanmadığı, her yerin karlar altında gizlenip görünmez olduğu, beyazın tek hakim renk olduğu, yıllar boyunca

ca yağan karın bazı yerlerde hiç bitmeden üst üste biriktiği bu yüksek ve çok soğuk zozanların takvimi de kuşkusuz kendisine göre idi. Eriyen karların altından başlarını kaldıran kardelenler ve her taraftan akan suların etkisiyle her taraf sanki rengarenk çiçeklerle işlenmiş yemyeşil bir hal almış gibi görünüyordu ve bu manzara insana kartpostallardaki resimleri hatırlatıyordu. Kuşların ormanlık ve ovalık arazilerden göç ederek zozanlara çıkışı da, gerillanın çıkışıyla aynı döneme rastlar. Bu harika doğada yürürken bizlere eşlik eden kuşların cıvıltıları, saçlarımızın arasına girek onları havalandıran rüzgarın güzel uğultusu-

la birleşince, insan kendisini bir konser salonunda hisseder ve bütün çirkinliklerden uzaklaşıp bu doğanın güzelliklerine kapılır. Baharın yüzünü göstermesiyle zozanlara göçen ve beyaz perdenin kalkmasıyla altından fıskıran yaşamın binlerce değişik sesi olan kuşlar da helizlerin ya da gevenlerin altında yuvalarını yaparak yaşamlarını sürdürürler. Dünyanın bütün devletlerinde, hayvanların yaşaması için uygun koşulların yaratılması için temizlik seferberliği olurken, Beytüşşebap'ta yaşayan kuşlar, birçoğundan çok daha şanslı bir şekilde doğallığında tertemiz olan bu dünyada yaşarlar. Nefes kesecek kadar soğuk ve

tadına doyum olmayan buz gibi suları vardır bu zozanların. Fabrikalarda üretilen tuz kadar beyaz fakat daha temiz, daha doğal tuz elde edilir bazı sularından. Botan eyaletinin tuz ihtiyacı buradan karşılanır.

İskender'in lanetlediği yer

Savaşın kızgınlaşmasıyla birlikte, düşmanın geliştirdiği her tür ambargo sonucunda erzak temini üzerindeki ambargolar her ne kadar ağır olsa da, bu çeşmelerden elde edilen tuz, yardımına yetişir gerillanın. Alanın ilk girişinde, **“Lanet”** kelimesinin Latince karşılığı olan Kato'lar vardır. Bu ad nereden geliyor diye tarihe baktığımızda, soru işareti oluşur insanın beyninde. Bu, tarih sayfalarında şöyle geçer; İskender ordusuyla buralara geldiğinde, taktik amaçlı olarak bu kayalıklarda saklanır fakat düşmanları izlerini takip ederek Kato'ya varırlar. O dönemde savaşların hepsi atların üzerinde yapılmasına rağmen, bu kayalıklar atların geçişine izin vermez ve İskender burada yenilir. Bunun için buraya lanet eder ve adı da lanet olarak kalır. Dünyanın en

büyük şehirlerinde sokaklar nasıl karışık, Kato'ların içi de o kadar karışıktır. Ve şehirlerde nasıl insanlar sokakları karıştırıp kayboluyorsa, bu kayalıklar da şehir binaları gibi birbirine benzediğinden içinde kaybolmamak için araziye hakim olmak gerekir. Aksi taktirde kaybolup içerisinde saatlerce dolaşmak ve hiçbir yere varamamak uzak bir ihtimal değildir. Gerilla için Kato'lar, savaşmak için birçok yere göre daha sağlam ve güvenilirdir. Şimdiki savaşlarda eskiden olduğu gibi atlar kullanılmamasına rağmen, o zamanın en gelişmiş savaş araçlarından birisi olan atların yerini, bugün ağır silah ve teknik almıştır. Fakat Kato'lar, içerisindeki kayalıklar vasıtasıyla, bu tekniğe karşı da korunmak için önemli bir avantaj sağlamaktır. Bu kayalıklar arasında, kimileri yüzlerce metre derinliğe kadar varan mağaralarda hiç bitmeyen kar, gerillanın su ihtiyacını karşılamasını da sağlar. Ancak genel çizgileriyle anlatabildiğimiz Kato'lar, anlatmak ve yazmakla bitmeyecek güzelliklere sahiptir. Tarihi olduğu kadar, değişik güzellikleriyle bambaşka bir dünyadır Kato'lar ve geril-

la bu doğanın inceliğini keşfetmiştir, fakat bu keşif, hiç de kolay olmamıştır. Harcanan emekler, gerillanın buraya sonsuz bir sevgi ile bağlanmasına neden olmuştur. Gerilla için Kato'da geçirilen kısa bir süreç, bir ömre bedeldir. İklim koşulları çok sert olmasına rağmen, yürüyüşe elverişli olan arazisi insanı yormaz. Güzel ve temiz havası, hasta insanları bile iyileştirir. Gerilla, zozanların çeşit çeşit otlarından hazırladığı yemeklerle sofrasını zenginleştirir bahar aylarında ve tabii her yemeğin yanında yenen sirik, yani sarımsakla.

Karların erimesini bekliyorduk

Beytüşşebap'ta dört mevsim bir arada yaşanır. Yıl boyunca bir yanda yeşillik varken, diğer bir yanda da kar vardır. Sonbaharla birlikte kış hazırlıkları için farklı bir hareketlilik başlar gerillada. Kış üslenme yeri Besta'dır Beytüşşebap gerillasının. Bütün ihtiyaçlar genelde yurtsever halktan ve milislerin yardımıyla temin edilir. ... Biz de o kış, üslenme yerimizi eskiden Ermenilerin yaşadığı bir alan olan Serge Deriyan'da yapmış, kış aylarının bitmesini ve beyaz örtünün doğayı serbest bırakmasını bekliyorduk. Karların erimesiyle birlikte hareket etme alanımız genişlerken, bir yandan da yeşeren otlar ve açılan çiçeklerden yayılan bin bir renkli koku, esen rüzgarlarla birlikte havaya karışıp her yere savruluyordu. Doğanın bahsettiği güzellikler buralarda kalanlar için önemli bir avantajdı. Çevrede bulunan ev ve kiliselerden, burada yaşayan halkın ne kadar emek harcadığı belli oluyordu. Yeni yıla kendini hazırlamak, yeni atılımlar yapabilmek, yeni adımlar atabilmek için burada üslenmiştik. Önümüzdeki döneme ce-

vap verebilmek için derin ve kapsamlı bir eğitim görmek oldukça belirleyiciydi. Bir bölük bayan ve bir bölük erkek arkadaştan oluşan bir taburluk gücümüz burada üslenmişti. Bütün pratik çalışmalar ve eğitimimizi beraber yürütüyorduk. ... 8 Mart günü, günün anlam ve önemi üzerine taburumuzda bir moral düzenlemiş, moralimiz gece yarısına kadar devam etmişti. Gece oldukça geç yatmıştık ve mangamız gecenin geç, sabahın erken saatlerinde tepeye çıkmıştı. Bense, hastalandığım için tepeye gitmemiş, yalnız başıma mangada kalmış ve geç yattığım için erken kalkamamıştım.

Dışarıdan gelen titrek ve heyecanlı bir ses beni uyandırdığında, gün ışığı halen her yeri aydınlatmamıştı. Gökyüzünün mavi güzelliği üzerinde, kargalar gibi dolaşan kobra ve helikopterler görünüyordu. Bütün her yer, sömürgeci güçlerin bu ölüm makinelerinin sesiyle yankılanıyordu. Herkes tepelere gitmek için harekete geçmiş olduğundan, tabur yeri bomboştur. İzleri takip ederek arkadaşlara yarı yolda ulaşmıştım. Karda açılan izler adeta bir caddeye dönüşmüştü ve bu izler, tek başına dahi bir düşman sayılabilirdi. Çevreye baktığımızda karşılaştığımız dehşet verici manzaralar adeta kıyameti andırıyordu. Bir taburluk güç, küçük bir tepeye üslenmiştik. Diğer tepelerin hepsine ise askerler yerleşmişti. İsrail ve ABD yapımı kobralar için hedef oldukça netti. Hem bize, hem tepelilere aynı anda vurmaya başlamışlardı, anlaşılın keşiflerini daha önceden yapmışlardı. Bir ara fırsat bulduğumda Zozan arkadaşın yanına gitmiştim. Orada bulunan Dijwar arkadaşın yanında büyük cihaz ve güneş enerjisi vardı. Güneş enerjisinin parlaması bizi deşifre etmişti.

Kobralar dalış yaptıklarında adeta ağaçların içine giriyor, pervanelerinin çarpması sonucu kopan ağaç parçaları üstümüze düşüyordu. Manga komutanı olan Agit arkadaşına **“Buradan çıkalım, bizi gördüler”** dememle birlikte, yerimizi değiştirmeye fırsat bulmadan bizi vurmuşlardı. İlk vuruşta ben başımdan yaralanmıştım. Kendime geldiğimde yanımda bulunan Agit arkadaş, diğer arkadaşlara **“Gelin bu arkadaşları kurtaralım”** diye bağıyordu. Benim elimi tutmuş ve **“bizim yanımıza gel”** demişti. Tam o sırada, zaten hiç durmayan kobra vuruşları bir kez daha ağırlaşmış, bulunduğumuz yeri ateş yağmuruna tutmuşlardı.

Üç gün üç gece sırt üstü ses çıkarmadan beklemek zorunda kalmıştık

Kendime geldiğimde etrafımızdaki kar kıpkırmızı bir renk almıştı. Agit ve Dijwar arkadaşların kobra vuruşlarıyla parçalanmış vücutları karı kıpkırmızı yapmıştı. Dijwar ve

Agit arkadaşların bu şekilde şehitler kervanına katılmaları beni çok sarsmıştı. Başımın parça aldığı için gözlerim kararıyor, başım dönüyordu. Kobra sürekli bir şekilde vurmaya devam ediyordu. Sağdım, fakat ölmek için saniyeler bile fazlaydı. Düşmanın koordinesi tam karşımızda olduğundan hiçbir arkadaş bize yardıma gelemedi. Kim bizim yanımıza gelmeye çalışsa, kobraların hedefi oluyordu. Yeni katılan Ronahi arkadaş, sürünerek yanıma gelip üzerime bir battaniye örtmüştü. Zaman zaman kendime gelmeme rağmen, çoğunlukla kendimden geçkin bir şekilde sabah 6'dan akşam 7:30'a kadar karın üstünde kalmıştım. Bu esnada, kobraların vuruşları sonucunda 9 arkadaş şehit düşmüş, 13 arkadaş yaralanmıştı.

Hava karardığında arkadaşlar gelip beni almış, fakat ben baygın olduğumdan fark etmemiştim. Bütün vücudum sanki donmuştu. Düşman bizi çembere aldığından, yaralı arkadaşlar bu çemberin dışında

kalmaları için farklı bir yere gönderilmiş, tabur ise farklı bir yere gitmişti. Ayakkabımın düşmüş olduğunı bilmeyen arkadaşlar, bütün gece boyunca beni ayakkabısız getirmiş, fakat ben hissetmemiştim. Kış koşullarında metrelerce karın engellemesi, düşmanın her yeri tutması ve yaralı halimizden dolayı fazla ilerleyememiştik. Arkadaşlar bizi bir yere götürmüşlerdi fakat kendimizi saklayabilecek hiçbir yer olmadığından, büyük bir taşın yanında durmuştuk. Yanımızda sadece iki sağlam arkadaş vardı ve düşman tam bizim üzerimizde konumlanmıştı. Çatışma yerinden fazla uzaklaşamamıştık, üst üste gelen talimatlar **“kimseden ses çıkmasını”** diyordu.

Yaraların yarattığı acıdan dolayı, kimsenin gözüne uyku girmiyordu. Biz o büyük kayanın altında dururken, düşman da kayanın üzerinde yerleşmişti. Ses çıkarmamak için, büyük bir irade sergilememiz gerekiyordu. Düşman askerlerinin ayakları altından yuvarlanan taşlar üzerimize düşüyordu. Gözlerimizden nefret, kin, korku ve heyecan okunuyordu. Tekrardan ölümlü burun buruna gelmiştik. Üç gün, üç gece sırt üstü ses çıkarmadan beklemek zorunda kalmıştık. Düşman bize çok yakın olduğundan, bu şekilde beklemek zorundaydık. Yaralı halimizle açlık ve susuzluktan dolayı dudaklarımız çatlamıştı. Dördüncü gün bu bekleyiş sonunda sona ermişti. Arkadaşlara ulaşmak için harekete geçtiğimizde herkesin morali kısmen düzelmışti.

İlkin ateş yakıp kendimizi ısıtmaya çalışmıştık fakat donduğumuz için neredeyse ateşin içine girmemize rağmen ısınamıyorduk. Isındıkça el ve yüzlerimiz şişiyor, fakat bunu fazla umursamıyorduk. Bir an önce arkadaşları görmek, bunun için de bi-

raz ısındıktan sonra yürüyüşe geçmek istiyorduk. Sanki yıllardır arkadaşları görmemiştik. Uzun bir süreden sonra elimizi yüzümüzü yıkamış ve yaralarımızı elimizdeki imkanlar doğrultusunda muayene etmiştik. Bizimle birlikte olan ve başından yaralanan Zozan arkadaşın yarasına pansuman yapmak için çok sevdiği ve özen gösterdiği saçlarını kesmek zorundaydık.

“Hepsini içmişsin, şehit düşeceksin!”

Süreklili su istememize rağmen, yanımızdaki sağlam arkadaşlar, yaralılara su iyi gelmediği için bize su vermiyorlardı. Hepimiz yaralarımızın acısından çok susuzluktan dolayı uyuyamıyorduk. Gecenin geç saatlerinde her yer sessizleşiyor, suyun gürül gürül sesi kulaklarımızı dolduruyordu. Sonunda dayanamayıp suyun sesini takip ederek ulaşmaya çalışmıştım. Sürünerek suya ulaşmaya çalışırken, yolda çaydanlığı bulmuş ve bir dikişte bitirmiştik. Çaydanlığın sesiyle uyanan bir arkadaş, çaydanlığı elimden almaya çalışıyor, bir yandan o, bir yandan da ben çaydanlığı çekiyorduk. Sonuçta arkadaşla aramızdaki çaydanlık mücadelesi, arkadaşın galibiyeti ile sonuçlanmıştı. Fakat arkadaş, çaydanlığı eline aldığı anda, hepsinin boşaldığını görünce bana çok kızmış ve **“Hepsini içmişsin, şehit düşeceksin!”** demişti. Aslında içtiğim, su değil, acı çaydı, ama ben bunun hiç farkında bile değildim. Karanlıkta gözlerim mutluluktan parlıyordu, sanki yeniden doğmuş gibiydim.

Sabah kalktığımızda, bana bakan bütün arkadaşlar gülüyordu. Neden olduğunu anlayamamıştım. Doktor arkadaş, elindeki aynayı bana uzattığında, yüzümün siyah is rengine bulanmış haliyle karşılaşmıştım. Ak-

şamki çaydanlık mücadelesinden sonra yüzüm simsiyah olmuştu. ... Aynı gün bir grup arkadaş, bizi taburun yanına götürmek için gelmişti, hepimiz mutluluktan uçuyorduk, tekrar arkadaşlara kavuşacaktık. Arkadaşlar bana neremden yaralandığımı sorduklarında, ben de başımdan parça aldığımı söylemiş ve **“Tek o mu?”** cevabını almıştım. Arkadaşlar beni bir hayli kızdırmışlardı.

Hem üzgün hem de sevinçliydim Taburun kaldığı yere kadarki yolumuz oldukça uzun olduğundan, arkadaşlar, geceyi geçirmemiz için bizi bir mağaraya götürmüşlerdi. Bölge toplanışından dönen arkadaşlar da bu mağaradaydılar ve biraz şeker bulmuşlardı. Gabar’dan getirmiş olduklarını tahmin ettiğimiz bu şekerle bütün yaralı arkadaşlara ikişer bardak çay vermiş, sadece bana bir bardak çay vermişlerdi. Su psikolojisini bir türlü üzerimden atamıyordum. Ne kadar çay istediysem de **“Senin için zararlıdır.”** diyorlardı. İkide bir su sordüğumdan olacak zannedersen, akli dengemi kaybettiğimi düşünüyor ve bunu kendi aralarında da tartışıyorlardı. Ben de bunları duydukça daha da kızıyor ve aklımın yerinde olduğunu söylüyor fakat yine de sürekli su istiyordum. Ama aldığım cevap hep aynı sıkıcı cevap oluyordu; **“Zararlıdır.”** Fakat ısrarlı mücadelem, sonunda sonuç vermiş ve bana bir bardak daha çay vermeye razı olmuşlardı. Geceyi bu şekilde geçirdikten sonra sabaha karşı mağaradan ayrılarak taburun kaldığı yere doğru yola çıkmıştık. O günkü yürüyüşten sonra taburumuza ulaştığımızda, bir yandan şehit düşen arkadaşların taburda yaratmış olduğu boşluğu hissetmenin yarattığı burukluk, diğer yandan da yıllardır görmemiş olduğumuzu düşündüğümüz, onca özlediğimiz yoldaşlara tekrar kavuşmanın moral ve coşkusu yüreklerimizi kaplamıştı.

Tilkinin Sonu

Gerilla öyküleri

Azad ŞIRNAK

Gerillaların her zaman duygulu, neşeli, hüzünlü ve komik anıları olmuştur Her anının ayrı bir anlamı ve güzel bir yanı vardır. Hepsi de kendi doğasında gelişen ve mutlaka doğayla bir ilişkisi ve bağlantısı vardır. Çünkü

gerillalar doğanın bir parçasıdır. Doğayla o kadar iç içedirler ki, ağaçlar, ormanlar, sular, kuşlar çiçeklerle konuşurlar. Onlarla arkadaş olurlar. Yabani hayvanlar doğa güzelliğinin başka yanındırlar. Gerillalar bu hayvanları uzaktan izler her birisinden hangi özellikler var dikkatle izleyerek, bu özellikleri birer birer keşfederler. Hayvan deyip geçmemek lazım. Gerçekten her birinin ayrı bir hüneri vardır.

Bir gerilla bunların tümünü anlar ve anlamlandırır. Bir karta-

lin uçuşunu, dalışını, Avına saldırısını, palamut yeyişini, bir keklığın taşın üstünde ötüşünü hiç izlediniz mi?

Her gerillada olduğu gibi benimde hüzünlü, kederli, duygulu, neşeli ve komik anılarım olmuştur. Siz okurları hüzünlendirmek istemediğimden dolayı size komik bir anımı anlatmak isterim.

Sene 1995'ti. Biz bir bölük arkadaş Büyük Güney dediğimiz Kandil'in Batısına düşen arazide hareket halindeydik yani sizin anlayacağınız, ha-

reketli, bölük içerisinde yer alıyordum. Birgün sabaha doğru bir tepenin ormanlık olan yamacında konumlandık.

Sabahın ilk saatleriydi, güneş yeni doğmak üzereydi. İlk nöbet yerine gittim, nöbet yeri tepede idi ve tam tepede düz bir alan vardı. Eskiden yapılmış bir mevzi gördüm, mevziyi yeniden onardım ve içinde oturdum.

Mevziyi öyle bir onardım ki, sadece gözetleme delikleri ile etrafı görebiliyordum. Günün ilk ışıkları doğmak üzereydi,

“Yabani hayvanlar doğa güzelliğinin başka yanındırlar. Gerillalar bu hayvanları uzaktan izler her birisinde hangi özellikler var, dikkatle izleyerek, bu özellikleri birer birer keşfederler.”

mevzinin onarımını bitirdikten sonra, sessizce içinde oturdum ve etrafı gözetlemeye başladım. Tepenin aşağısında batı tarafında bir köy vardı. Biraz dürbünle köyü izledim, gözlerim yorulunca dürbünü indirip indirmez birde ne göreyim tam mevzimin elli altmış metre ötesinde bir tilki geldi. Ağzında köyden getirdiği bir tavuk vardı. Geldi tam karşımda düzlük alanda etrafı gözetlemeye başladı.

Ben kılıcı bile kıpırdatmadan tilkiyi izlemeye koyuldum. Tilki etrafı iyicene kolladıktan sonra tavuğu yere indirip çukur kazmaya başladı. İki de bir başını kaldırıyor etrafı gözetledikten sonra tekrardan toprağı eşeliyordu. Ta ki tavuğu saklayabilecek bir çukur açınca kadar eşeledi. Son kez etrafı dinledikten sonra tavuğu çukura indirip, üzerine toprak atmaya başladı.

Tilkinin keyfine diyecek yoktu. Tavuğu sakladıktan sonra hopluyor, zıplıyor kendi kendine oynuyor ve bazen de uzanıyordu. Ben tilkinin ne yapacağını merak edip, sessizce izlemeye devam ettim. Tilki bir süre sonra aşağıya doğru koşarak gitti. Nasıl olsa tavuğu sağlama almıştı.

Tilki iyice uzaklaşınca kadar bekledim. Ve tilkinin oralarda olmadığına iyice kanaat getirerek yavaşça mevziden çıktım, tilkinin tavuğu sakladığı yerden çı-

kartım, kamufulaşı tekrardan yaptıktan sonra tavuğu götürüp çok uzak bir yere attım ve duruu gelen nöbetçilere söyledim. Tilki gelirse dedim kimse karışmasın, sadece izleyin dedim. O gün tilki hiç gelmedi, evelsi gün yine sabah erken nöbetine kendimi önerdim. Tilkinin geleceğini biliyordum. Saat tam sabahın beşinde nöbeti devir aldım. Ve sessizce bekledim.

Güneşin ilk ışınlarıyla beraber tilki geldi, sessizce izledim. Tilkinin çok sevinçli olduğu ve karnı acıktığı her halinden belliydi. Keyifli, keyifli oynuyor, zıplıyor ve etrafı kontrol ediyordu. Hemen tavuğu sakladığı yere koştu ve eşelemeye başladı. Eşeledikçe toprağı kokluyor ve etrafa bakıyordu. Öyle hızlı kazıyordu ki, toprağı adeta savuruyordu. Çukurun dibine ulaşana kadar kazdı.

Ben tilkinin tavuğu bulamayınca ne yapacağını çok merak ediyordum. Gözlerim faltaşı gibi açılmış, gözetleme deliğinden tilkiye bakıyordum. Sevinçli kuyruğu dik, çok neşeli olan tilki tavuğu göremeyince kuyruğu kıaldı, tüyleri dikleşti, ayakları titreyip tap diye yere yığıldı ve bir daha kalkmadı.

Ben mevziden çıkıp tilkinin başına dikildim, zavallı tilki kalp krizi geçirmişti.

GERİLLA

Tut elimden al götür fellüceye
Çevir zamanı
Ağıtlar yakılan Halep'çe ye
Ellerim deysin ellerine
Karanfil kokulu bedenlere
Çürüsün soykırım şahittiginle...

Koşun çocuklar koşun
Denizin, mis kokusu geliyor
Otuz üç yandan...

Baharın haberidir bu
AGİT'in silah sesi yankılanır
Mazlum bedenlerde
Zafer sesimiz
Namlu tiğ gibi işledi yüreklerde...

Militanlar Kawa'nın coşkulu ateşiyle
Güneşe olan özlemlere kök saldı
Kor ateşler gibi, bedenlerde uyanış...

Siper etmişler göğsünü
Zulme, kine, sömürüye
Türküler söylettiler
Sevgi ile barışla
Zaferin mutluluğuyla...

Kendi diliyle şiirler söylenirler
Ahmet'i Xane'den
Hamza'dan
Ahmet Arif'den
Tüter dumanları bulutlar çarpışır
Ağlarlar...

Paslı gülüşlere savuruyorlar, ateşin dumanını
Hırçın dalgaların altında boğulan
Özlemlerimizin duru günleri geldi
Özgürlüğü, ilkin içimizde yeşertmeyi
Sonra gökyüzünde öğrettin...

Topraklarımızda çember gibi
Yorucu, ürkütücü, yürüyüşleri yerine
Ağıt'ın ayak sesleri parçaladı
Çıyanların umutlarını...

Sirtında Mazlum ar'ın ahi
Anaların gözyaşları
Yüzlerinde şefkat
Yarınlara güneş saçar
Kandilsiz evlere, mazlumun zafere, umudun sözü
Resmi çizilmiş...

Genç kızların çeyizliğinde, ışık saçar korkusuzca
Kilit vurdular dillere
Kahramanların sesi ile
Onlar vurdular!!!
Köhne dünyalarına suskunluğun yerine haykırışı...

İnançla nişanlı, bin yılların kinini, hapsetmiş
Mücevher yüreğinde...

Sor sor kendine
Ben kimim düşünlenmiş duyguların
Çözölmüştür gerillalarca...

Tanı kendini, tanı ki yürüyesin
Bil ki tüküresin...

Ali Serhat ÇETİNKAYA / Liege

Kaleşle Vurdular Beni

Barış getirelim tüm dünyaya
Savaşla andılar beni
Yok edelim tüm kötülükleri
Kaleşle vurdular beni

Yaktılar yıktılar köylerimi
Susturdular dillerimi
Soldurdular güllerimi
Tıvazlerle vurdular beni

Fazla bir şey demedik
Hakkımız olanı istedik
Re fazla ne eksik söyledik
Kaleşle vurdular beni

Yaşam hakkımı aldılar
Beni evimde vurdular
Piroğlu'nu sordular
Kaleşle vurdular beni

Dursun KOCATÜRK / Verviers

Kürt Eski Kürt Değil Artık

Yeter artık zulüm yapma
Kürt eski kürt değil artık
Osmanlı inadı yapma
Kürt eski Kürt değil artık

Vurula vurula dirildik
Diyyar diyyar sürüldük
Avrupalarda görüldük
Kürt eski Kürt değil artık

Öturalım barışa
Girmeyelim yarışa
Zehir katmayın aşımaya
Kürt eski Kürt değil artık

Barış kardeşlik dedik olmadı
Piroğlu'ndan tahammül kalmadı
Geleceğimiz özgür olmalı
Kürt eski Kürt değil artık

Yaratıcılığı öldüren nedenler

- ~ Daha önce denedik olmadı
- ~ Çok zaman alır
- ~ Çok masraflı olur
- ~ Yeni sistemler gerektirir
- ~ Hiçbir zaman onaylanmaz
- ~ Neden bana bir yazı ile bildirmiyorsun?
- ~ Bu taslak bir öneri
- ~ Bunu burada yapamazsın,
bizim tarzımız değil
- ~ O bunu beğenmez
- ~ Bozulmadıkça tamir etme
- ~ Doğru olabilir ama....
- ~ Şu anda zamanımız yok, çok meşgulüz
- ~ Belki sonra
- ~ Bütçede yok

Yaratıcılığı geliştiren nedenler

- ~ Başka düşünceler var mı?
- ~ Bize uygun seçenekleri gözden geçirelim
- ~ Daha başka hangi bilgileri alabiliriz?
- ~ Başka kimin görüşünü alabiliriz?
- ~ Eğer olmazsa?
- ~ Nasıl geliştirebiliriz?
- ~ Başka kim katkıda bulunabilir?
- ~ Neden hep böyle yapıyoruz?
- ~ Düşünceni biraz daha
açıklayabilir misin?
- ~ Daha başka nasıl yapalım?
- ~ Demek istediğim öyle mi?
- ~ konusunda yardımına ihtiyacım var
- ~ Teşekkür ederim
- ~ Büyük fikir!

ÖLÜM MÜ YAŞAM MI?

Deneme

İzzet EKER

“Bazı şeyler vardır ki, hakkında bir şey söylemeye gerek yoktur. O zaten, istese de, İstemese de çok konuşulur. Çok konuşturur.”

Bu da sorulacak soru mu, diye sormayın bana.

Hayatın öteki ucu ölümdür. Fizik yasalarında her zaman bir uc diğer bir uca en yakın olandır. O zaman ölüm ile yaşam arasındaki diyalektik bağı nasıl anlamalı?

Yaşamın olduğu yerde, neden insanlar ölüm üzerinde durur hep.

Nerden geliyor bu ölümseverlik psikolojisi? Hitlerden mi, yoksa her insanın içinde potansiyel

olarak yaşam sürdüren canavarlaşma güdülerinden mi? Hangisi?

Nereden geliyor bu ölüm severlik?

Ya yaşama sevincine ne demeli?

Henüz yaşamın ve gelecek sevdanın baharında olan nice insanlar; **“hayattan bıktım, ölmek istiyorum”** diye bulanım yaşamıyorlar mı?

Suçlu kim?

Hayattan bıkan mı? Yoksa ona hayatı sevdirmeyen, hayattan bıktıran toplumun sosyal gerçeği mi? Tekrar soruyorum; hangisi?

Ne demişti filozof; **“Suçu toplum hazırlar, suçlu da işler.”**

O zaman toplumda kaçımız kendini bu vakalardan sorumlu tutuyor? Hemen hemen hiç kimse . Neden mi? Çok açık:

Sorumsuz yaşamak bir kültürel düzey olmuş. Aslında kültürsüz yaşamaktır bu davranış biçimleri.

Ölüm mü yaşam mı?

Yaşamın olduğu yerde, ölüm düşüncesini yaşamak, insanın kendi insan gerçekliğinden

yabancılaşması olarak algılamalı.

“Güzel Yaşamdır” demişti büyük Rus yazarı. O da öldü.

Ama ölürlen, yarattıklarıyla yaşıyor.

Diyojen; **“ben aramam, bulurum”** demiş, Arşimet; **“buldum, buldum”** demiş. İkisi de öldü. Buldukları aranıyor şimdi.

Ama neyi bulmuşlardı? Bu bir sır olarak mı kaldı, hayır! Buldukları, aranıyor şimdi. Yine, Diyojen güpegündüz Atina sokaklarında mumla ne arıyordu?

Neyi bölüşemedi İskender ile? O da öldü, İskender de.

Peki, nasıl yaşadılar? Kimin için yaşadılar? Yaşama nasıl bir anlam kazandırdılar? Yaşarlarken kaç insanı yaşama bağladılar?

Ve sen! 21. yüzyılda yaşayan! Yaşama sevincinin ölçütü ne?

Niçin yaşıyorsun? Yaşarken ölü müsün?

Yaşayan ölü müsün? Yoksa ne yaşar ne yaşamaz tiplerden misin? Hangisi?

Yaşamak güzel, ya hiç olmamak...

Her şeye rağmen varolmak, yaşamak kadar güzel bir şey yok. Ya hiç olmasaydın, hiç-bir şey olmasaydın? İyi ki varsın. Her insan yaşamaya değer. Her insan güzel yaşamayı hak ediyor. Her varlık, yaşamak için vardır. Doğa, yaşayan güzelliklerin dünyasıdır. Yaşam varken, bırakın ölümü düşünmeyi. Vakti geldiğinde zaten gideriz. Ama giderken; güzel gidelim.

Güzel yaşamak kadar, güzel ölmekte önemli.

Bütün ölümler erken olan ölümlerdir. Ama, erdemli, onurlu ölümlerde olmalı. Sadece yaşayarak ölmek var bir de; niçin yaşadığını bile-rek ve bu bilgiyle ölmek var. Hani nasıl demeli; **“yaşamı uğruna ölecek kadar”** sevenler gibi.

Her şeye rağmen varolmak, yaşamak kadar güzel bir şey yok. Onun için; Yaşam varken yeryüzünde, görmeli, öğrenmeli, sevme-li, paylaşmalı.

Ölüm mü, yaşam mı? Elbette YAŞAM...

(: Mizah :)

Temel Usulü İntihar

Dursun bir gün ormanda gidiyormuş. Temel'i bir ağaca belinden bağlı şekilde bulmuş.

- Napiysun Temel? demiş Dursun.

Temel de "ıntihar ediyorum" demiş. Dursun

- Benim bildiğim öyle intihar edilmez; o ipi beline diil boynuna bağlamalısın, demiş.

Temel:

- Onu da denedim; az daha boğıldım...

KARNE

Baba, ortaokul üçüncü sınıfa giden oğlunun elinde karneyle salona girdiğini görür. "Allah allah, dönem ne çabuk bitmiş..." diye düşünür ve oğluna seslenir:

- Getir bakayım şu karneyi!"

- Al baba..."

Adam karneye bir bakar ki, beden eğitimi ve resim dışındaki tüm dersler zayıf.

- Bir dediğini iki etmiyoruz, bilgi-

sayar dedin, bilgisayar aldık, İngilizce kursu dedin İngilizce kursuna gönderdik, gitar kursu, müzik aletleri, ne istersen yapıyoruz. Kız arkadaşın çiçek parasının haddi hesabı yok. Ne bu notların hali, rezil şey!"

- Baba... O benim karnem değil ki, senin kitaplarını karıştırıyordum, birinin arasında karnelerinden birini bulmuştum...

ANNE

Süper markette alışveriş yapmakta olan genç adam, kendisini takip etmekte olan yaşlıca bir hanımı fark eder. Kadını görmezlikten gelse de, kadın dik dik bakmaya devam eder. Nihayet kasa önünde kuyruğa girerler. Kadın adamın birkaç sıra önüne düşmüştür.

- Özur dilerim! der kadın. 'Böyle dik dik bakmam sizi rahatsız etmiş olabilir. Üzgünüm. Ama

geçenlerde ölen oğluma o kadar benziyorsunuz ki...'

- Bunu duyduğuma çok üzüldüm, diye cevap verir genç adam, "sizin için yapabileceğim bir şey var mı?"

- Evet, der kadın, "şimdi ben dışarı çıkarken "güle güle anne!" diye seslenebilir misiniz bana? Bu bana iyi gelecek."

- Tabii ki diye cevap verir genç adam. Yaşlı kadın çıkarken genç adam ona el sallar

ve 'güle güle anne!' diye bağırır.

Birisini mutlu etmenin derin hazzı içinde kendi kendine gülümser. Kendini çok iyi hisseder. Ödeme sırası kendine gelince kasanın 127 dolar yazdığını görür.

- Bu nasıl olur? diye sorar kasiyere, "alt tarafı üç parça bir şey aldım!"

Kasiyer gayet sakin:

- Anneniz, onun hesabını da sizin ödeyeceğinizi söyledi.

TRENDE

Bir albay, bir er, bir yaşlı kadın ve bir de genç kız trende aynı kompartmanda yolculuk etmektedir.

Tren bir tünele girip kompartman karardığı zaman "mucck!" bir öpücük sesi ve ardından "çırıraaak!" diye bir tokat sesi duyulur.

Tünelden çıktıkdan sonra yaşlı kadın, "aferin genç kıza! Nasıl da yapıştırdı tokadı?" diye düşünmekte ve ka-

fasını sallamaktadır.

Genç kız da "zevksiz herif! Bu morukta ne buldu ki, bi de öpmeye kalktı ama kadın da iyi yapıştırdı" diye düşünmektedir.

Albay ise "ulan bizim eşşoğlusu er, kızı öptü. Tokadı biz yedik" diye yanarken; er de içinden kih kih gülmektedir.

"He he! Aferin lan bana. Elimi öpüp nasıl yapıştırdım tokadı albaya..."

Temel ve maymun

Nasa uzay üssünde yeni bir deneme yapıyormuş.

Gönüllü başvurular arasından Temel, astro-not adayı olarak seçilmiş.

Ön elemelerde oldukça sıkı testleri geçen Temel; 3 aylık ikinci bir eğitim ile iyi bir astro-not olabilmiş.

Beklenen an gelmiş ve Temel bir maymunla birlikte uzay mekiğine binerek havalanmış.

Atmosfer aşıldıktan sonra Temel'in ilk işi; kendisine sıkı sıkıya söy-

lenildiği gibi zarfları açıp maymunun ve kendisinin görev kartlarını okumak olmuş.

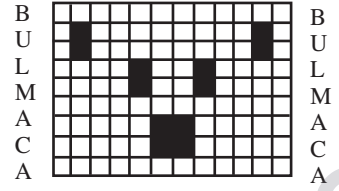
Maymunun görevleri: "Yerküre ile bağlantıyı sürekli kontrol altında tutmak; her 2 saatte bir yörüngedeki sapmaları ayarlamak; füze içindeki hava basıncı, ısı, iletkenlik değerlerini aşağıya bildirmek; yakıt harcamasını ve motorların sırasını belirlemek..." diye devam ederken; okumaktan sıkılan Temel, kendi görev kartını açmış:

"Maymunu iyi besle!"

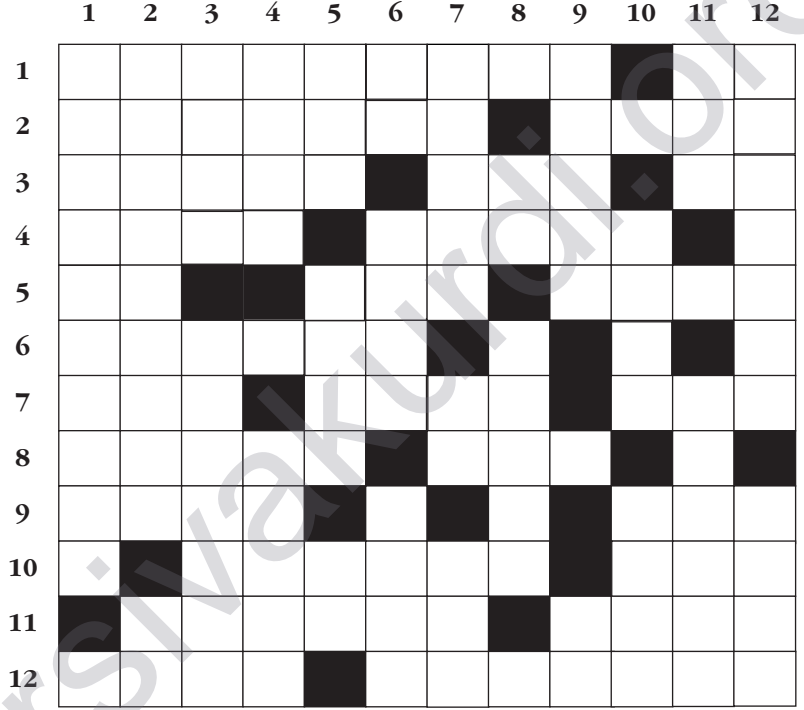
Bulmaca

BULMACA

Soldan Sağa

- 1- 9 Ekim 1998'de PKK Genel Başkanı Abdullah Öcalan'ın Suriye'den çıkmak zorunda kalmasıyla cezaevinde komployu bedenini ateşe vererek protesto eden PKK'li tutsak - Avrupa Birliği
- 2- Türkiye siyasi coğrafyasının Asya kıtasında kalan bölümü - İsviçre'de bir ırmak
- 3- Gemi, tekne gibi deniz araçlarının park yeri - Bir Kürt giysisi
- 4- Namaz kıldıran din görevlisi - Bir şeye gelen karşılık
- 5- Bir nota - Almanca'da bir - Koşul
- 6- Traşta kullanılan çok keskin bıçak
- 7- 100. Yıl Üniversitesi'nin kısaltılışı - Ahlaki - Askeri Birlik Noktası (kısaltılmışı)
- 8- Yerleşim yerlerinde iki yanında evler olan, caddeden daha dar ve küçük yol - Bir peynir türü
- 9- Makat - Doğu Kürdistan'da örgütlenen PJAK'ın İran devletine karşı meşru savunma gücü olan askeri örgüt
- 10- Afrika'da bir ülke - Zaviye
- 11- Ülkesi dışında yaşamak zorunda kalmış kimse - Duyuru
- 12- İçki dağıtan - Ünlü bir Kürt müzik grubu

Yukarıdan Aşağıya

- 1- 'Bêrtan' filminin yönetmeni
- 2- Canlandırma - Koşul eki
- 3- Güney Amerika'da yaşayan bir yük hayvanı - Ağza akan salgı
- 4- Ölüm cezası - Ortadoğu'nun kadim halklarından
- 5- Bir rengin koyuluk ya da açıklık derecesi - Amaç, gaye - Gümüşün simgesi
- 6- 'Olmak'tan emir - Egemenliği, boyun eğmeyi kabul etme - Bir sayı
- 7- "..... Çakır" (Bir Türk gazeteci) - Vilayet - Dizibonükleik asit
- 8- İsim - Özellikle Ortodokslarda dini tasvirlerden oluşmuş resim
- 9- Êzidilerin kutsal ibadet yeri - Küçük mağara
- 10- Bir avı diri ya da ölü ele geçirmek - Ayın etrafında görülen ışık, ağıl
- 11- Fasıla - "Göz önünde" tamlamasının Kürtçe hali
- 12- Geçtiğimiz haftalarda dağıtımına giren ve oldukça yoğun ilgi gören tümüyle gerilla yapımı sinema filmi - Saç ve elleri boyamakta kullanılan toz